Vapputervehdyksemme kaikille rauhan ja edistyksen puolesta!

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 47 — Vol XLVII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, huhtik. 23 p. 1963 — Tuesday, April 23, 1963

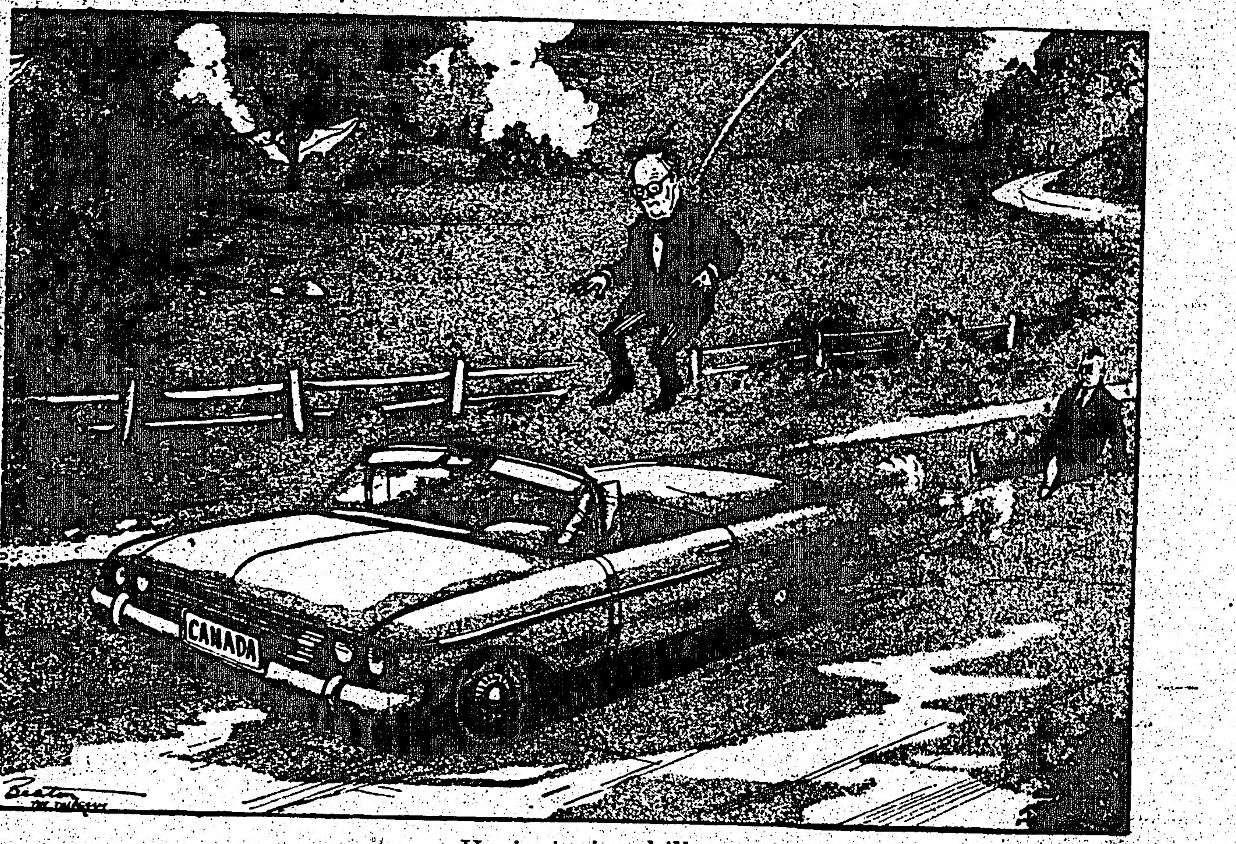

— Uusi ajuri pukille

Uusi hallitus puhuu jo ydinaseista

Budjetti on luvattu esittää ehkä 60 päivän kuluttua ja päätös ydinaseista tänä kesänä

Ottawa. — Eilen ilmoitettiin uuden 26-jäsenisen liberaalisen hallituksen muodostamisesta. Ilmoitus hallituksen jäsenluettelosta annettiin puolen päivän jälkeen sen jälkeen kun entinen pääministeri konservatiivi John Diefenbaker oli käynyt kenraalikuvernööri Vanierin puheilla ja saanut häneltä virallisen suostumuksensa hallitusvaihdokselle.

Korkein ministerinvirka lankesi liberaalien finanssikriitikko Walter Gordonille, josta leivottiin uusi finanssiministeri. Toisten huomattavampien ministerien joukossa ovat puolustusministeriksi päässyt Paul Hellyer, ulkoministeriksi nimitetty Paul Martin, kauppaministeriksi nimitetty Mitchel Sharpe, sosiaalihuolto ja terveysministeriksi nimitetty Judy LaMarsh ja valtiosihteeriksi nimitetty Jack Pickersgill.

BUDJETTI 60 PÄIVÄN KULUTTUA; YDINASEET PIAKKOIN

Pian uuden ministerien virkoihin vihkimisen jälkeen uusi finanssiministeri Walter Gordon ilmoitti sanomalehtimiehille, että uusi budjetti esitetään 60 päivän kuluessa ja uusi puolustusministeri Hellyer ilmoitti että hänen uusi ministeriönsä oli jo ryhtynyt valmisteluihin neuvotellakseen yhdysvaltalaisten ydinaseiden vastaanottamisesta. Hän ennusti, että Canadassa olevat Bomarc-ohjukset ja F-101-Voodoo-hävittäjälentokoneet tullaan varustamaan ydinlatauksin "keskikesään mennessä."

Hallituksessa, jonka jäsenien keskimääräinen ikä on 52, verrattuna 54:ään viimeisessä hallituksessa, on tällä kertaa neljä enemmän jäsentä.

Jokainen maakunta paitsi Saskattchewan, josta ei valittu ainoatakaan liberaalista ehdokasta, on edustettuna hallituksessa.

UUSI HALLITUS

Hallitus koostuu nyt seuraavista henkilöistä:

Pääministeri — Lester B. Pearson (Algoma-East).

Valtiosihteeri — J. W. Pickersgill (Bonavista-Twillingate).

Oikeusministeri — Lionel Chevrier (Montreal-Laurier).

Kauppaministeri — Mitchell Sharpe (Eglinton).

Transporttiministeri — George McIlraith (Ottawa/West).

Veteraaniasianministeri — Roger Teillet (St. Boniface).

Yleisten laitosten ministeri — Jean-Paul Deschatelets. (Maisonneuve-Rosemount).

Finanssiministeri — Walter Gordon (Davenport).

Puolustusministeri — Paul T. Hellyer (Trinity).

Postiministeri — Azellus Denis (Montreal-St. Denis).

Kalastusministeri Harold Robichaud (Gloucester).

Työministeri — Allan J. MacEachen (Inverness-Richmond).

Terveys- ja sosiaalihuoltoministeri — Judy LaMarsh. (Niagara Falls).

Maatalousministeri — Harry Hays (Calgary South).

Puolustushankintaministeri — Charles M. Drury (Montreal-Westmount).

Apulaispuolustusministeri — Lucien Cardin (Richelieu-Vercheres).

Metsäministeri — John R. Nicholson (Vancouver Centre).

Valtiotuloministeri — J. R. Garland (Nipissing).

Pohjoisen asioiden ministeri — Arthur Laing (Vancouver South).

Ulkoministeri Paul Martin (Essex East).

Kaivosministeri — W. M. Benidickson (Kenora-Rainy River).

Kansalaisuus- ja siirtolaisuusministeri— Guy Favreau (Montreal-Papineau).

Salaneuvoston presidentti — Maurice Lamontagne (Montreal Outremont-St. Jean).

Salkuton ministeri — Rene Treamblay (Matapedia-Matane).

Kruununjuristi — J. Watson NcNaught (Prince, PEI).

Senaatin puoluejohtaja — W. Ross Macdonald (Brantford).

Westmount).

VIIME TIEDOT

Moskova. — Neuvostoliitto lähetti eilen viidennentoista satelliittinsa kiertämään maapalloa. Tämä oli neljäs viimeisten viiden viikon kuluessa — kaikki ilmeisesti tarkoitettu tutkimaan avaruutta edelleen siinä mielessä, että piakkoin voitaisiin lähettää ihminen pitemmälle avaruusmatkalle. Tassin uutistoimiston tiedotuksessa sanottiin, että kaikki uuden satelliitin laitteet toimivat normaalisti.

Washington. — Yhdysvaltain hallituksen ilmoitettiin eilen harkitsevan sitä mahdollisuutta, että se lähettäisi 7. laivastonsa Siaminlahdelle voimanosoituksena sen johdosta, että vasemmistolaiset joukot ovat vallanneet alaa Laosissa ja ovat pakoittaneet keskustalaiset joukot perääntymään.

Montreal. — Quebecin separatistisen republikaanipuolueen johtaja Marcel Chaput sanoi täällä eilen, että Quebecin separatistit olisivat hänen mielestään täysin oikeutettuja turvautumaan asevoimaan maansa suojelemiseksi, mutta ilmaisi samalla, että on hyvin mahdollista jotta Quebecin "vapautusrintaman", jota on syytetty terroriteoista, takana voinee olla separatistivastaisia aineksia, joiden joukossa myös englanninkielisiä.

Pommiräjähdys Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin toimistolla

Montreal. — Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin päämajaa Montrealin laitakaupungissa, Westmountissa pommitettiin aikaisin viime lauantaina väitteen mukaan Quebecin separatistiliikkeen radikaalisen siiven toimesta.

Pommin räjähtäessä rikkoutui kolme ikkunaa poliisilaitoksen autovajoissa ja kaikki muut katuneliön päässä.

Federation Liberation de Quebecos on separatistisen liikkeen terroristisiipi, jonka jäsenet ovat ilmoittaneet, että he haluavat erottaa Quebecin muusta Canadasa väkivaltaisin keinoin.

Useita tunteja ennen räjähdyksen tapahtumista 125 FLQn jäsentä osallistui mielenosoitukseen, jonka yhteydessä he heittelivät herjauksia ratsupoliiseille, rikkoivat ikkunoita ja sanoivat, että he protestoivat sen johdosta, että ratsupoliisit olivat käyttäneet gestapolaisia menetelmiä kun aikaisemmin oli pidätetty viisitoista miestä kuulustelua varten.

Kymmenen minuuttia ennen räjähdyksen tapahtumista eräs henkilö oli ottanut puhelinyhteyden Canadian Pressin uutistoimiston kanssa ja ilmoittanut, että FLQn aikomuksena oli toteuttaa operaatio 'Jean Lesage" — selvä viittaus Quebecin pääministeriin.

Hullin ja Ottawan välinen silta, joka yhdistää Ontarion ja Quebecin suljettiin lauantaina 20 minuutin ajaksi kun saapui lukuisia puhelintiedotuksia henkilöiltä,, jotka väittivät olevansa FLQn jäseniä ja joissa puhelintiedotuksissa väitettiin, että oli suunniteltu lukuisia pommiattentaatteja.

BC:n kuritushuoneella oli vakava mellakka

Kolme vankia yritti karta; pitivät yhtä vanginvartijaa 12 tuntia panttivankina

New Westminster, B.C. — Vanginvartija Pat Dennis, joka oli ollut 12 tuntia mellakoivien vankien panttivankina, vapautettiin vahingoittumattomana viime lauantai-iltapäivällä British Columbian kuritushuoneella.

Hänet vapautettiin sen jälkeen kun radiokommentaattori Jack Webster oli neuvotellut vankien kanssa ja vangit olivat saaneet lupauksen jotta kaksi kapinoivista vangeista siirretään toiseen vankilaan.

Kolmas kapinaan osallistunut vanki luvattiin siirtää myös toiseen vankilaan.

Kaksisataa mellakkaan osallistunutta vankia antautui lopullisesti sen jälkeen kun aseväen vahvistamat vanginvartijat ja poliisit olivat käyttäneet kyynelkaasua.

Kahdenkymmenenkahdeksan vuoden ikäinen Gerard Casey ja 21 vuoden ikäinen Wayne Carlson kuljetettiin lentokentälle ja vietiin Montrealiin matkalla olevaan lentokoneeseen. Kolmas mies, Nelson Wood, luvattiin lähettää Stoney Mountainin vankilaan Manitobassa.

Komppania sotilaita kutsuttiin lauantaina Chilliwackista Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin avuksi.

Mellakka alkoi sen jälkeen kun oli pidätetty Casey, Carlson ja Wood heidän yrittäessään paeta vankilasta ja kun heidät tuotiin takaisin vankilan kokoussaliin, jossa 674 vankia oli juuri lähtemässä takaisin vankikoppeihinsa. Tällä hetkellä 12 muuta vankia piiritti yhden ainoan karata yrittäneitä vankeja vartioimassa olleen vanginvartijan ja sitoi hänen kätensä kuparilangalla ja asetti silmukan hänen kaulaansa.

Toiset vanginvartijat yrittivät päästä saliin, jolloin eräs vanki heitti heitä kohti polttoaineella täytetyn pullon, joka ei kuitenkaan aiheuttanut suurempaa vahinkoa vaikka se pakoittikin vanginvartijat perääntymään.

Casey tuomittiin aikaisemmin 17 vuodeksi vankeuteen aseellisesta ryöstöstä ja murhayrityksestä, Wood 8 vuodeksi aseellisesta ryöstöstä ja Carlson 3 vuodeksi ja 8 kuukaudeksi ryöstöstä.

Mellakan johtajat olivat aseistettuja 8 tuuman teräisillä lihaveitsillä.

Mellakan aikana vangit rikkoivat kaiken rikottavan ja repivät putkia seinästä käyttääkseen niitä aseina.

Kirkonmies ammuttiin Vancouverissa

Vancouver. — Entinen ammattilainen rugbypeluri 29 vuoden ikäinen Douglas Harold Brown on asetettu syytteeseen erään franciscalaisen munkin murhasta.

Hänet asetettiin syytteeseen vähemmän kuin 12 tuntia sen jälkeen kun 51 vuoden ikäinen rev Cuthbert Seward oli kuollut kiväärinkuulasta roomalaiskatolisen luostarin ovella täällä.

Etsiväkersantti William Porteous todisti, että Brown oli aikaisemmin ollut Calgary Stampeders rugbyjoukkueen jäsen. Hän kuului joukkueen jäsenyyteen neljänä vuonna vuoteen 1960 asti.

Poliisin tiedotuksen mukaan hän oli ammatiltaan painaja, mutta oli ollut työttömänä.

Luostarissa olleet papit olivat kuulleet ampuma-aseen laukauksen pian sen jälkeen kun Seward oli avannut oven. He löysivät hänet makaamassa verilätäkössä. Hän kuoli pian sen jälkeen.

Joitakin aikoja myöhemmin poliisit olivat saaneet joltakin vielä tuntemattomalta henkilöltä tietoja väitetyn murhaajan olinpaikasta ja niin Brown oli pidätetty vain kuuden katuneliön matkan päässä veri työpaikalta.

Etsiväinspehtori Ian Mcregor ilmoitti sanomalehtimiehille, että poliisit, jotka olivat piirittäneet murhasta epäillyn miehen asunnon, olivat nähneet miehen kävelevän lattiaa kivääri käsissä.

Mies oli huomannut, että poliisit olivat seuraamassa häntä. Hän oli tullut äänettömästi ovelle, antautunut, ja antanut poliiseille kovavoimaisen kiväärin.

Yhdysvallat "istuu liittolaisten housuilla tuleen"

Neuvostoliiton pääministeri sanoi, että USA vaatii aseitaan toisten liittolaisten alueille vain säästyäkseen itse

Moskova. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev sanoi täällä eilen, että Yhdysvallat on valmis saattamaan liittolaisensa neuvostoliittolaisen tulituksen kohteiksi tarkoituksella säästyä itse joutumasta sellaiseen asemaan.

Hrushtshev esitti syytöksensä 10,000 sanaa käsittävässä haastattelussa, jonka hän myönsi milanilaiselle Il Giorno-lehdelle viime viikonvaihteessa. Hän mainitsi erikoisesti sen, että Yhdysvallat oli vaatinut jotta Canadan olisi vastaanotettava yhdysvaltalaisia ydinaseita ja että sillä on oltava myös oikeus lähettää Polaris-ohjuksilla varustetut atomisukellusveneensä Välimerelle "lähelle Vatikaanin muureja."

Hrushtshev myönsi haastattelun länsimaisten piirien lehtien väittäessä, että Neuvostoliiton pääministeri oli kokemassa poliittisia vaikeuksia ja oli harkitsemassa mahdollista eläkkeelle siirtymistä. Kuitenkin länsimaisten lehtien edusta ja täällä ja myös neuvostoliittolaiset piirit kielsivät näiden huhujen todenperäisyyden. Huhuja levitettiin viikonvaihteessa London Observer- ja London Sunday Express-lehtien välityksellä.

Mainitut sanomalehdet ilmoittivat että Hrushtshev voinee siirtyä eläkkeelle toimestaan seuraavan kahden vuoden kuluttua ja nimittää varapääministeri Frol Kozlavin seuraajakseen.

Eräskin neuvostoliittolainen diplomaatti vastasi leikillisesti sanomalehtimiesten kysymyksiin tämän johdosta, että "meillä ei ole mitään viisivuotissuunnitelmaa eläkkeelle siirtymisistä. Ja jos meillä olisi niin se pidettäisiin korkeatasoisen salaisena valtiollisena salaisuutena ja teidän virkatoverinne olisivat viimeisimpiä kuulemaan siitä."

Hrushtshev varoitti italialaiselle sanomalehdelle antamassaan haastattelussa, että ennen aseistariisumiskysymyksen ja muiden kansainvälisten ongelmien ratkaisemista on sovittava jaetun Saksan kohtalosta.

Hrushtshev väitti, että Yhdysvallat ja sen liittolaiset toimivat sen periaatteen mukaisesti jotta tarkoitus pyhittää keinot.

Yhdysvallat, sanoi Hrushtshev, lähettää Polaris ohjuksilla aseistetut sukellusveneensä liittolaistensa satamiin täten vaarantaen näiden maiden asemaa ja rauhaa. Samalla hän palautti mieliin, että Yhdysvallat on vaatinut jotta Canadan on vastaanotettava vanhanaikaisia Bomarc-ilmatorjuntaohjuksia väittäen kyynillisesti — kuten teki Yhdysvaltain puolustussihteeri McNamara — että niiden asentaminen Canadan alueelle tulisi johdattamaan neuvostoliittolaisten ohjustulen pois Yhdysvalloista.

Meriliikenne alkoi

Port Arthur. — Kaksi lisää viljalaivaa saapui Järvienpäähän viime lauantaina kohottaen kuuteen sen luvun laivoja, jotka olivat siihen mennessä saapuneet tänne sitten nykyisen laivaussesongin alkamisen. Mainittuna päivänä saapui 730 jalan pituinen Montrealais, joka oli ensimmäinen laiva tänä vuonna kulkemaan läpi St. Lawrencen meritien ja Black Bay.

Jugoslavia edelleen puolueeton, sanoo presidentti Tito

Washington. — Tavallisesti tietoisista piireistä ilmoitettiin viikonvaihteessa, että Jugoslavian presidentti Tito oli lähettänyt Yhdysvaltain presidentti John F. Kennedylle kirjeen, jossa hän vakuuttaa, että Jugoslavia tulee pysymään puolueettomana idän ja lännen välisessä taistelussa.

Titon ilmoitetaan myös ehdottaneen Jugoslavian ja Yhdysvaltain välisten kauppasuhteiden normaalisointia, sillä Yhdysvaltain kongressin päätöksellä on nyt kielletty Jugoslavialta suosituimman maan status.

Titon sanoman toi Valkoiseen Taloon Jugoslavian suurlähettiläs Veljko Micunovic, joka oli juuri palannut Yhdysvaltoihin neuvonpidosta Belgradissa.

Titon kirjeessä ilmaistu kannanotto on samallainen kuin se, jota Jugoslavia on seurannut jo pitemmän ajan.

Presidentti Kennedyn ilmoitetaan olevan sitä mieltä, että kongressin olisi peruutettava se päätös, jonka mukaisesti Jugoslavialta ja Puolalta on kielletty suosituimman maan asema kaupankäynnissä Yhdysvaltain kanssa. Suosituimman maan asema merkitsee sitä, että Yhdysvallat olisi velvollinen suomaan samat tariffiedut näille maille kuin se myöntää toisillekin.

Presidentti Kennedy kieltää antaneensa hyökkäyslupauksen

Washington. — Yhdysvaltain presidentti Kennedy on kieltänyt, että hän olisi koskaan luvannut Kuuban vastavallankumouksellisille pakolaisille, jotta Yhdysvallat tulisi yrittämään uutta Kuuban valloittamista. 'Sellainen olisi virhe", sanoi hän.

"Mutta aika kuitenkin tulee näyttämään jotta Kuuba on jälleen vapaa", sanoi Kennedy Yhdysvaltain sanomalehdentoimittajien yhdistyksen kokoukselle, 'ja uskon, että kun se tapahtuu, niin tulemme näkemään, että Yhdysvallat oli esittänyt siinä merkityksellistä osaa."

Presidentti kielsi myös sellaisen mahdollisuuden, että hallituksen taholta ryhdyttäisiin toimenpiteisiin sen johdosta, että maan terästeollisuuden omistajat ovat ilmoittaneet korottavansa joidenkin terästuotteiden hintoja. Hän oli sitä mieltä, että se on vain luonnollinen seuraus ja että korotus tulee olemaan vain noin yksi prosentti, joka hänen mielestään vastaisi sitä tulojen menetystä, joka on tapahtunut sitten v. 1959.

Kuitenkin presidentti sanoi olevansa huolestunut hintojen korotuksen aikaansaamasta psykologisesta vaikutuksesta ja sanoi toivovansa, että teräsyhtiöt itse kärsisivät lisääntyneiden tuotantokustannuksien aikaansaamat rasitukset.

Toimittajat esittivät suurimman osan kirjoitetuista kysymyksistään Fidel Castroa ja Kuubaa koskevista asioista.

Kennedyä pyydettiin kommentoimaan sen johdosta, että kuubalaisten vastavallankumouksellisten johtaja Jose Miros Cardenna oli väittänyt jotta Yhdysvaltain hallitus ei ole lunastanut lupaustaan uuden Kuubaa vastaan tähdätyn hyökkäyksen suorittamisesta.

"Kukaan Yhdysvaltain hallituksessa eikä sen ulkopuolellakaan ole koskaan ilmoittanut tri Cardenalle eikä kenellekään muulle, että ryhtyisimme uuteen hyökkäykseen, että olisimme sitoutuneet suorittamaan uuden sotilaallisen hyökkäyksen kuudella divisionalla", sanoi presidentti.

KUUBA VAPAUTTAA KAIKKI YHDYSVALTALAISET VANGIT

New York. — Newyorkilainen lainopillinen neuvonantaja James B. Donovan, joka oli viikonvaihteessa Havannassa, ilmoitti sununtaina, että hän palaa Miamiin seuraavana päivänä yhdessä noin 20 yhdysvaltalaisen kuubalaisten vankina olleen henkilön kanssa.

(Reuterin uutistoimiston tiedotuksessa sanottiin, että mr. Donovan oli neuvotellut kuubalaisten viranomaisten kanssa myös erään canadalaisen vangin vapauttamisesta. Hänen nimekseen ilmoitetaan Donald Joe Green.)

Mr. Donovan tiedotti tästä päätöksestä tri Leonard A. Scheelelle, joka luki tiedotuksen New Yorkin poliisilaitoksen lounaalla Brooklynissa.

Mr. Donovanin lausunnossa sanottiin: 'Minulle on tiedotettu Kuuban hallituksen toimesta, että tulen lähtemään maanantaina Havannasta matkalle Yhdysvaltoihin mukanani kaikki ne yhdysvaltalaiset, jotka vielä palvelevat vankeustuomioita, Kuubassa."

Mr. Donovan ei maininnut mitään lukua, mutta tri Scheele ilmoitti sanomalehtimiehille, että heitä on noin 20.

Tiedotuksessa sanottiin, lisäksi: 'Useat näistä miehistä ovat olleet vankeudessa yli 3 vuotta ja huomenna tapaavat perheensä.

Lausunnossa sanottiin edelleen, että vankien vapauttaminen ei edellytä mitään lunnaita lääkkeiden tai muiden aineiden muodossa.

METSÄLAKKOLAISTEN MURHISTA SYYTETTYJÄ YRITETÄÄN VAPAUTTAA

Toronto. — Tällä viikolla, huhtikuun 25 päivänä esitetään oikeuskuulustelussa ehdotus niitä 20 itsenäistä metsänhakkaajaa vastaan nostettujen murhasyytöksien peruuttamiseksi, joita syytetään kolmen metsälakkolaisen murhasta Reesorissa viime helmikuun 11 päivänä.

Ehdotus esitetään kaupungintalon oikeussalissa Ontarion korkeimman oikeuden tuomari J. C. McRuerin edessä.

Puolustusasianajaja M. Joseph Haffey tulee väittämään, että mainitut 20 määrättiin väärin vastaamaan syytöksiin silloin kun poliisituomari W. S. Gardner teki aikaisemman päätöksensä tässä kuussa. Heidät määrättiin silloin esiintymään valamiesoikeudessa ensi lokakuussa ja heidät päästettiin vapaalle jalalle 5,000 dollarin takausta vastaan.

Saastuttaako Thresher Pohjois-Atlantin vedet?

Moskova. — Johtava neuvostoliittolainen kalaopintuntija tiedeakatemian jäsen Georgy Nikolsky sanoi täällä, että yhdysvaltalaisen atomisukellusvene Thresherin äskettäinen menetys voisi aikaansaada vakavia seurauksia ihmiskunnalle.

Nikolsky sanoi, että uponnut sukellusvene voisi saastuttaa veden radioaktiivisuudella Pohjois-Atlantilla noin 1,000 mailin säteellä siitä paikasta, jossa sen uskotaan ruhjoutuneen.

Yhdysvaltalaiset viranomaiset ovat sitä vastoin väittäneet, ettei ole olemassa mitään radioaktiivisuuden vaaraa.

Nikolsky sanoi, että Pohjois-Atlanti voisi käydä vaaralliseksi kalastusalueeksi useiden vuosien ajaksi.

Neuvostoliitto kohottaa kulutustavarain tuotantoa

Moskova. — Neuvostoliiton hallitus on ilmoittanut, että suunnitelman mukaan lisätään Neuvostoliiton kulutustavarain tuotantoa tämän vuoden kuluessa noin miljardin dollarin arvoisesti.

Hallituksen äänenkannattaja Isvestijassa sanottiin, että suunniteltu tuotanto tulee koskemaan pääasiallisesti 44 tuotetta, joiden joukossa joitakin sellaisia, joiden on todettu puuttuvan.

UUSI VÄLIRAUHA AIKAANSAATU LAOSISSA

Vientiane. — Laosin keskustalainen pääministeri prinssi Souvanna Phouma on saanut jälleen uuden lupauksen vasemmistolaisilta Pathet Laon joukoilta, jotka pitävät hallussaan maan pohjoista osaa, että he pidättäytyvät tulituksesta. Viime viikolla samanlainen järjestely kesti vain muutamia tunteja.

Prinssi Souvanna ilmoitti sunnuntaina, että vielä ei ole syytä menettää kaikkia toiveita rauhan saavuttamisesta. Hän oli juuri palannut ilmateitse Pathet Laon päämajaan suorittamaltaan matkalta, jolla oli mukana myös Britannian ja Neuvostoliiton diplomaattisia edustajia.

Prinssi Souvanna ilmoitti, että hänen Pathet Laon joukkoja johtava velipuolensa prinssi Souphanouvong, joka toimii Laosin varapääministerinä herkästi tasapainossa olevassa kokoomushallituksessa, oli luvannut, että hänen joukkonsa pidättäytyvät kaikista hyökkäyksistä Ruukkujen tasangolla kunnes prinssin Souvanna palaa alueelle kahden tai kolmen päivän kuluttua jatkamaan neuvotteluja rauhan takaamiseksi.

Keskustalaisten joukkojen komentaja kenraali Le Kong on ilmoittanut, että hänen joukkonsa ovat paljon vähäisemmät kuin Pathet Laon joukot. Hänelle myös oli annettu määräys pidättäytyä hyökkäyksistä, ilmoitti prinssi Souvanna.

VAARA OLEMASSA, SANOO KIINA

Peking. — Kiinan pääministeri Chou En-lai on syyttänyt Yhdysvaltoja sekaantumisesta Laosin sisäisiin asioihin ja hyökkäyksistä siellä sekä sanonut, että tilanne siellä on vaarallinen.

Puhuessaan täällä sunnuntai-iltana pidetyllä lounaalla hän toisti Kiinan ehdotuksen, että olisi ryhdyttävä kansainväliseen toimintaan jatkuvasti suuremmassa määrässä huolestuneisuutta herättävän tilanteen korjaamiseksi.

Kiinan kommunistipuolueen äänenkannattaja Kansan Päivälehti sanoi aikaisemmin: "Jos yhdysvaltalaiset hyökkäyspiirit jatkavat aseellista sekaantumistaa Laosissa, joko välittömästi tai välillisesti, niin he vain kaivavaat itselleen toista hautaa Kaakkois-Aasiassa."

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephones: Office OS 4-4264 — Editorial OS 4-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $8.00 6 kk. $4.25 USA:ssa: 1 vk. $9.00 6 kk. $4.80
3 kk. 2.50 Suomessa: 1 vk. 9.50 6 kk. 5.25

CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

Työkansan juhla 1963

Vappua, työväen kansainvälistä taistelu- ja solidaarisuusjuhlaa vietetään nyt kireän ja tapahtumarikkaan kansainvälisen tilanteen olosuhteissa. Tilanne näyttää varsinkin kansainvälisen sodanvaaran kannalta katsoen uhkaavalta.

Mutta sittenkin on poliittisessakin ilmapiirissä jonkinlaista kevään tuntua. Varmaa on, että tilanne ei ole läheskään niin uhkaava, mitä se oli viime syksynä Karibianmeren kriisin kohtalokkaina päivinä. Maailman poliittinen kuva on käsittääksemme hieman muuttunut siitä mitä se oli Kuuban kriisipäivinä ja ennen sitä.

Maailmanlaajuisten rauhanvoimien ponnistelut ja suurmaiden johtavien valtiomiesten vastuunalaisuudentunto niin idässä kuin lännessäkin ja erikoisesti Neuvostoliiton horjumaton esiintyminen kansainvälisen rauhan säilyttämiseksi ja vakiinnuttamisen hyväksi, sai silloin vältetyksi ihmiskunnan suurimman onnettomuuden, atomisodan syttymisen. Sen jälkeen on kehittynyt syvällisempi ja laajakantoisempi vakaumus, että kansakuntien yhteisten ponnistelujen ja kaikkien hyvää tarkoittavien ihmisten yleisen mielipiteen painostuksen avulla voidaan sodan syttyminen sittenkin ehkä ehkäistä sekä yleinen ja täydellinen aseistariisumissopimus allekirjoittaa ja toteutta se niin, että tieteen ja tekniikan valtava kehitys voidaan valjastaa luovan ja rakentavan työnteon hyväksi nälän, puutteen ja parannettavissa olevien sairauksien voittamiseksi ikuisiksi ajoiksi.

Vappuperinteisiin kuuluu historiallisesti tutkistelu siitä, mitä on kuluneen vuoden aikana työväenliikkeen hyväksi tehty tai tekemättä jätetty.

Pohjois-Amerikan mantereen, nimenomaan Canadan ja Yhdysvaltain työväenliikkeen kannalta katsoen tuntuu toisinaan siltä, että edistys on aivan liian hidasta. Vaikka käsitettäänkin, että työväenliikkeen edistyminen ja kasvu ei voi olla suoraviivaista ja samalla tasolla kaikissa maissa, niin me luonnollisesti, haluaisimme nähdä, että oma maamme olisi poliittisessakin kehityksessä etummaisten kansakuntien joukossa.

Historian yksi oikku, jos niin on lupa sanoa, on kuitenkin se, että Yhdysvallat, joka oli vielä vuosisatamme alussa edistyksellisempi ja poliittisesti vapaampi maa kuin muut, on jäänyt kehityksessä jälkeen ja muodostunut taantumuksen suureksi keskukseksi. Ja vaikka Canada ei olekaan vallan niin pahasti "kirjojaan pilannut", tosiasia kuitenkin on, että taantumuksen voimat ovat poliittisesti puhuen Canadassakin niskan päällä. Parhaana todistuksena siitä ovat huhtikuun 8 pnä pidetyt vaalit, joissa työväen edustus jäi vieläkin aivan liian pieneksi ja äärioikeistoa nykytilanteessa edustava yhdysvaltalaismielinen liberaalipuolue sai valituksi enemmän edustajia kuin mikään muu puolue ja sai muodostetuksi nyt hallituksen, vaikka sillä ei onneksi olekaan enemmistöä alahuoneen jäsenistä.

Kaikesta huolimatta olisi väärin katsella asemaamme vain tummaksi värjättyjen silmälasien takaa. Tosiasia on, että Pohjois-Amerikan mantereen työväenliike on saavuttanut viimeksikuluneen 25 vuoden aikana suuria ja kauaskantoisia voittoja. Kaikista puutteista ja puutteellisuuksista huolimatta sosiaaliset olomme ovat täällä nyt huomattavasti paremmat mitä ne olivat sanokaamme 25 vuotta sitten. Kiitos siitä työväenliikkeelle. Työväenliikkeen järjestöllinen voima on myös huomattavasti kasvanut varsinkin taloudellisella alalla.

Vika on vain siinä, että työväenliikkeemme vaikutusvalta yhteiskuntaelämässä kehittyy aivan liian hitaasti. Tämä siitäkin huolimatta, vaikka emme halua missään tapauksessa väheksyä esimerkiksi sitä, että joka seitsemäs canadalainen — yli miljoona canadalaista vähän yli seitsemästämiljoonasta äänestäjästä, antoi huhtikuussa suoritetuissa liittovaltion vaaleissa äänensä työväkeä edustavalle Uudelle demokraattiselle puolueelle.

Meillä on kuitenkin syytä tänä vappuna todeta niin Canadassa kuin Yhdysvalloissakin se tosiasia, että taistelu poliittista vainoa, suvaitsemattomuutta ja syrjintää vastaan on saavuttamassa jo suuren joukkoluonteen. Erikoisen ihailtavana on pidettävä yhdysvaltalaisten vasemmiston, niin kommunistien ja sosialistien kuin muidenkin isänmaanystävien peräksiantamatonta taistelua demokraattisten oikeuksien ja yleensä kansalaisvapauksien puolustamiseksi. Se on rohkaisua ja tulee varmasti nostattamaan sellaisen valtavan kansanliikkeen, joka pystyy torjumaan mccarthyismin nimellä tunnettavan taantumuksen sankarit kaikkine epäamerikkalaiskomiteoineen.

Työväen riveissä niin Yhdysvalloissa kuin Canadassakin on ollut käynnissä pitkäaikainen suuntariita eli syvällekäypä itsetutkistelu. Se on jakanut myös tälle mantereelle tulleiden kansalaistemme rivejä. Nyt on kuitenkin läheisyyssä ajankohta, jolloin kiistanalaiset periaatekysymykset tulevat selviämään laajoille kansalaispiireille ja se auttaa työtätekevien voimien yhteenliittymistä, mitä ilman suurempia sosiaalisia, taloudellisia ja poliittisia voittoja ei voida saavuttaa. Monet tärkeät peruskysymykset ovat kuitenkin vielä epäselviä tämän mantereen työtätekevien riveissä, sillä varsinkin ammattiyhdistysliikkeemme huipulla on vieläkin liian suuri sanavalta niillä, joiden avoimena ohjelmana on ensikädessä kapitalistisen järjestelmän puolustaminen ja vasta sitten ja senjälkeen työläisten etujen ajaminen.

Tämä on se perusta, minkä vuoksi kansainvälinen työväenliike on aikoinaan hajaantunut kahteen suureen leiriin. Aatteellisen suuntariidan peruskysymyksenä on ollut ja on edelleenkin se, että tuleeko työväenliikkeen seurata taloudellisesti, poliittisesti ja sosiaalisesti omaa itsenäistä linjaansa, vai pitää sen [illegible] poliittisesti napanuorilla sotia, talouspulia ja edistyksen jarrutusta aiheuttavaan kapitalistiseen järjestelmään.

Tämä rajankäynti näyttää kuitenkin olevan päättymisvaiheessa monessa maassa. Terävän ja monessa tapauksessa raatelevankin väittelyn tilalle on kehittymässä suotuisa ilmapiiri työväenliikkeen voimien yhdistämiselle.

Luonnollisesti tässä tarvitaan vielä paljon peräänantamatonta työtä, mutta työtätekevien yhtenäisyys, rauhan ja kansojen itsemääräämisoikeuden sekä demokratian säilyttämisen ja sen laajentamisen hyväksi, saa jatkuvasti yhä suuremman kannatusta työväenliikkeen laajoissa riveissä.

Tässä valoisassa mielessä vietämme nyt lähestyvän vapun, korostaen, että suurin palvelu minkä kansalaisemme voivat työväenliikkeen hyväksi nyt tehdä, on se, että lujitetaan aatteellisesti ja taloudellisesti niitä järjestöjä, laitoksia ja liikkeitä, jotka ovat työtätekevien yhtenäisyyden kannalla. Ja huolimatta siitä, mitä mahdollisia järjestöyhteyksiä tai yhteiskunnallisia ja uskonnollisia katsomuksia meillä itsekullakin on, meidän etumme yksilökansalaisina, isinä, äiteinä, neitosina ja nuorukaisina, on etsiä keinoja, miten voimme yhteisin voimin parhaiten edistää kansainvälistä rauhan asiaa, kaikkien maiden ja kaikkien kansojen yhteiseksi hyödyksi, iloksi ja onneksi.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Antti Kemppi, Hearst, Ont., täytti huhtikuun 19 päivänä 70 vuotta. Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

SMELTTIA HAAVIMASSA

En niitä nyt suorastaan haavimalla itse ottanut, mutta koska tarjottiin tilaisuutta sivusta seurata toisten haavimista, niin eihän sellaisesta sopinut erossa pysyä kun kerran mukaan pääsi.

Uusi leveä maantie vei rantaan, josta oli tarkoitus niitä hopeakylkisiä saada. Whitefish Falls sanottiin sen paikan nimenä olevan ja englanninkielisestä soinnusta huolimatta tuntui kuin olisimme tulleet aivan supisuomalaiseen paikkaan, sillä armasta äidinkieltämme kuului kaikkialta ympärillämme. Oli hauskaa kuunnella kuinka joen yli kalastajat huikkailivat toinen toisilleen kertoen kuinka suurista kalansaalistaan, mutta koska vedenrajassa ääni kantaa tavallista kauemmaksi, niin todellisuudessa tämä kalansaalis supistui ensin aluksi vain pariin kalaan ja haaviin nousseisiin kiviin.

Mutta mitä pimeämmäksi ilta tuli, sitä hiljaisemmaksi muuttuivat rannat ja vain veden loiske ja kalojen tyhjentäminen astioihin kuului ja näkyi sähkölamppujen valossa. Niin, ne tuikkivat tulet rannalla olivat tunnelmaa lisäämässä antaen maisemalle sadunomaisen hohteen ja saaden veden kimaltamaan.

Ilta oli tyyni ja lämmin. Kansa vietti juhlaa veden äärellä. Olihan smeltti noussut antaen ensimmäisille kalastajille hyvän saaliin.

Koska matkaan sopi niin erinomaisesti, niin seuraavana päivänä syötiin Beaver Laken haalilla emäntien valmistama maukas laatikkoateria. Kun vielä hetken oli pelattu ja seurattu toisten pelaajien onnea seurapelissä, niin maistui jo kahvikin hyvältä ja sitäkin olivat emännät haalilla varanneet hyvien leivosten kanssa nautittavaksi. Se oli miellyttävä viikonloppu. — L.

Viholliset suunnittelevat salamurhia, sanoi Castro

Havanna. — Uutistoimistojen kirjeenvaihtajat täällä ilmoittivat viikonvaihteessa, että Kuuban pääministeri Fidel Castro oli sanonut jotta Yhdysvallat oli luopunut suunnitelmistaan suorittaa hyökkäys Kuubaan ja oli sen sijaan hyväksynyt suunnitelman kuubalaisten johtajien salamurhaamiseksi.

Puhuessaan täällä viime lauantaina Castro sanoi, että ne neuvostoliittolaiset ohjukset, jotka tuotiin Kuubaan viime syksynä ja joiden takia aikaansaatiin Kuuban kriisi, tuotiin tänne siitä syystä, että Neuvostoliiton ja Kuuban johtajat olivat saaneet tietää, jotta oli tekeillä hyökkäys Kuubaan.

Castro väitti, että yhdysvaltalaiset johtajat ja Kuuban vastavallankumoukselliset pakolaiset olivat keskustelleet Kuubaan huhtikuussa v. 1962 tehtävästä hyökkäyksestä ja että Neuvostoliitto ja Kuuba saivat tietää näistä suunnitelmista kaksi kuukautta myöhemmin.

Castro oli puhumassa tilaisuudessa, jossa muistettiin kaksi vuotta sitten vastavallankumouksellisten Sikojenlahdella yrittämää maahan tunkeutumista.

Castro syytti, että vihollinen oli suunnittelemassa uusia toimenpiteitä, mutta vakuutti samalla, että hänen hallituksensa tulee seuraamaan rauhan ohjelmaa jos Yhdysvallat suostuu tekemään samoin. Hän vannoutui puolustamaan Kuubaa kaikkia myönnytyksiä vastaan ja sanoi, että hyökkäys hänen maataan kohtaan merkitsisi maailmansotaa.

— Sanomalehti on ikkuna ulkomaailmaan.

USAn 'Kultainen 60-luku' kroonillista työttömyyttä

"Kultainen 60-luku", "satumaisia vuosia", mitä vauraimpia vuosia", "ennen näkemätön hyvinvointi" jne. Tällaisilla iskulauseilla päättyi Eisenhowerin valtakausi ja samoilla iskulauseilla alkoi Kennedyn presidenttikausi. Tällä hetkellä näitä iskusanoja ei käytä enää kukaan amerikkalainen. Sen sijaan esitetään, että amerikkalaiset ansaitsevat ja kuluttavat enemmän kuin koskaan, heidän yhteinen omaisuutensa on suurempi kuin koskaan. Ja numerot nousevat yhä. Tämän päälle amerikkalainen "Newsweek"-lehti toteaa kuitenkin, että "runsauden yhteiskunnassa" on tullut onnellinen tilastollinen klishe. Loisteliaaseen tilastoon sisältyy katkera paradoksi: 4.9 miljoonaa ihmistä eli 6,1 prosenttia työvoimasta on työttömänä.

Joka viides henkilö on tällä hetkellä ainakin jonkin aikaa vuodesta työttömänä. Ainakin 2,6 miljoonaa työläistä on osatyöttömänä, koska kokoaikaista työtä ei ole saatavissa. Joka 11. työläinen maan 30 suurimmassa kaupungissa jatkaa kulkua pitkin katuja (will continue to tramp the streets) hakemassa työtä, jota ei ole. Ainakin 5 miljoonaa työläistä on ollut työttömänä 15 viikkoa ja aivan ilmeisesti vielä enemmän. Puolet heistä on perheen huoltajia.

Presidentti Kennedy lausui jokin aika sitten, että työttömyys on USA:n talouden ongelma n:o 1, joka on jatkuvasti pahenemassa. Työttömyys USA:ssa ei ole ollut enää vuosikausiin mikään "normaaliin talouselämän kulkuun" liittyvä lieveilmiö, vaan se on muuttunut kroonilliseksi taloutta jäytäväksi syöväksi, osoittaa kehitys. Suursodan jälkeen ensimmäinen lamakausi oli 1948—49. Tämän jälkeen seurannut nousukausi pudotti keskimääräisen työttömyysprosentin 2,7 prosenttiin. Toinen lamakausi oli 1953—54. Tätä seuranneen nousukauden aikana työttömyysprosentti jäi kuitenkin niin korkealle kuin 4,2 pros. 1957—58 lamaa seuranneen nousun jälkeen työttömyysprosentti nousi 5:een ja 1960—61 takaiskun tuloksena työttömyysprosentti nousi 5,3 prosenttiin. Viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana, jolloin USAssa ei pitäisi olla mitään lamaa, työttömien keskimääräinen prosentti on 5,8. Vuonna 1967 työttömyysprosentti on 7, ennustelee rahaministeri Dilloin, ellei kehityssuuntaa voida nopeasti muuttaa.

Uusia työntekijöitä ilmaantuu työmarkkinoille nopeammin ja enemmän kuin syntyy uusia työpaikkoja. Toisaalta automaatio syö vanhoja työpaikkoja noin 1,5 miljoonan työpaikan vuosivauhdilla. Niinpä työttömyyden kohteeksi ovat joutuneet ensi sijassa nuoret ja vanhat, värilliset, ammattitaidottomat, naiset, sekä lesket ja eronneet. Viimeksimainittujen on elätettävä useimmiten itsensä lisäksi lapset. Mutta uuden ammattitaidon hankkineilla nuorilla ja keski-ikäisilläkin on työn saannissa usein suuria vaikeuksia. Kun mies joutuu työttömäksi 45-vuotiaana, on hän tulossa vanhaksi, sanoo työministeri Wirtz.

USA:n työministeriön laskelmien mukaan maassa on tällä hetkellä 18 suurta työttömyyskeskusta, 103 'pienempää" ja 454 "pientä" työttömyysaluetta. Vaikeiden vajaatyöllisyysalueiden ohella työttömyyskeskusten ketju ulottuu Alabamasta Washingtoniin ja New Yorkista Kaliforniaan.

Amerikkalaisen "Newsweek"-lehden reportterit ovat käyneet tutustumassa USA:n työttömyysalueihin. Oheisena osa heidän keräämiään haasatatteluja ja lehden kommentteja.

MAATALOUSSIIRTOLAINEN:

"Vihan hedelmät" vähän muuttuneet

Antonio Moreno, (61), Visalia California. Hän on työskennellyt 15 vuoden ikäisestä puuvillaplantaasheilla. Mutta automaatio on tehnyt tällä hetkellä tuhoisaa jälkeä. Automaattiset puuvillankorjauskoneet korvaavat 30—50 miehen työn päivässä. Ja hän on kuulunut jo vuosikaudet niihin siirtolaismaatyöläisiin, joilla ei ole ollut toivetta saada mitään pysyvää työpaikkaa. 'Ennen minulla oli työtä 4—5 kuukautta vuodessa. Nyt voin saada työtä korkeintaan yhdeksi kuukaudeksi. Tämä työ käsittää puuvillan poimimista viljelysten sellaisissa osissa, joihin koneet eivät voi mennä, toisin sanoen liejussa, heikoilla satoalueilla.

Asiat ovat vähän muuttuneet sitten John Steinbeckin "Vihan hedelmien", toteaa "Newsweek".

HIILITYÖLÄINEN:

"Työläisaatelista" paariaisluokkaan

Ellis Grigsby, (47), hiilityöläinen viiden lapsen isä, Hardburly, Kentycky. Hän muistaa vielä sen ajan, jolloin hän kuului maan korkeimmin palkattuun työväkeen. Nyt hän on paariaisluokassa. Nuoruudessaan hän lastasi käsipelillä 36 tonnia hiiltä päivässä. Mutta sitten seurasivat suuret koneet, joista yksi kauhoi enemmän kuin 250 miestä päivässä käsin. Suuret koneet operoivat tehokkaasti edullisilla kivihiilen valtasuonilla. Näiden täydennykseksi tulivat pienemmät koneet. Muutos alkoi 1954 ja vuonna 1962 hän menetti kokonaan työpaikkansa. Grisbyn hiilikaivosalueella oli 1954 14,000 työläistä. Nyt heitä on enää 5,000. Grisby ei saa mitään työttömyysavustusta. Toistaiseksi hän on "bummannut" ja saanut perheensä elättämiseksi ns. "keltaista ateriaa" (maitojauhetta, jauhoja ja maapähkinävoita).

"Emme kuole nälkään, mutta ruokaa on jokatapauksessa liian vähän", sanoo Grigsby. "Haluan lasten käyvän koulua, sillä vain tämä voi taata heille vastaisuudessa työtä. Heidän olisi saatava vaatteita ja — luokkasormus. Näännyn vaikka nälkään tehdäkseni sen. Muistan itse, miten lapsena halusin niitä intohimoisesti", toteaa hän epätoivoisena. Viimeisen 10 vuoden aikana Kentuckyn hiilialueilta on muuttanut pois 500,000 henkilöä.

HOLLYWOOD-TÄHTÖNEN:

Jonossa oltava vaatimaton

Työttömyys on kolhaissut myös Hollywoodin suurta elokuvateollisuutta. Kuuluisien ja hyvätuloisten mutta harvalukuisten tähtien lisäksi Hollywood sulkee "tehtaisiinsa" myös tuhansia tähtösiä, joiden loiste ei ylety mainospalstoille. Niin tällä hetkellä se ei monenkaan osalla ylety muuta kuin työttömyysrekisteriin. Tähtönen, joka haluaa pysyä Hollywoodin perinteiden vastaisesti tuntemattomana, odottaa jonossa työttömyysavustustaan pukeutuneena huiviin ja tummiin laseihin.

TEINI-IKÄINEN:

Ei minulle löydy työtä

Antohony Roza, (17), Atlanta, Georgia. Keskinkertaisen älykäs, onnettomuuden ja sairauden vuoksi jäi koulussa kaksi vuotta jälkeen muista. Keskeytti koulunsa. "Haluisin ennen kaikkea työtä ja elättää itseni, jotta vanhempieni ei tarvitsisi maksaa ylläpidostani. Mutta minä en tiennyt, kuinka vaikea on saada työtä. Olen käynyt hakemassa paikkaa huoltoasemilla, leipomoissa ja kaikissa tavarataloissa, mutta mitään työtä ei ole löytynyt minun kaltaiselleni", sanoo Roza.

USA:ssa on yli 500,000 koulunsa päättänyttä nuorta työtöntä, mikä oli yli 10 prosenttia kaikista työttömistä. Kaksi vuotta sitten 2,6 miljoonaa nuorta saavutti 18 vuoden iän, mutta kahden vuoden kuluttua nykyhetkestä luettuna tämän ikärajan saavuttaa 3,8 miljoonaa.

TERÄSTYÖLÄINEN:

En minä itsestäni, mutta tytöt kasvavat

Alfred Michel, terästyöläinen (54). Mifflin, Pensylvania. Hän on työskennellyt terästehtaissa 37 vuotta ja kokenut sodan jälkeen kolme pitkää työttömyyskautta. Viimeksi hän oli U. S. Steelin (Yhdysvaltojen suurin teräsyhtymä) palveluksessa. Kun yhtiö sulki vanhentuneen konein varustetun terässulaton Clairtonisssa lähellä Pittsburghia, joutui hän yhtiön valtavan työvälityspoolin rekisteriin. Hän on odottanut kolme vuotta uudelleen sijoittamista ja todennäköisesti hän ei saa milloinkaan uudelleen työtä.

Michelillä ei ole ollut jokaviikkoista työttömyysavustusta enää pitkään aikaan. Nyt hän saa huoltoavustusta (köyhäin apua) 74 dollaria kahdessa viikossa. Mutta kuukaudessa hänen on maksettava vielä 54 dollaria kuoletusta omakotitalosta, mihin ovat uponneet hänen säästönsä. Kuoletusmaksujen suoritus on tällä hetkellä vuoden myöhässä.

"En minä itsestäni paljonkaan välitä, mutta tytöt kasvavat (15- ja 16-vuotias). He haluavat käydä tanssimassa. He tarvitsisivat kauniita vaatteita ja esineitä, etteivät tuntisi häpeää ja olisi erilaisia kuin muut. Mutta minä en voi antaa niitä heille. Minä en voi antaa heille mitään", lausuu Michel voimakkaan tunteen liikuttamalla äänellä.

NEEKERI:

Vihanneksilla elää mutta ei lämmitetä

Buster Taylor, (57), karjankasvattaja, neekeri Chicago, Illinois. Saapui 1940-luvulla Mississippin osavaltion maatalousalueelta Chicagoon. Sodan aikana ja vielä jonkin aikaa sen jälkeen hän toimi melkoisen hyväpalkkaisena trokin kuljettajana suuressa liha-alan pakkaamossa. Mutta niinkuin 30,000 muuta pakkausalan työntekijää loppui häneltäkin työ automaation johdosta. Hän sai uuden paikan eräässä vihannesalan pakkausliikkeessä. Mutta nytkin loppui onni. Ensin hänen työviikkonsa lyheni viidestä neljään ja sitten kolmeen päivään ja lopuksi kaksi kuukautta sitten hän menetti kokonaan työpaikkansa. Hän ei saa mitään työttömyysavustusta.

'Ne (pakkausliikkeessä) antavat minulle vähän perunoita ja vihanneksia, joita eivät voi itse käyttää. Tämä estää nälkäkuoleman, mutta vihanneksia ei voi käyttää polttoaineena öljykaminassa", toteaa Taylor.

Chicagossa neekerien osuus koko työvoimasta on 13 %, mutta heidän osuutensa työttömistä on 40 %. Samanlainen on työttömyystilanne neekerien osalta Detroitissa, Philadelphiassa, St. Louisissa ja miltei samanlainen Los Angelesissa ja New Yorkissa.

AMMATTIKURSSIN KÄYNYT:

Ei työtön voi mennä naimisiin

Thomas Pastellak. Kennedyn ammattikurssit käynyt, (26), Scranton, Pennsylvania. Jätti koulunsa 9 luokan jälkeen auttaakseen äitiänsä taloudellisesti. Täsmällinen ja hyvin lukenut. Hän oli aluksi merimiehenä Suurilla Järvillä. Kongressin hyväksyttyä Kennedyn ammattikoulutuslain. Pastellak ilmoittautui heti uuden lain nojalla perustettuun kouluun elektrotekniikan linjalle. Hän selviytyi luokkansa kärkipäässä ja sai päästötodistuksensa viime joulukuun 4. päivänä. Hän haki työpaikkaa Scrantonissa. New Yorkissa, New Jerseyssä y.m. mutta tähän mennessä hän ei ole saanut sitä. Pastellakin tarinalla on myös oma vakava puolensa. "Tapasin tytön kolme vuotta sitten ja menimme kihloihin vuonna 1961. Mutta sen jälkeen minulla ei ole ollut vakituista työpaikkaa. Meidän piti mennä naimisiin viime vuonna", kertoo Pastellak ja kysyy, "mutta kuinka työtön voi mennä naimisiin?"

PAPERIRAHASTOON NYT $1,711.51

Maanantai-iltaan mennessä saapui jälleen Vapauden ja Liekin "paperirahastoon" kolmisenkymmentä uutta lahjoitusta, mukaanlukien V.- ja u.-seura Starin lahjoitus St. Catharinesista, ja niiden ansiosta kertyikin oikein kaunis rahasumma, $97.75. Suurkiitos lahjoittajat!

Aikaisemmin julkaistut lahjoitukset huomioonottaen tämä tarkoittaa, että paperin ostoa varten sanomalehdillemme on kertynyt jo kaikkiaan $1,711.51, ja niin lähestyy nopeasti se päivä jolloin voidaan maksaa muutama viikko sitten ostettu, kolmattatuhatta dollaria maksanut vaunulastillinen sanomalehtipaperia.

Lahjoituksia saapui eri puolilta maata tällä kertaa seuraavasti:

Impi ja Eino Aho, Timmins, Ont.	$ 2.00
Bertha ja Kalle Ahola, Connaught Station	5.00
Hilda Haili, Toronto, Ont.	1.00
Ida ja A. Kettunen, Toronto, Ont.	2.00
Aune ja Urho Koivu, Sudbury, Ont.	2.00
Nestor Syren, Sudbury, Ont.	2.00
V.- ja u.-seura Star, St. Catharines, Ont., bingotulot	14.00
Mimmi ja U. Harju, St. Catharines, Ont.	2.00
Linda ja J. Nissilä, St. Catharines, Ont.	2.00
Hulda ja M. Ranta, St. Catharines, Ont.	1.50
R. Keto, St. Catharines, Ont.	2.00
Linda ja U. Virtava, St. Catharines, Ont.	1.00
Lyyli ja J. Hormisto, St. Catharines, Ont.	1.00
Fina ja J. Terho, St. Catharines, Ont.	3.00
Hilja ja Karl Törmälä, Beaver Lake, Ont.	2.00
Martti Jaakola, Hearst, Ont.	1.00
Vapauden ystävä, Long Lake, Ont.	10.00
Kalle Siljander, Silver Mountain, Ont.	2.00
Sanomalehtikerho, Sudbury, Ont.	30.00
Eri Utunen, Timmins, Ont.	1.00
Annie Ruissalo, Fort Frances, Ont.	.75
V. Kivinen, Port Arthur, Ont.	1.00
Anna Mäkelä, Port Arthur, Ont.	2.00
J. Peuramäki, Kaministiquia, Ont.	1.00
Aino ja Antti Pitkänen, Port Arthur, Ont.	2.00
J. Halonen, Schreiber, Ont.	1.50
Hanna ja Matti Saari, Sudbury, Ont.	3.00
	97.75
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	1,586.26
	1,684.01
Liekin lahjoitukset	27.50
Yhteensä	$1,711.51

OIKAISU: E. ja W. Säilä, Toronto, Ont. lahjoitus, joka julkaistiin t.k. 6 päivän Vapaudessa pitää olla $5.00 eikä $2.00, kuten oli virheellisesti lehdessä.

OIKAISU: Greta ja E. Hakala, Toronto, Ont., lahjoitus julkaistiin tk. 6 päivän lehdessä pitää olla $2.00 eikä $5.00, kuten oli virheellisesti lehdessä.

Kumipyörillä hissukseen

Pariisi. — Ensimmäiset kumipyöräiset junat otetaan käyttöön Pariisin maanalaisessa toukokuussa. Kumipyöräiset junat kulkevat pehmeämmin ja nopeammin.

Pariisin läpi idästä länteen kulkevan linjan yhden uusissa vaunuissa on epäsuora valaistus ja myös toisessa luokassa pehmestut penkit vanhojen puuistuimien sijasta.

Kumipyöräiset junat ovat liikennöineet usean vuoden ajan eräällä vähäisemmällä maanalaisen linjalla ja ne ovat osoittautuneet erittäin suureksi menestykseksi.

SITÄ JA TÄTÄ

NUORI LESKI

Nuori leski on mennyt naimisiin aviomiehensä veljen kanssa. Näyttäessään vainajan kuvaa hän sanoo:

— Tämä on lankoni kuva; hän kuoli viime vuonna.

MITÄ OIKEIN TEETTE

Kaupunkilainen tuli saaristoon ja tiedusteli sikäläiseltä asukkaalta:

— Mitä te täällä oikein kesäisin puuhailette?

— No jaa, sanoi kalastaja, kalastelemme ja vehtaamme vähän tyttöjen kanssa.

— Ja nyt talvella?

— Silloin emme kalasta.

LOPETA JO

— Lopeta nyt jo tuo nalkutuksesi. Jos minä olisin rakastunut Sophie Loreniin, niin olisin tietenkin mennyt naimisiin hänen kanssaan.

Perheenisä sanoo poikamiehelle:

— Sanot, että nukut kuin lapsi. Siitä huomaa, että sinulla ei lapsia ole. (Medisiinari)

PÄIVÄN PAKINA

Pääoman "kansainvälisyys"

Höpsis sanoo valveutunut työtätekevä ylläolevan otsikon johdosta ja selittää, että suurpääoma ei voi tiukan tullen olla sen paremmin "kansainvälistä" kuin "kansallistakaan", sillä se pitää itseään kaiken haltijana, kaiken määrääjänä ja lyhyesti sanoen kaiken alkuna ja loppuna siis "Aana" ja "Oona".

Mutta seis, ei sentään näin suoviivaisesti.

Kyllä suurpääomakin on ainakin omalla tavallaan myös "kansainvälisyyden" kannalla, vaikka se kieltääkin työtätekeviltä oikeuden olla kansainvälisen oman luokkansa eduksi.

Meillä ei kaiketi olisi koskaan ollut Hitleriä ja hänen natsejaan, ellei vissit 'kansainväliset" suurpääomapiirit hallituksineen olisi ensimmäisen maailmansodan jälkeen rientäneet kukistamaan vallankumouksen tielle lähtenyttä Saksan kansaa.

Meillä ei olisi liioin nyt sellaisia eläviä muumioita, kuin on Chiang Kai-shek, ja eräät muut liivintaskudiktaattorit, ellei heitä olisi ylläpidetty ns. "kansainvälisen suurpääoman" toimesta ja avulla.

Emme halua takertua siihen ilmeiseen tosiasiaan, että ilman n.s. 'Marshallin suunnitelmaa" olisi Euroopassa monen maan kansat siirtyneet toisen maailmansodan jälkeen melko rauhallista tietä sosialismiin.

Mielessämme on nyt vähän pienempiä eli kotoisempia asioita.

Kaikki canadalaiset ja yhdysvaltalaiset ovat tietoisia siitä Japanin 'dumpingista", mistä on niin paljon itkuvirsiä veisattu.

Esimerkiksi meillä täällä Canadassa (kuten Yhdysvalloissakin) on oikein valtiovallan toimella vaadittu Japanin hallitukselta 'vapaaehtoista myyntiensä rajoittamista". Sen lisäksi on monella muulla tavalla vaikeutettu japanilaisten tavarain myyntimahdollisuuksia ja selitetty, että Japani voi "alhaisten palkkojensa" perusteella harjoittaa sellaista 'dumpingia" että siitä kärsii kotimainen teollisuus, ellei jonkinlaisia rajoituksia ylläpidetä.

Nyt julkaistiin kuitenkin viime tiistaina suurlehtien finanssiosastolla suurin otsikoin juttu, missä pahoitellaan sydäntäsärkevästi sitä kun "rikkaat läntiset teollisuusmaat vaikeuttavat kirjoittamillaan kauppasäädöksillä Japanin kaupankäyntiä".

Yhdysvaltalaisten teollisuus- ja opetuspiirien muodostama Talouskehityksen komitea varoittaa erikoisesti Japanin kaupankäynnin vaikeuttamisen vaaroista näin "Japani on liian tärkeä maa jätettäväksi erikoisasemaan" ns. vapaan maailman kauppa- ja teollisuusperiaatteissa. Tällä tarkoitetaan, kuten jutussa selitetään, että Japanille olisi annettava kansainvälisten kauppasopimusten perusteella paremmat kauppamahdollisuudet tavaroilleen näissä rikkaissa länsimaissa.

Näin epäitsekkäitä voivat siis suurporvarien muodostamat 'talouskehityskomiteat" olla. Vaikka tietävät sen lisäävän kilpailua ja siten aiheuttavan vaikeuksia kotimaiselle tuotannolle, sen kun esittävät parempia kauppamahdollisuuksia kaukaisen Japanin teollisuuspohatoille!

Vieläkö epäitsekkäämmin voisi suurpääomaa edustavat piirit esiintyä?

Mutta mitä on tämän kauniin kansainvälisyysperiaatteen takana?

Me emme tiedä varmasti, mutta epäilemme, että kissanraato voi olla siihenkin haudattuna.

Tosiasia tietenkin on, että Japanissa riistetään työläisiä vieläkin räikeämmin kuin eräissä "vanhemmissa" teollisuusmaissa. Japanin työläisten palkkataso on heikompi kuin italialaisten ja länsi-saksalaisten. Japanilaisten työläisten palkat vastaavilla aloilla ovat tuskin muuta kuin neljännes yhdysvaltalaisista ja canadalaisista palkoista.

Se antaa tietyn etumatkan teollisuusomistajille.

Mutta jos sattuisi niin, että Yhdysvaltain pääomalla olisi hallussaan myös japanilaisia teollisuuslaitoksia, niin silloin olisi Yhdysvaltain niillä pääomapiireillä tilaisuus nopeampaan rikastumiseen japanilaisten työläisten riistämisen kustannuksella. Mitä välittää sen paremmin yhdysvaltalainen kuin canadalainenkaan suurpääoma siitä, vaikka kotimainen tuotanto siitä hieman kärsisikin, jos esimerkiksi japanilaisia työläisiä riistäen saisivat kaksi kertaa tai sitäkin suurempia voittoja 'kotimaisten" työläisten riistoon verraten?

Kysymys on siis siitä, kuka omistaa ne japanilaislaitokset, joiden tuotteille nyt vaaditaan parempia markkinamahdollisuuksia länsimaissa.

Ja tässä on tosiasia tarua kummempi:

Esimerkiksi: Joulukuun 10 pnä 1941, siis muutaman päivän kuluttua sen jälkeen kun Japanin militaristit oli Pearl Harborissa salakavalasti aloittanut hyökkäyssotansa Yhdysvaltoja vastaan, japanilaisen yhtiön suurimman finanssiyhtymän Mitsubishin päämies, parooni Iwasaki, sanoi mainitun laitoksen johtokunnan kokouksessa:

"Meidän amerikkalaiset ja brittiläiset ystävämme ovat tähän asti jakaneet kanssamme samat laitokset ja edut hyvinä ystävinä ja kumppaneina. Valitettavasti eristettyinä me lukeudumme nyt sotivien maiden eri leireihin . . . Jos, ja milloin tulee rauha, heistä tulee jälleen meidän arvostettuja kumppaneitamme."

Ja "heistä" on ilmeisesti "tullut"! Ennen sotaa Japanin kofinanssipiirit olivat siellä tasa-arvoisina kumppaneina amerikkalaisten rahamiesten rinnalla. Nyt on niissä japanilaislaitoksisssa niskan päällä Morganit, Rockefellerit ja Mellonit. Japanilaiset suuryhtymät, kuten Mitsui, Mitsbishi, Fuji ja muut tuottavat nyt tavaraa joko amerikkalaisten lupakirjojen perusteella, tai kumppanuussuhteessa amerikkalaisyhtiöiden kanssa.

Näin ovat pullat uunissa kohdin.

Ja se selittää käsittääksemme paremmin kuin mikään muu se, miksi visseille japanilaistuotteille vaaditaan tällä mantereella "parempia kauppamahdollisuuksia".

Tältä pohjalta katsoen voi suurpääoma siis olla hyvinkin 'kansainvälistä" — oman pussinsa hyväksi.

Niiden piirien vappulauluksi ei kuitenkaan sovi valtava Kansainvälinen", vaan supi-suomalainen [illegible]ritelmä: Oikein tai väärin, kokoon käärin." — Känsäkoura.

Hauskaa Vappua

toivotamme liiketuttavillemme!

CENTRAL HOUSE

Paikka missä urheilumiehet tapaavat toisensa.

South Porcupine Ontario

Hauskaa Vappua

toivottaa

PORCUPINE Esso Service

O. KANGAS, OMISTAJA

Rasvaus, öljynvaihto y.m. Kuuluisia Imperial-tuotteita

AUKI SUNNUNTAISIN

Porcupine Ontario

KEVÄTTERVEHDYKSENI

suomalaisille asiakkailleni!

P. H. KENNEDY

PAIKKAKUNNALLA TUNNETUIN VAKUUTUSASIAMIES

Välitän kaikenlaisia—vakuutuksia, mutta tätä vuoden aikaa silmällä pitäen, tärkeintä olisi autojenne kaikkinainen vakuutus.

Puhelin 235-4944

78 Bruce Avenue South Porcupine, Ontario

PARHAIN KEVÄINEN TERVEHDYKSEMME

suomalaisille liiketuttavillemme!

MacDONALD'S BEVERAGES

Lukuisten ja parhaiden virvokejuomien valmistaja Pohjois-Ontariossa

Temagami DRY GINGER ALE

on erikoisuutemme, mutta kaikki juomamme ovat parhaita

Tehkää tilauksenne tänään:

Puhelin 235-4833

South Porcupine Ontario

VAPPUTERVEHDYKSEMME

kaikille osuuskuntamme jäsenille ja asiakkaille!

WORKERS' CO-OP OF NEW ONTARIO LTD.

SOUTH PORCUPINE, ONTARIO

Oletteko huomanneet, että liikkeemme hinnat ovat kilpailuhintojen tasolla. Käyttäkää hyväksenne meidän jokaviikkoisia alennuksia.

Liittykää ostajapiiriimme, että jatkuvasti voisimme antaa teille parhaan tavaran alhaisimmilla hinnoilla.

VAPPUTERVEHDYKSEMME

järjestötovereille, rauhan ja edistyksen puolesta taisteleville työläisille kautta maan!

CSJ:n SOUTH PORCUPINEN OSASTO NO. 12

South Porcupine, Ontario

VAPPU-tervehdyksemme

ja hauskaa kesää kaikille toivottaa

SUOMALAINEN SAUNALIIKE

Helmi ja Matti Haapala omistajat

South Porcupine Ontario

Keväinen tervehdyksemme suomalaisille asiakkaillemme!

SOUTH END GARAGE AND SERVICE STATION

Alansa tuntevat miehet korjaavat ja kunnostavat teidän autonne

South Porcupine Ontario

Suomi--Itä-Saksa painimaaottelu ratkesi 'nojaamalla'

Helsinki.— Surkeampaa painináhtävää kuin mitä tarjottiin viime torstaina Helsingin Urheilutalossa sinne kokoontuneelle noin 500-päiselle yleisöjoukolle ja koko Suomen kansalle television välityksellä Suomi—Itä-Saksa painimaaottelussa, lienee tuskin koskaan aikaisemmin Suomessa nähty.

Käydyissä otteluissa kokonaista kuusi päättyi ratkaisemattomaan. Vain Kyösti Lehtonen ja Taisto Kangasniemi yltivät voittoihin. Heidänkään esityksensä ei ole kiitoksen arvoinen. Suomi voitti maaottelun luvuin 5—3 mutta se ei lämmittänyt mieliä. Osoituksena tästä oli, ettei ottelun päätyttyä kuulunut katsomosta maaotteluvoitolle ainuttakaan käden taputusta. Yleisö oli pettynyt ja petetty.

Kilpailujen tuomaristo oli koottu molemmista maista. Kummatkin edustajat syyllistyivät omiensa puoltamiseen ja kun varoituksille olisi pitänyt saada yksimielinen päätös, niitä ei annettu, ei sittenkään vaikka miesten liian varovaisen ottelutavan vuoksi illasta muodostui täydellinen skandaali.

Rovaniemeltä saapunut painituomari Eetu Kauppinen on ainoa, joka ansaitsee tunnustuksen. Todettuaan tilanteen, hän ei Vanhanen—Schmidt-ottelussa enää kysellyt arvostelutuomareiden mieltä, vaan yksinkertaisesti antoi miehille varoituksia ja jätti toisten pohdiskeltavaksi, oliko varoituksen antaminen aiheellinen tai ei.

Suomen painille tämä tilaisuus oli niin heikkoa mainosta, ettei tämän jälkeen varmaankaan moni enää vaivaudu kilpailukatsomoihin. Jos tästä olisi seurauksena edes se, että painimme johtomiehet oivaltaisivat, että jotakin on tehtävä ja pian, olisi illasta edes jotakin iloa.

Ammattilaisillassa laimea tunnelma

Helsinki. — Elis Askin 22. ammattilaisilta oli heikoin suomalaisesitys, mitä Messuhallissa on nähty aikoihin. Kukaan suomalaisista ei esittänyt nyt parastaan, ja ainoan kunnon voiton sai nimiinsä Mauri Backman, vaikka kolme suomalaista poistuikin kehästä voittajana. Askin eräät tähdet näyttävät pahasti vanhentuneen, ja yleisö poistuikin hallista varsin pettyneenä.

Illan pääkamppailu muodostui aivan päinvastaiseksi kuin hallintäyteinen yleisö oli odottanut. Ennen kaikkea teknillisenä nyrkkeilijänä mainostettu Ranskan mestari Paul Roux oli sekä teknillinen että kova, mikä yhdistelmä oli aivan liikaa yksipuoliselle Pekka Kokkoselle. Kun Pekan tyrmäysiskut eivät nyt osuneet ja kun ranskalainen pystyi väsyttämään suomalaisen ruudikkailla iskusarjoillaan, oli Kokkonen myyty mies.

Mauri Backman sai tehdä täydet kymmenen erää työtä kestävän tarkasti ja terävästi iskevän englantilaisen Cooken kanssa, joka osasi käyttää hyväkseen erittäin hyvin lähitilanteet. Yleisöön menevä iskujuhla päättyi kuitenkin selvään suomalaisvoittoon.

Risto Luukkonen oli saanut vastustajakseen Ranskan mestarin Pierre Vetroffin, joka tuotti "Ripalle" kovia sopeutumisvaikeuksia. Luukkonen ei saanutkaan koko ottelun aikana kunnon otetta kesken kaiken tyyliää vaihtaneeseen ranskalaiseen, mutta se ei ollut tarpeenkaan, sillä tuomarit saivat hänet kuitenkin voittajaksi kahden äänestässä Luukkosen puolesta ja yhden ratkaisematonta.

Olli Mäki, joka tällä kertaa nähtiin "esiottelijana", ei antanut vastustajaansa kuvaa tämänhetkisestä kunnostaan, ja niinpä hän salkin tyytyä vain 2—1 voittoon nigerialaisesta Junior Cassidysta, joka ottelun lopupuolella otti ohjakset käsiinsä ja sai Ollin kasvot punoittamaan.

SAULT STE. MARIEN KUULUMISIA

Sault Ste. Marie. — Teräsunion osasto No. 2251 (Algoma Steel) päätti lahjoittaa $500 Reesorissa lähellä Kapuskasingia ammuttujen kolmen metsälakkolaisen perheiden avustamiseksi. Canadian Labor Congress on perustanut erikoisen avustuskassan joka tunnetaan Reesor Siding Victims Benefit Fundin nimellä ja on vedonnut kaikkiin CLC:n unioihin avustuksen suhteen koska näiden uhrien perheet ovat tiukalla taloudellisesti.

Nämä kolme, R. Fortier, J. Fortier ja F. Drovin olivat Lumber & Sawmill Workers Union jäseniä ja olivat täyttämässä velvollisuuksiaan lakkovahtilinjalla vaatiessaan Spruce Falls Power yhtiöltä parempia palkkoja ja työehtoja eli samanlaisia kuin aikaisemmin olivat saaneet Abitibi yhtiön metsätyöläiset ilman lakkoa.

Aikaisemmin lahjoitti Sault & District Labour Council (unioiden keskusneuvosto) täällä $100 samaan tarkoitukseen.

Sama unio-osasto no 2251 hyväksyi myös kaksi tärkeätä päätöstä. 1. Ei atomi- tai ydinaseita Canadalle tai NATO-liitolle ja 2:si Ripeämpi toiminta aseistariisumisen saavuttamiseksi eri maiden kesken. Ylläolevat on lähetetty asianomaisiin paikkoihin.

* * *

Laivaliikenne Soon kanavissa on jo täydessä käynnissä. Suurin osa rahtilaivoista on mennyt ylöspäin todennäköisesti Port Arthurin ja Fort Williamin satamiin hakemaan viljaa.

Joukossa on ollut suuriakin kuten CSL:n omistavat T. R. McLagan 715 jalan ja 730 jalan pituinen Murray Bay. On taas pitkän talven jälkeen mukava katsella ja kuunnella niiden ääntä.

Algoma Steel-yhtiön presidentti D. S. Holbrook vuosiraportissaan yhtiön osakkeenomistajille tiedoittaa yhtiön hallussa on insinöörien tutkimuksien mukaan 536 miljoonan tonnin reservit rautamalmia sekä pohjoiseen että itään Soosta.

Suurin rautamalmialue mitä tiedetään tähän mennessä on Michipicoten Iron Range eli Wawan alue, siellä kaivattaa rautamalmia Algoma Ore Properties, joka on Algoma Steelin alayhtiö.

Algoma Steel-yhtiöllä on kaikkiaan 7,815 osakkeenomistajaa joista ainoastaan noin 400 asustaa Sault Ste. Marien alueella.

* * *

Helsingistä on Suomen ulkoministeri V. Merikoski tiedoittanut tänne että Mauno O. Kaihla on nimitettu Suomen varakonsuliksi Sault Ste. Marien alueelle. Hänen tehtävänään on huolehtia suomalaisia siirtolaisia koskevista erinäisistä asioista.

Mr. Kaihla, joka on syntynyt Kokkolassa, Suomessa 33 vuotta sitten saapui Canadaan v. 1952 ja on asunut Soossa useita vuosia. Hän on avioliitossa ja toimii vakuutusasiamiehenä.

* * *

Vanhempien ihmisten koti, Davey Home Tarentorusin-kunnassa on korottanut asunto- ja ruokamaksuja 10 ja 15 sentillä päivää kohti ja pääsyehtoja kotiin on tiukennettu.

Johtokunta on tiedoittanut että uudet taksat ovat normaalihoidosta $102, kuukausi ja sairasvuodehoidosta $136 kuukausi.

* * *

Kaupungin yleinen kevätpuhdistus alkaa maanantaina t.k. 29 p:nä ja jatkuu viikon. Ihmisiä on kehoitettu panemaan silloin "rojunsa" samoihin paikkoihin mistä nyt korjataan pois ruokajätteet ym.

* * *

Atomi- ja ydinaseiden hankinta Canadalle on useasti ollut keskustelun aiheena kansankirjeiden osastossa paikallisessa lehdessä "Sault Daily Star." Tähän mennessä näyttää niukka enemmistä sanovan että "Ei haluta".

* * *

Smelttien kalastusaika on täällä ja sadottain on autoja öisin matkalla maantie no 17 itään ja pohjoiseen. Maakuntapoliiseja on liikkeellä ja varoittaneet että olla varovaisia ettei tapahtuisi onnettomuuksia. —L.

Botvinnik ehdotti ratkaisematonta

Moskova. — Peliä torstaina jatkamatta ehdotti maailmanmestari Mihail Botvinnik ratkaisematonta silloin olleen Moskovassa pelattavana MM-ottelun 11. pelin tulokseksi, ilmoitti uutistoimisto TASS.

11. peli keskytettiin keskiviikkona tilanteessa, jolloin Botvinnikin katsottiin olevan jossakin määrin edullisemmassa asemassa.

Tilanne 24 peliä käsittävässä ottelussa oli maanantaiaamuna "puoli matkan krouvissa" 6,5 5,5 haastajan, Tigran Petrosjanin hyväksi.

SKDLn eduskuntaryhmältä tukea TUL:lle

Helsinki. — SKDL:n eduskuntaryhmä on päättänyt lahjoittaa kymmenelle Pohjois-Suomessa toimivalle TUL:n seuralle 100,000 vmk tukeakseen seurojen osallistumista ensi kesäkuussa Helsingissä pidettävälle TUL:n 6. Liittojuhlalle. Seuraavat seurat tulevat lähipäivien aikana saamaan SKDL:n eduskuntaryhmältä kukin 10,000 vmk: Haukiputaan Heitto, Inarin Yritys, Karjalahden Ihme, Jormuan Tarmo, Silvolan Kiri, Haapaveden Hyrske, Kemijärven Kaiku, Kajaanin Haka, Sallan Kisailijat ja Sivusallan Isku. Mainittakoon vielä, ettei monet SKDL:n kansanedustajat ovat lisäksi henkilökohtaisesti liittyneet TUL:n haastekampanjaan ja luovuttaneet eri Pohjois-Suomen seurojen matkakassarahastoihin kukin 1,500 vmk.

Belgialainen voitti Bostonin maratonin

Boston — Suomalaisten "valtakausi" Bostonin maratonilla on ilmeisesti jäänyt historian kaukaiksi muistoksi sillä tällä kertaa siellä isännöivät muiden maiden parhaat.

Belgialaistähti Van Den Driessche voitti nyt Bostonin maratonin, sen "radan" ennätysajassa 2.18.58. USAn John Kelly tuli yllättäen toiseksi noin pari minuuttia voittajasta jälessä. Hänen ajakseen merkattiin 2.21.09. Englantilainen Brian Kilby oli kolmas ajalla 2.21.43.

Bikila juoksi alkumatkan hyvin, mutta väsähti lopuksi ja jäi viidenneksi. Juoksuun osallistui ryhmä canadalaisiakin mutta vain kolme heistä nousi ensimmäisen sadan joukkoon, parhaan heistä ollen 50:s.

Toronton kuulumisia

Toronto. — Perjantaina 26 päivänä huhtikuuta on Don-haalilla tämän kevään viimeiset kabarettikarkelot. Soitto ja tarjoilu on tunnetusti parasta, siis tervetuloa. Tulot käytetään lehtiemme levitysryntäyksen hyväksi, siis toivommekin taas entistä hyvää kannatusta ilonpitäjiltä.

* * *

Sunnuntaina 28 päivänä kello 4 iltapäivällä on Toimen Naisten järjestämät Kevätkahviaiset. Samalla kuulemme Kerttu Laakson mielenkiintoisen matkakuvauksen Kuuban matkalta.

* * *

Allekirjoittanut kävi Tarmolassa pääsiäisen pyhänä. Kyllä Tarmola onkin nyt kaunis ja oikein puhtaassa kunnossa, ja helppo järjestää kesäkuntoon. Ensimmäiset järjestystalkoot pidetään sunnuntaina 5 pnä toukokuuta. Osaston puolesta talkooväelle järjestetään ruoka ja kahvi.— Siis mennäänpäs jo aamustapäivin niin saamme kaikki valmiiksi.

* * *

Sunnuntaina, 12 pnäivänä on Äitienpäiväjuhla haalilla. On monenlaista ohjelmaa nuorelta väeltä ja erikoinen kahvitarjoilu Äideille. Miehet myöskin tervetulleita.

* * *

Don-haalin kirjasto on uusittu ja on siellä myöskin paljon uusia kirjoja, joita monia olemme saaneet lahjoituksena. Nyt on hyvä aika käydä tutustumassa, ja varata kesäksi ajanvietelukemista. — H. T.

Teräksen hinnat kohoavat USAssa

Cleveland. — Republic Steel Corporation ilmoitti viime viikolla korottavansa tiettyjen hiiliteräsvalmisteiden hintoja keskimäärin 5.34 dollarilla tonnilta.

Yhtiö jo kolmas, joka ilmoittaa teräksen hinnan korottamisesta viikon kuluessa. Asiaa käsittelevässä tiedonannossa sanotaan, että korotus, joka tuli voimaan viime tiistaina, koskee sellaisia kysyttyjä valmisteita, joilla ei ole kovaa ulkomaista kilpailua.

Nyt kallistuneet valmisteet muodostavat noin 25 prosenttia yhtymän kokonaismyynnistä. Yhtiö korostaa, että se ei ole nostanut hintojaan sitten vuoden 1958.

Myöhemmin maanantaina Pittsburgh Steel Company neljäntenä toiminimenä vajaan viikon aikana ilmoitti nostavansa teräksen hintoja.

Yhtiö tiedoitti, että hintoja nostetaan keskimäärin viidellä dollarilla viidelläkymmenellä sentillä terästonnilla ja korotus tuli voimaan maanantaina klo 24.00 lukien.

Perheen nuoremmille

IRJA-TÄTI

VÄSTÄRÄKKI

Purot lorisevat. Aurinko paistaa. Kevät on tullut. Kyntömies astuu pellolla aurankurjessa. Silloin tulee västäräkki keikauttaa pyrstöään ja sanoo: "Tsitit, tsitit". Se on "Kiitos viimekesästä".

"Vai olet sinä pikku otus, nyt täällä", kyntömies huudahtaa.

Nuo kaksi tuntevat toisensa hyvin. He ovat vanhoja ystäviä. Västäräkki seuraa kyntäjää vaossa, ylös ja alas, viserrellen, keikutellen ja poimien.

Se luulee, että mies etsii sille matoja auralla tonkien.

Luulkoon vain västäräkki niin.

THE CHILDREN'S CORNER

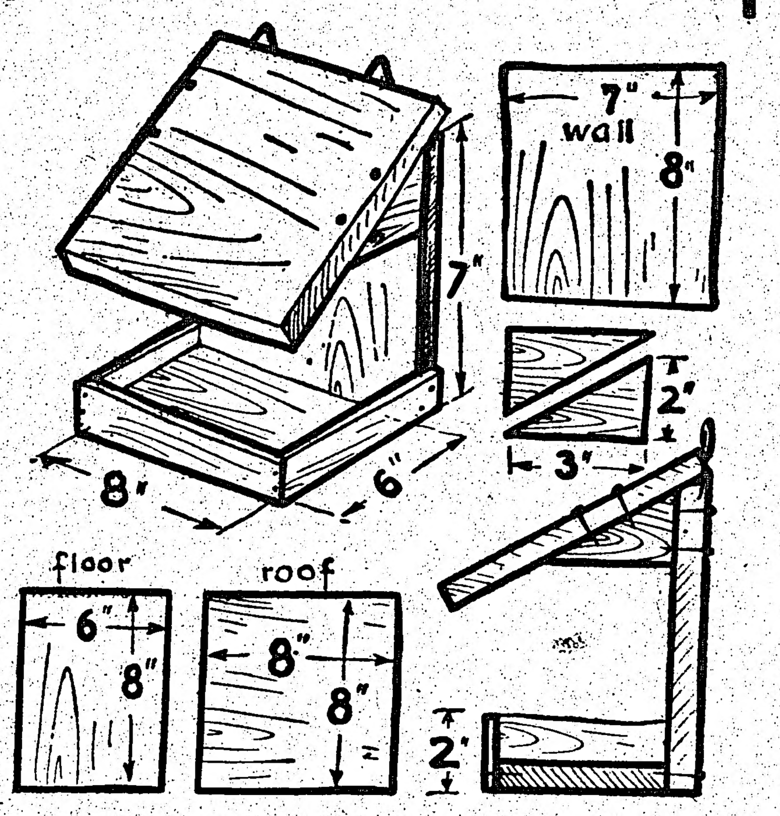

Robins like to build their nests in branches of trees, under the eaves of houses or in shelters like one in our picture.

It's easy to build, with a platform for the nest and a roof to keep off the rain.

Irja-tädin postilaatikko

Hello boys and girls.

First of all Irja-täti pyytää Brendalta anteeksi että hänen kirjeensä jäi viime viikolta julkaisematta.

Brenda oli kirjoittanut kirjeensä jo April the seventh vaan Irja-täti ei saanut sitä ennenkuin viime viikon keskiviikkona. En tiedä missä se oli ollut näin kauan. Once again I say I'm sorry Brenda. Tämä on muuten Brendan toinen kirje. Kiitos Brenda.

I have another "second timer" nimittäin Ronald Jantti, joka kirjoittaa McKerrowsta. Thanks Ronald, and do write again.

How about all you others in "perheen nuoremmille" osastossa. Onhan meillä jo kaikkiaan neljätoista boys and girls jotka ovat kirjoittaneet tähän osastoon, so antakaapa kuulua.

So jääden odottamaan kirjeitä uusilta ja "second Timers".

Kuulemiin. — Irja täti.

Ronald Writes A Second Time

Dear Irja-täti, boys and girls.

This is Ronald Jantti again. I am on my easter holidays. I have lots of fun playing with my sister Dianne. We play out all day long. We live on a farm. We can pick lots of pussy willows and plant them. Goodbye for now.

Ronald Jantti.
McKerrow, Ont.

TOO CLEAN

The way they scrub
me in the tub,
I think there's hardly
any doubt
Some day they'll rub
and rub and rub
Until they simply
RUB me out.

Brenda Has Been To a Banquet

Dear Irja-täti.

I have read all the letters in perheen nuoremmille and I think they are very interesting. When my mother was small she used to write too.

I belong to a figure skating group. We had our banquet today, we had a turkey dinner.

Pretty soon we will be getting our easter holidays. I am going to my grandmothers and grandfathers for a few days.

Well, goodbye for now. I hope everybody has a nice holiday.

Brenda Nordman.
Azilda, Ont.

Kevätlaulu

Kevät on tullut
ja ummut jo aukee,
veikkoni, kanssani
vuorelle käy.
Pääskyset saapuvat
sukkelasiivet
Talvea, lunta
ja jäätä ei näy.

Rinnettä puromme
solisten rientää,
vuokot jo kukkivat
varsilla sen.
Aurinko hymyillen
päätänsä nyökkää
meitä ja kevättä
tervehtien.

Last week Irja-täti promised to tell you how to make a homemade Soda which by the way is very nourishing.

HOMEMADE SODA

Take 8 ozs. of orange juice, 1 egg, and a rotary egg beater. Beat the egg first, add the orange juice and beat well again.

Or easier still, if you have a blender at home, put both ingredients in the blender for this frothy, full of vitamins "orange egg" that takes seconds to prepare either way.

LI'L PEDRO

Vancouverilaiset vierailevat Cambien haalilla

Vancouver. — Haloo vanhat ja uudet tuttavat!

Osa Clinton haalin näytelmäseurasta on päättänyt vierailla Solsquan-Cambien haalilla näytelmän kanssa, jonka nimi on "Villiruusu". Se on kolminäytöksinen hyvä-aiheinen näytelmä, jossa on kosketeltu montaa eri kysymystä. Siinä on iloa ja surua, samoin paljon hauskuutta, että varmasti saa yhdeksi illaksi tarpeekseen nauramistakin.

Näytelmän on kirjoittanut veteraanimme Vilho Nyberg ja se näytellään Cambien haalilla toukokuun 19 päivän iltana. Näytelmässä on 7 henkilöä koko ajan ensimmäisen näytöksen jälkeen.

Ovilippu maksaa dollarin. Kutsumme kaikki suomalaiset läheltä ja kaukaa katsomaan "Villiruusua".

Näyttelijäin puolesta — Vanha emäntä.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Paikalliset näyttelijävoimat — Community Players — ovat tehneet Red River Roadin varrella olevasta entisestä kirkosta teatterin, missä ryhdyttiin maanantaina esittämään "The Mad Woman of Chaillot" nimistä näytelmää. Sen esitys jatkuu lauantaihin asti.

Kaiku-kuoron konsertti on osaston haalilla, 316 Bay St., sunnuntaina, huhtikuun 28 pnä, alkaen kello 1.30 päivällä.

★ ★ ★

Port Arthur. — Täällä pidetyssä työväen ja kansallisuusryhmien järjestöjen konferenssissa hyväksyttiin VAPPUJUHLA pidettäväksi sunnuntaina, toukokuun 5 päivänä kello 2 iltapäivällä Finnish haalilla.

Päätettiin lähettää pyyntö Winnipegin työväen järjestöille, juhlapuhujan saamiseksi. Paikallisten kulttuurijärjestöjen taholta ilmoitettiin konserttiohjelman suhteen: CSJ:n Kaiku kuoro oli lupautunut laulamaan, slaavilaisten tanssijoukkue esiintyy ja samoin tulee solo esityksiä.

Tämän vappujuhlan tunnuksena on ydinaseiden pitäminen pois Canadasta ja taistelu täydellisen aseistariisunnan puolesta, työttömyyden lieventämiseksi ja kansanvaltaisten oikeuksien säilyttämisen puolesta, lausui konferenssin sihteeri Hill. Ensi tiistaina kokoontuvassa konferenssissa järjestetään yksityiskohtaisesti juhlatoiminnat.

* * *

Kaiku-kuoron konsertti on ensi sunnuntaina alkaen kello 2 ip. Ohjelmaa on valmistettu koko talven aika ja tulee se olemaan hyvin hiottua ja monipuolinen. Tilaisuuteen lippuja on saatavana Vapauden liikkeessä ja lukuisissa muissa paikoissa, sekä kuoron jäsenillä. Ettei tarvitse jälkeen katua, valmistautukaa tulemaan läheltä ja kaukaa.

* * *

Viime torstaina julistettiin viralliseksi suurten järvien laivaliikenteen alkamispäiväksi täällä kun rahtilaiva Murray Bay kynti itsensä jäänmurtajain hakkaamien jääröykkiöiden läpi Saskatchewan Pool no. 4 viljaelevaattorin kylkeen lastia ottamaan. Perjantaina iltapäivällä saapui myös rahtilaiva T. R. McLagan lastia ottamaan Pool No. 3 elevaattorista. Myöskin näkyi jo ulapalla lähestyvän rahtilaivat Hochelaga ja Thunder Bay. Tavanmukaisen silkkihatun sai Murray Bayn kapteeni C. O. Jameson perjantaina Prince Arthur hotellissa järjestetyllä päivällisellä. — ATH.

This is riddle that Brenda sent in:

RIDDLE

What comes down and never goes up?

Answer: he rain.

LIMERICK

There was an old man with a beard,
Who said "It is just as I feared.
Two owls and a hen,
Four larks and a wren,
Have all built their nests in my
beard.

DID YOU KNOW

— That elephants do not drink through their trunks? Contrary to what most people believe, elephants suck water up into their trunks, and then squirt it into their mouths. The trunk can also be used as a spray. For example, captured elephants have been known to fill their trunks with water and squirt it directly into the faces of their captors.

* * *

SKEPTIC

She — It says here that the Spaniards went 300 miles on a galleon.

He — you can't believe all you hear about these forgein cars.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

KAHDEN HUONEEN YLÄKERRAN apartmentti vuokrattavana. Voimasähkölangoitus, keittiön kaapit, 2 kpl. toiletti ja paljon varastoimistilaa. Lähempiä tietoja saa soittamalla: puhelin 673-4070. (23—25)

VUOKRATTAVANA

KOLMEN HUONEEN YLÄKERRAN asunto vuokrattavana Työn Puistossa kivitalossa. Ihana ja kaunis paikka asua. Vuokra $45.00 kuukaudessa, johon sisältyy vapaa sähkö ja sauna. Voi muuttaa sisään toukokuun 1 pnä. Kysykää: Mrs. Anja Kassinen, Työn Puisto, 1742 Paris St., Sudbury, puhelin 673-7209. (23—25—27)

VUOKRATTAVANA

KAHDEN HUONEEN APARTMENTTI vuokrattavana, vuokra $35.00 kuukaudessa. Kysykää: 36 Alder St., Sudbury, Ont. puh. 673-9054. (18-20-23)

VUOKRATTAVANA

KOLMEN HUONEEN ASUNTO, keittiö kaappeineen ja 3 nukkumahuonetta. Tiedustelkaa: 289 Cornwall Ave., Port Arthur. Puh. DI 5-5692. (18-20-23)

HALUTAAN

$5,000 TAI $6,000 ENSIMMÄINEN kiinnityslaina puolivalmiiseen talvella asuttavaan "Split Level" taloon. Eekkerin tontti järven rannalla, 7 mailia kaupungista. Tiedustelkaa iltaisin puh. 673-7078. (23—25)

MYYTÄVÄNÄ

HYVÄSSÄ KUNNOSSA OLEVA lannanlevittäjä. Kysykää: A. Luikku, Labine St., Azilda, Ont. (23—25)

OPTOMETRISTI

Nykyaikaiset silmien tarkastus- ja silmälasien valmistusvälineet

SILMAMUNALINSSEJA

L. Y. Lacourciere

B.A., O.D.

Puh. 674-5156, kotiin 673-2674
36 Elm St. E. yläk., Sudbury, Ont.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Naistenkerhon kokous Finnish-haalilla tänään, tiistaina, kello 7.30 illalla.

Suuret kaksipäiväiset kevätkarnevaalit Finnish-haalilla lauantaina, 27pnä ja sunnuntaina 28 pnä. Lauantaina markkinatanssit ja sunnuntaina hieno konserttiohjelma.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna lauantaisin, sunnuntaisin ja keskiviikkoisin kello 1—11 ip.

Suomalainen hyvä kirjasto lukuhaluisten kansalaistemme palveluksessa Finnish-haalilla keskiviikkoisin, kello 7—8 illalla.

Kuorolaiset harjoittelevat Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Lasten suomenkielen koulu ja äitienpäiväjuhlan ohjelmiston harjoitustilaisuus Finnish-haalilla torstaina, huhtikuun 25 pnä kello 5.30 ip.

Lastenkomitean bingotilaisuus äitienpäiväjuhlan rahoittamiseksi Finnish-haalilla torstaina, toukokuun 2 pnä — siis viikon kuluttua torstaista. Äitienpäiväjuhla on toukok 12 pnä kello 2 ip.

POIKETKAA!

LAKEWAY CONFECTIONERY

Hyvä varasto aikakausijulkaisuja, makeisia, ruokatarpeita ym.

Nelson ja John kat. kulm. Sudbury

HALUTAAN

Biisamin turkisnahkoja

Minulla on tilauksia biisamin nahoille ja maksan paljon korkeimmat hinnat kuin viime vuonna. Lähettäkää tai tuokaa BIISAMIN NAHKANNE minulle.

JACK LEVE

RAW FURS

Puhelimet 675-5431 — 673-1904
254 LARCH ST. SUDBURY

Markkinatanssit ja kevätkonsertti viikon vaihteessa

Viikonvaihteen aikana on Finnish-haalilla keväistä iloittelua niin nuorille kuin ikinuorillekin.

Lauantai-iltana on vuotuiset markkinatanssit, missä jaetaan yli viisikymmentä käsintehtyä kaunista ja käytännöllistä ovipalkintoa senttitikettien perusteella.

Missään muualla ei ole niin halpaa sisäänpääsyä — vain senttiä kahteenkymmeneenviiteen senttiin — kuin näissä tansseissa, ja nämä senttitiketit oikeuttavat vielä näiden hienojen ovipalkintojen jakoon, joita miehet ja naiset ovat kilvalla valmistaneet "puhdetöikseen". Luonnollisesti on aina sitä parempi palkinnolle pääsyn mahdollisuus, mitä enemmän ostamme näitä senttitiketteja.

Soitosta huolehtii 15-henkinen Melody-orkesteri, joka on saanut yleistä tunnustusta tanssimusiikkitaankin. Tanssit alkavat kello 9 illalla. Sisäänpääsy 1—25 senttiä hengeltä.

Sunnuntaina kello 7 illalla alkava kevätkonsertti, johon on hankittu kevyt mutta monipuolinen ja arvokas konserttiohjelma, on siitä erikoinen, että ohjelmisto jakaantuu kahteen pääosaan. Toisin sanoen ilta alkaa ja päättyy, kuten on ohjelmistosta nähty, hyvällä konserttiohjelmalla, mutta väliajan jälkeen on kuitenkin selvästi erilainen ohjelma kuin ennen väliaikaa.

Tämä tarkoittaa asiallisesti puhuen, että saamme "samalla maksulla" kaksi erilaista konserttiohjelmaa yhtenä iltana! Se takaa ohjelman vaihtelevaisuuden ja ja sen, että juhlatunnelma pysyy korkealla koko illan. Sisäänpääsyhinta $1.00.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

MM os. 598 syyttää Gillisin johtokuntaa väärinkäytöksistä

Mine-Mill union osasto 598 on nostanut siviilirikosoikeusjutun mainitun union aikaisempaa 16-henkistä johtokuntaa vastaan syyttäen, että se — Don Gillisin aikainen johtokunta — on väärinkäyttänyt union varoja vv. 1961—1962.

Osasto No 598 presidentti Tom Taylor on ilmoittanut, että mr. Gillisin johtamaa entistä johtokuntaa syytetään union varojen väärinkäytöstä, sisältyen siihen ylimääräisten palkkojen maksu joillekin johtokunnan jäsenille, ilman jäsenistön antamia valtuuksia.

Sheriffi Laurier Lamoureux sanoi viikon vaihteessa, että entisen johtokunnan useat jäsenet ovat jo saaneet tämän oikeushaasteen, ja että haaste annetaan toisille vielä tämän viikon aikana.

Perjantai-iltaisessa kokouksessa Mine-Milliin kansallinen presidentti Kenneth Smith kehotti työläisiä hylkäämään, terästyöläisten union osasto 6500 nyt neuvotteleman myyntisopimuksen, kuten hän sanoi. Terästyöläisten unio sai viime vuonna monen mielestä perin kyseenalaisissa olosuhteissa ja vain 15 äänen enemmistöllä Incon työläisten edustusoikeudet.

Mr. Smith kehoitti Incon työläisiä hylkäämään, kuten hän selitti minkä tahansa terästyöläisten union myyntiehdotuksen siihen mennessä, kunnes Mine-Millin ja Falconbridgen työehtosopimusneuvottelut ovat päättyneet. Hän sanoi, että Mine-Millin ja Falconbridgen välinen työehtosopimus antaisi johtoa tälle teollisuusalalle ja pakoittaisi Incon allekirjoittamaan työläisiä tyydyttävän sopimuksen.

Perjantai-iltana ja lauantaiaamuna pidettyihin kokouksiin osallistuneet työläiset, Mine-Millin osasto 598 jäsenet, hyväksyivät päätöslauselman, missä kehoitetaan terästyöläisten union No 6 aluejärjestön johtajaa Larry Seftonia puhumaan Mine-Mill haalille työehtosopimusneuvottelujen kulusta.

Railakkaat tanssit Beaver Lakella

Beaver Lake. — Kuten suuri kansa jo tietääkin, on täällä Majavajärvellä iloiset hipat ensi lauantai-iltana Jehun järjestämänä. Tässä kun on vakaa aikomus päästä sinne Torontoon suurjuhlaan tänä kesänä ja samallahan siellä lauletaan jos soitetaan ja kaiken kukkuraksi ratkotaan liiton yleisurheilumestaruudet. Kun Jehulla on puolustettavana siellä eräät komeat kiertopalkinnot olisi saatava joku dollari rahaakin että sinne voisivat päästä urheilupojat ja tytöt aina partasuu ikäuroita myöten. Tärkeät ovat siis pyrinnöt ja suunnitelmat. Kun saavutte tähän railakkaaseen tanssitilaisuuteen niin samalla tuette ur heilupyrkimyksiämme. Tilaisuudessa soittaa Risto Hako-ojan yhtye joten ompa tiedossa jalkaan passaavat karkelot. Ilo ja nauru pidentää ikää. Kuka siis ei tahtoisi iloita. Haalilla tavataan lauantai-iltana suurella sakilla. — N.

"Nuorennettu Jooseppi" näytellään Wanupissa 4 p.

Lauantaina, toukokuun 4 pnä kello 8 illalla esitetään Wanupin haalilla erittäin hauska huvinäytelmä "Nuorennettu Jooseppi".

Näytelmän jälkeen tanssitaan Risto Hako-ojan ja kaumppanien hyvän musiikin tahdissa. Tämä näytelmä onkin ollut koko kevättalven harjoituksen alaisena Alerts—Visa näyttelijöillä ja nyt torstai-illan kokouksessa saatiin se ilosanoma että se on nyt esityskunnossa. Näytelmä tulee siis ramppivaloon seuraavana lauantaina.

Edelleen tässä kokouksessa ratkaistiin monta urheiluseurojamme koskevaa asiaa, joista eniten keskustelua aiheutti urheilukenttämme. Katsottiin asioita niin kuin pitääkin eteenpäin, että silloin kun täällä Sudburyssa taas järjestetään Suurjuhlat, niiden urheiluohjelma suoritetaan täällä uudella kentällämme ja siihen mennessä pitää tuo kenttä ja tarpeelliset rakennukset saada sitä vastaavaan kuntoon.

Vaikka kenttämaan velkamenot onkin saatu pysymään jotenkin tyydyttävässä kunnossa, niin rakennukset aiheuttavat taas lisää kuluja. Ratkaistiin niin, että valittiin keskuudestamme kartoittajat (planning board) joiden tulee suunnitella ja kartoittaa koko homma, siis kentän hyppy- ja heittopaikat, kaikki rakennukset, autojen parkkeerauspaikat y.m. tarkoituksella, että kaikki rakennukset, mitä vähitellen teemme, tulevat oikealle paikalle ja niin, että tarpeen tullen niitä voidaan laajentaa. Näin ollen voimme mennä eteenpäin varojemme mukaan.

Ilahduttavin puoli näissä kokouksissa on kuitenkin se innostus asiain eteenpäin viennissä, vaikka ne finanssiasiat ovatkin vähän rempallaan.

Mutta mennään katsomaan sitä 'Jooseppia", niin saamme taas ilon aihetta pitkäksi ajaksi. — U.K.

Suomikoulu ja äitienpäiväjuhla

Koska olin kuullut tästä koulusta, niin päätinpä mennä siihen oikein läheltä tutustumaan. Kun vielä kuulin, että Rauha-täti on luvannut pitää koululaisille oikein pääsiäisjuhlat, niin sehän sopi erinomaisesti mennä tätä juhlimista seuraamaan.

Juhla-illaksi oli järjestetty tavallinen kouluilta, torstai pääsiäisviikolla. Lapsille oli juuri alkanut koulustakin pääsiäisloma ja mielet olivat jo senkin takia virittyneet juhlallisiksi, sillä runsaan viikon he saisivat olla vapaina kovien koulukokeiden jälkeen.

Tusinan verran poika ja tyttöjä saapui tähän tilaisuuteen, kaikilla kirkkaissa silmissään iloinen odotus mitä tulevan pitää. Rauha-täti, joka on pitänyt tätä viikottaista Suomikoulua jo yli kaksikymmentä vuotta, oli järjestänyt lapsille mieluisaa ajanvietettä. Vaikka lapset laulavat ja leikkivätkin, niin silti kaikissa heidän toimissaan on päätarkoituksena oppiminen. He oppivat suomenkieltä, sillä tällä kielellä tässä koulussa opiskellaan.

Rauha-täti oli varannut lapsia varten kauniit kuvalliset kortit, joihin lapset saivat kirjoittaa vanhemmilleen hyvän pääsiäisen toivotuksensa. Piirsipä joku lapsista kauniin kuvankin korttiin. Kaikki lapset osasivat luetella kuukausien, viikonpäivien ja eri värien nimet kun niitä heiltä kysyttiin.

Lauluilla ja laululeikeillä on hyvin suuri osuus lasten kasvatuksessa. Niinpä tässäkin koulussa. Oli hauskaa kuunnella ja sivusta katsella sitä innostusta, jolla lapset lauloivat Rauha-tädin pianolla säestäessä ja itsekin laulaessa. Kaikkihan me olemme ihastuneet silloin kun pienet Suomikoululaiset näyttämöltä kajauttavat esim. "Tein minä pillin pajupuusta . . ." Kaikesta näkee, että lapset itse nauttivat tästä laulamisesta ja etenkin juuri tuo laulu tuntuu olevan heillekin rakas.

Tähän pääsiäisjuhlaan oli lapsille varattu "kuumiakoiria" ja "poppia" ja se näkyi maistuvankin hyvältä. Samoin kukin lapsista sai suklaamunan, pääsiäis-makeisen.

Varsinaista oppituntiahan ei silloin pidetty, koska oli juhla, mutta leikkimään oli kaikilla hyvä halu ja niin siinä oli "pieniä äidin porsaita" koko piirillinen.

Lapset ovat tänäkäin vuonna Rauha-tädin johdolla harjoitelleet äitienpäiväohjelmaa. Tämä äitienpäivä on toukokuun 12 päivä kello 2 Finnish-haalilla. Lapset esittävät hyvää ohjelmaa, kuten laulua, laululeikkejä, haitarinsoittoa ja pianosooloa. Esittävätpä he yksinäytöksisen näytelmänkin, jonka on ohjannut entinen suomikoululainen Harold Huhtanen.

Mutta, että tämä juhla saataisiin mahdollisimman hyvin onnistumaan samoin, että Suomikoululaisille voitaisiin järjestää opiskelumahdollisuudet edelleenkin, on lastenkomitea päättänyt järjestää Lasten bingon toukokuun 2 päivänä kello 7.30 illalla. Päävoittona tulee olemaan oikein JUMBO ruokakori, joka saa onnellisen voittajansa tasan kello 9. Suuri "päsketti" on lastenkomitean puolesta viety jo haalille ja siihen toivotaan avuliaiden lastenystävien tuovan bingolahjoituksiaan.

Tukekaamme jokainen puolestamme tätä kaunista Suomikoulu-asiaa, jossa lapset saavat hyödyllisiä taitoja ja kauniita muistoja koko elämänsä ajaksi. — L.

Kokin ja isännän paikka avoinna

TARMOLASSA

CSJ:n Toronton osaston kesäpaikalle Tarmolaan halutaan kokki ja isäntä kesäajaksi. Paikka on sopiva pariskunnalle. Toimeen tulee astua kesäkuun 1 pnä ja hakemukset palkkavaatimuksineen tulee olla sisällä toukokuun 4 päivään mennessä allaolevalla osoitteella:

CSJ:n TORONTON OSASTON JOHTOKUNTA

957 BROADVIEW AVE., TORONTO 6, ONT.

(16-23-27)

Poiketkaa katsomassa suosittuja . . .

JOHNSON SEA HORSE VENEMOOTTOREITA

O.M.C. JA CRESTLINE VENEITÄ

TEE-NEE VENEVAUNUJA

jotka ovat näytteellä kojussamme Sportsmen's Näyttelyssä Sudburyn Arenalla, alkaen tänään ja jatkuen lauantaihin saakka.

Myös nähtävänä venehuoneellamme Ramsey-järvellä

SUDBURY BOAT & CANOE CO. LTD.

Korjauspalvelu ja monipuolinen osien varasto

Puhelin OS 5-5555

RAMSEY JÄRVELLÄ SUDBURY

ONAN

SÄHKÖNKEHITYSLAITTEITA

500 wattin kokoisista lähtien

Gasoliinillä tai diesel öljyllä toimivia paikalla olevia tai liikutettavia

LUOTETTAVAA SÄHKÖVOIMAA KAIKKIIN TARKOITUKSIIN

DIXON BROS. ELECTRIC & SUPPLY CO. LIMITED

LELAND sähkömoottoreiden myynti ja palvelu

KAIKEN KOKOISTEN SÄHKÖMOOTTOREIDEN KORJAUSEXPERTIT

Puhelin 674-1983

30 Lorne Street Sudbury

MAALAUSAIKA OVELLA!

Aika maalata talonne ennen kesän kuumia

NYT HALVALLA

Suosittua **PITTSBURGH "LATEX" MAALIA**

ensiluokan ihmemaalia
Tavall. 8.75 gall.

ERIKOISUUS **6.35**

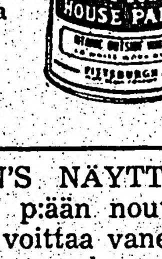

Poiketkaa kojussamme SPORTSMEN'S NÄYTTELYSSÄ Sudbury Arenalla t.k. 23—27 p:ään noutamassa arpalippunne, jolla on tilaisuus voittaa vaneerisen intinteltan "Teepee". Samalla näette rakennustarpeiden uutuuksia.

WAHNAPITAE LUMBER

RAKENNUSTARPEITA KOHTUULLISIN HINNOIN

Maantie 17 varrella lähellä Wahnapitaeta Puh. 694-4728

(20-23)

ILOISTA KEVÄTTÄ

toivotamme suomalaisille ystävillemme ja tuttavillemme!

KIITOKSET SUOSIOSTANNE

LOUGHEED'S

KUKKAKAUPAT

60 EYRE STREET
DURHAM ST. LARCHIN KULM.
NEW SUDBURYN KAUPPAKESKUKSESSA

PARHAIN TERVEHDYKSIN

Lausumme monet sydämelliset kiitoksemme suomalaisille heidän osoittamastaan luottamuksesta palveluksiimme!

LOUGHEED'S

HAUTAUSTOIMISTO

62 EYRE STREET
SUDBURY, ONTARIO

PETER A. VESA

B. A. LL. B.

Barrister, Solicitor, Notary

SUOMALAINEN LAKIMIES

PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Kabaretti

DON-HAALILLA

957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Perjantaina, huhtikuun 26 pnä

alkaen klo 8 illalla

Soittaa **ANNIKKI VICKMAN**

Tulkaa viettämään hauska ilta!

Järjestää: Vapauden ryntäyskomitea.

SYDÄMELLISET KIITOKSEMME

IDA JA OSCAR MÄNNISTÖLLE

kun kutsuivat meitä kotiinsa huhtikuun 19 pnä viettämään hauskan ja rattoisan illan. Monet kiitokset hyvästä illan tarjoilusta kaikkine herkkuineen.

Siggy, Martti ja tytöt
Tina, Allan ja Jack Männistö
Esther ja Toby Hakala
Senja ja Edwin Suksi
Hilma ja Ensio Wuori
Alina ja Wm. Eklund
Mary Saari
Irja ja Aatu Koivula
Rauha ja Aimo Mäki

Sudbury, Ontario, huhtikuun 19 pnä 1963.

HAUSKAA VAPPUA

toivotamme kaikille tuttavillemme!

NORTHLAND Rooming House

K. WALLI

27 Kirkpatrick Street
Kirkland Lake Ontario

HAUSKAA VAPPUA

toivotamme suomalaisille asiakkaillemme!

Textile Centre

Kaikenlaisia kankaita ja neuloma-alan tarpeita

Puhelin 1442

47 Government Rd. West
Kirkland Lake Ontario

HAUSKAA VAPPUA

toivotamme kaikille asiakkaillemme!

KIRKLAND RESTAURANT

SELMA JA VÄINO JAAKKOLA

27 Kirkland Street
Kirkland Lake Ontario

Keväinen tervehdys asiakkaillemme!

KIRKLAND TV Sales & Service

PARHAIN PALVELUS POHJOISESSA

Puhelin 3072

59 Kirkland Street
Kirkland Lake Ontario

HAUSKAA KEVÄTTÄ

toivottaa

THE BOND CLOTHES SHOP

JOE DASH, omistaja

41-B Government Rd. W.

Puhelin 494

Kirkland Lake Ontario

Scott McHale kenkiä, Stetson hattuja, Forsyth ja Arrow paitoja sekä Stanfield alusvaatteita.

HAUSKAA VAPPUA

suomalaisille asiakkailleen toivottaa

Ward and Tibbles Florists

KUKKIA KAIKKIIN TARKOITUKSIIN

Puhelin 214

32 Duncan Avenue
Kirkland Lake Ontario

— Keväinen TERVEHDYS

suomalaisille asiakkaillemme!

CLIFF MANZIE Shoes Limited

LAATUJALKINEITA KOKO PERHEELLE

19 Government Rd. W.
Kirkland Lake Ontario

HAUSKAA VAPPUA

toivotamme kaikille asiakkaillemme!

KIRKLAND STEAM BATH

Puhelin 729

19 Kirkland Street
Kirkland Lake Ontario

HAUSKAA KEVÄTTÄ KAIKILLE!

FRENCHY VALET SERVICE

PRÄSSÄYSTÄ JA KORJAUKSIA

32 Government Rd. West — Puh. 492 — Kirkland Lake, Ont.

Hauskaa Vappua suomalaisille asiakkaillemme!

Spic & Span Laundry & Dry Cleaning

62 Prospect Ave. — 106 Government Rd. W.
Puhelin 2340 Kirkland Lake, Ontario

VAPPUTERVEHDYKSEMME

kaikille työläisille, järjestötovereille ja Vapauden lukijoille!

Innoittakoon työväen kansainvälisen juhlapäivän, Vapun, vietto kaikkia toimintaan työväen yhtenäisyyden, aseistariisumisen ja rauhan puolesta!

CSJ:n Kirkland Laken Osasto

Kirkland Lake Ontario

LÄMPIMÄT ONNITTELUMME

Sallikaa meidän ottaa valokuvanne kuvaamoissamme tai kotonanne

NIEMI STUDIO

MUOTO- JA LAPSIVALOKUVAAMO
36 Elm Street East

KOTI- JA PUUTARHAKUVAAMO
211 Nepahwin Ave.

Erikoisuutena hääkuvat joko värillisinä tai mustavalkoisina

Sama puhelin 675-8824

KEVÄTTERVEHDYKSEMME ASIAKKAILLEMME JA TUTTAVILLEMME

"NORTHERN", "DORAN'S" JA "BREW 57"

nimet tunnetaan pohjoisessa

DORAN'S

NORTHERN ONTARIO BREWERIES LIMITED

Puh. 673-7561

Lorne Street South — Sudbury

Vapun historiaa

Vappu lähestyy nopeata vauhtia. Työläiset ja työväenjärjestöt valmistautuvat kuumeisella kiireellä suuren juhlapäivänsä viettoon. Näin tapahtuu meillä ja kaikkialla maailmassa. Niin on tapahtunut jo yli seitsemän vuosikymmenen ajan, jolloin kansainvälinen työväenliike on viettänyt toukokuun 1 päivää mielenosoitusten ja juhlien päivänä perustunnuksenaan tieteellisen sosialismin luojan, Karl Marxin kuuluisa julistus: Kaikkien maiden proletaarit, yhtykää!

Joka vuosi astuu vapun marssirivistöön uuden sukupolven edustajia, joille toukokuun 1 päivän perinteet ja syy, miksi juuri tänä päivänä työläiset kaikissa maissa marssivat tunnustensa ja punalippujensa alla, eivät ole tunnettuja. Siksi lyhyt katsaus vapun historiaan lienee paikallaan nyt, suuren juhlan kynnyksellä.

TOUKOKUUN 1 PÄIVÄ v. 1886 CHICAGOSSA

Otsikossa mainittuna päivänä olivat Chicagon ja monien muitten suurten amerikkalaisten teollisuuskeskusten työläiset ryhtyneet lakkoon vaatimuksenaan työpäivän lyhentäminen 8 tuntiin (se oli silloin 12 t.) ja epäinhimillisten työolosuhteiden parantaminen. Lakkoliike alkoi valtavin mielenosoituksin, joita vastaan hallitus marssitti aseistetut poliisinsa. Chicagossa, jossa lakko sai yleislakon luonteen, olivat mielenosoitukset erittäin voimakkaita. Poliisi turvautui USAssa sittemmin niin tavalliseen provokaatioon mielenosoittajia ja lakon johtajia vastaan räjäyttämällä pommin kaupungin kadulla. Tekoon "syyllisinä" vangittiin joukko mielenosoituksen järjestäjiä ja lakkolaisia, joista osa tuomittiin kuolemaan osan saadessa pitkiä vankilatuomioita. Tämä US-An työläisten taistelu kaikkialla kapitalistisen kehityksen maissa ajankohtaisen 8 tunnin työaikaa koskevan vaatimuksen puolesta herätti tavatonta huomiota myös Euroopan työläisten ja työväenliikkeen piirissä. Se nosti esille kysymyksen työläisten kansainvälisen yhteisesiintymisen tarpeellisuudesta ja merkityksestä. Ajatus toukokuun ensimmäisen päivän ottamisesta kaikkien maiden työläisten yhteiseksi mielenosoituspäiväksi 8 tunnin työajan puolesta oli syntynyt.

PÄÄTÖS VAPUN VIETOSTA PARIISISSA v. 1889

Toinen Internationaali, kansainvälinen sosialistinen työväenliitto päätti heinäkuussa v. 1889 Pariisissa pitämässään kokouksessa ryhtyä toimintaan työajan rajoittamiseksi 8 tuntiin kaikissa maissa. Tässä kokouksessa kiteytettiin jo aikaisemmin syntynyt ajatus työläisten kansainvälisestä mielenosoituspäivästä päätökseksi, josta kokouksen pöytäkirja kertoo:

"On järjestettävä määräaikana suuri kansainvälinen mielenosoitus jolloin samaan aikaan kaikissa maissa ja kaikissa kaupungeissa työläiset esittävät vallanpitäjille vaatimuksensa, että työpäivä on määrättävä 8-tuntiseksi ja toteutettava muutkin Pariisin kansainvälisen kongressin päätökset".

Mielenosoituspäiväksi määrättiin toukokuun _ päivä, Chicagon työläisten lakkotaistelun alkamisen päivä. Tätä päivää oli amerikkalainen työväenliitto päättänyt jo aikaisemmin ryhtyä viettämään juhlapäivänään ja kehottanut muiden maiden työläisiä yhtymään sen viettoon. Pariisin kongressin päätöstä tervehdittiin suurella innostuksella niin Amerikan kuin Euroopankin työläisten keskuudessa.

ENSIMMÄISET VAPPUMIELENOSOITUKSET

Jo seuraavana vuonna 1890 vietettiin vappua eri puolilla maailmaa. Puitteiltaan ja osanotoltaan nämä vappujuhlat olivat vielä varsin vaatimattomia ja joissakin paikoin, kuten mm. Lontoossa järjestettiin mielenosoitus toukokuun 4 päivänä, joka oli sunnuntai. Mutta sellaisinakin ne olivat innoittavia tilaisuuksia, kuten Engelsin kirjoitus ensimmäisen vapun vietosta kertoo:

"Proletariaatin toukokuun juhlapäivä on ollut leimaa antava kokonaiselle aikakaudelle eikä ainoastaan yleisyytensä vuoksi, joka teki siitä taistelevan työväenluokan ensimmäisen kansainvälisen teon. Se antoi myös mahdollisuuden todeta liikkeen erittäin ilahduttavan menestyksen eri maissa."

Työnantajaporvariston ja hallitusten taholla suhtauduttiin useimmissa maissa jyrkän vihamielisesti työläisten vappumielenosoituksiin ja -juhliin. Unkarissa ampuivat poliisit mielenosoittajia, joista 19 kuoli ja kymmenittäin haavoittui vakavasti. Satoja mielenosoittajia vangittiin ja tuomittiin rangaistuksiin.

Verinen oli myös Varsovan työläisten ensimmäinen vappu 1890. Itävallassa, Englannissa, Italiassa, Ranskassa, Venäjällä, Espanjassa, kaikissa Skandinavian maissa ja Amerikassa marssivat työläiset ensi kertaa samana päivänä, samojen tunnusten ja lippujen alla.

Zyrichissä v. 1893 pidetty kansainvälinen sosialistikongressi antoi toukokuun 1 päivän vietolle entistä painavamman sisällön ja mittasuhteet julistamalla, että vappuna tulee työläisten kaikissa maissa julkituoda "työväen tarmokas tahto, että on toteutettava yhteiskunnan uudestiluominen ja kansojen välinen rauha". Se oli sosialismin ja rauhan aatteiden sisällyttämistä vapun tunnuksiin. Siitä saakka on työläisten vappu ollut nimenomaan sosialismin suurten aatteiden juhla, työväen luokkavaatimusten esittämisen ja joukkovoiman katselmuksen päivä.

VAPPU SUOMESSA

Myös Suomessa ulottuvat vapun perinteet vuoteen 1890. Uranuurtajia olivat Helsingin kirjaltajat, jotka jäivät vappuna iltapäiväksi pois työstä, pitivat ammattiosastonsa juhlakokouksen ja marssivat laivarantaan, mistä suuntasivat matkansa Korkeasaareen. Tätä vaatimatonta huviretkeä seurasi sitten monia yhä laajentuvia kevätjuhlia, joita vietettiin vapun tunnuksin kesäkuun ensimmäisenä sunnuntaina. Syyksi mielenosoitusten ajankohdan erilaisuuteen muihin maihin verrattuna selitettiin toukokuun alun kylmyys Suomessa, työnantajain kieltäytyminen antamasta vapaata vapun sattuessa arkipäiväksi sekä se, että "monen vaatteet ovat vielä silloin panttilaitoksessa", kuten keskustelussa Viipurin puoluekokouksessa v. 1901 lausuttiin. Tällöin oli jo esillä kysymys mielenosoitusten järjestämisestä toukokuun 1 päivänä, mutta päätökseksi kuitenkin tuli, että ne järjestetään Suomessa kesäkuussa. Vasta v. 1906 Oulun puoluekokous teki päätöksen, että toukokuun 1 päivää viettää myös "Suomen köyhälistö työstä vapaana, ja suuria mielenosoituskulkueita ja kokouksia toimeenpannaan".

Suuria mielenosoituskulkueita ja kokouksia onkin sitten toimeenpantu Suomessa milloin viranomaisten kieltoja uhmaten, milloin niiden luvalla. Mahtavimpia ovat olleet työläisten vappujuhlat työväenliik-

(Jatk. siv. 3)

VAPAUS

VAPPUNUMERO — OSA II — MAY DAY ISSUE — SECTION II

Tiistaina, huhtik. 23 p. — Tuesday, April 23, 1963

Vapunvietto ennenvanhaan

Kirj. E. WESSMAN

Toukokuun ensimmäinen päivä, vapunpäivä taikka Valpuri, jolla nimellä se ennenvanhaan tunnettiin, on nykyisin suuri kansainvälinen työväestön juhla- ja mielenosoituspäivä. Päätös toukokuun ensimmäisen päivän muodostamisesta kansainväliseksi työväestön juhlapäiväksi tehtiin Pariisin kansainvälisessä sosialistikongressissa heinäkuun 14 pnä vuonna 1889 — eli Ranskan suuren vallankumouksen erään huipputapauksen Bastiljin valtauksen satavuotispäivänä. Myös ylioppilaat viettävät vappua eräänlaisena ensimmäisenä valkolakin päivänä, johon kuuluvat oleellisena osana kaikenlaiset vallattomuudet.

Mutta toukokuun ensimmäinen päivä oli merkittävä jo keskiajan ihmisille, joiden perinteellisissä tavoissa sitä ensin vietettiin pakanallisena kevätjuhlana. Mutta myöhemmin tähän päivään liittyi pääpiirteenä pohjolassakin suureen maineeseen kohonneen abbedissa Valbourgin pyhimykseksi julistamisen muistopäivän juhlinta.

PYHÄ VALPURI

Tämä abbedissa Valbourg eli kansan kielessä Valpuri oli anglosaksien pyhän Richard kuninkaan tytär. Hän siirtyi Englannista veljensä Willibaldin kanssa Thyringeniin levittämään ja juurruttamaan kristinuskoa. Hän kuoli Heidenheimin luostarin abbedissana vuonna 780 ja toukokuun ensimmäisenä hänet julistettiin katolisen kirkon pyhimykseksi. Näin tuli Valpurin nimi toukokuun ensimmäisen päivän yhteyteen ja antoi vähitellen uuden sisällön vanhalle germaaniselle kevätjuhlalle. Abbedissa Valbourgista sai alkunsa myös Valpurin messu sekä tapa nimittää tätä päivää Valpurin päiväksi. Myöhemmin on Valpuri suomen kielessä lyhentynyt Vapuksi.

Vanhan pakanallisen ajan perinnettä lienevät vapunpäivän yhteydessä ilmenevät uskomukset, joiden mukaan valpurin yönä noidat ratsastavat luudilla ja vuohipukeilla vanhoille uhripaikoille harjoittaakseen siellä kaikenmoisia vehkeilyjä pirun kanssa. Noitien karkoittamiseksi kunnialliset ihmiset sytyttelivät tulia kukkuloille ja pitivät kovaa melua. Myöhemmin nämä noituususkomukset siirtyivät pääsiäisviikon lauantaihin, lankalauantaihin, jota sitten pidettiin pitkät ajat vuoden pahimpana noitien liikkumapäivänä. Noitien karkoittamiseksi mm. Pohjanmaalla poltettiin erityisiä pääsiäisvalkioota.

PAPPIEN MUUTTOPÄIVÄ

Kirkollinen vuosi alkoi ennen muinoin vappuna ja tästä johtuen se oli merkittävä päivä varsinkin pappiloissa. Sitä pidettiin aivan yleisesti seurakunnasta toiseen muuttavien pappien ja heidän palvelijainsa muuttopäivänä.

Kirkolla oli taipumus juurruttaa juhlapäivien yhteyteen omia tapojaan ja tottumuksiaan, jotka jäivät elämään etupäässä erilaisina työkieltoina. Niinpä meidänkin maassamme Suomessa uskottiin, että menettää kalaonnen, jos menee kalaan valpurina; touko ei menesty, jos tänä päivänä kylvää; valpurina kudottuun mertaan ei mene kaloja jne. Mutta toisaalta kuitenkin uskottiin päinvastaistakin, kuten sananparsi toteaa: "Vappu vakan pellolle kantaa", "Vappuna papu vaolle", "Vappuna on kaura kylvettävä, vaikka sitten hangelle" jne.

KARJAN ULOSLASKUPÄIVÄ

Karjatalouden kannalta oli kevään merkittävin päivä se, jolloin karja laskettiin ensimmäistä kertaa laitumelle. Tätä toimitusta varten oli valittu useitakin perinteellisiä päiviä, joista eräs oli valpuri. Usein sattui kuitenkin niin, että jokin määrätty hyväonninen karjan uloslaskupäivä oli liian varhainen; kirsi ei ehkä ollut vielä sulanut ja metsissä joissa laiduntaminen suoritettiin, oli lunta, joten oli tarkoituksenmukaista ja kätevää, että sopivia uloslaskupäiviä oli useita. Valittaessa sopivaa uloslaskupäivää oli otettava huomioon sellaisetkin seikat kuin tuulen suunta viikonpäivä ja kuun vaihe. Kuitenkin pyrittiin karja laskemaan rehuvarastojen puutteen takia ulos niin aikaisin kuin se suinkin oli mahdollista.

Toisin paikoin o'i tapana, että lehmät ja lampaat laskettiin valpurina ulos, vaikka lunta olisikin ollut vielä maassa. Tämän kunniaksi sitoivat lapset toukokuun ensimmäisenä lehmänkelloja vyöhönsä tai

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

TERVEHDYKSEMME!

LOCKERBY JA TROUT LAKE

TAXI

PUHELIN 673-0344 — 1534 PARIS ST.

PUHELIN 675-7119 — SUDBURY

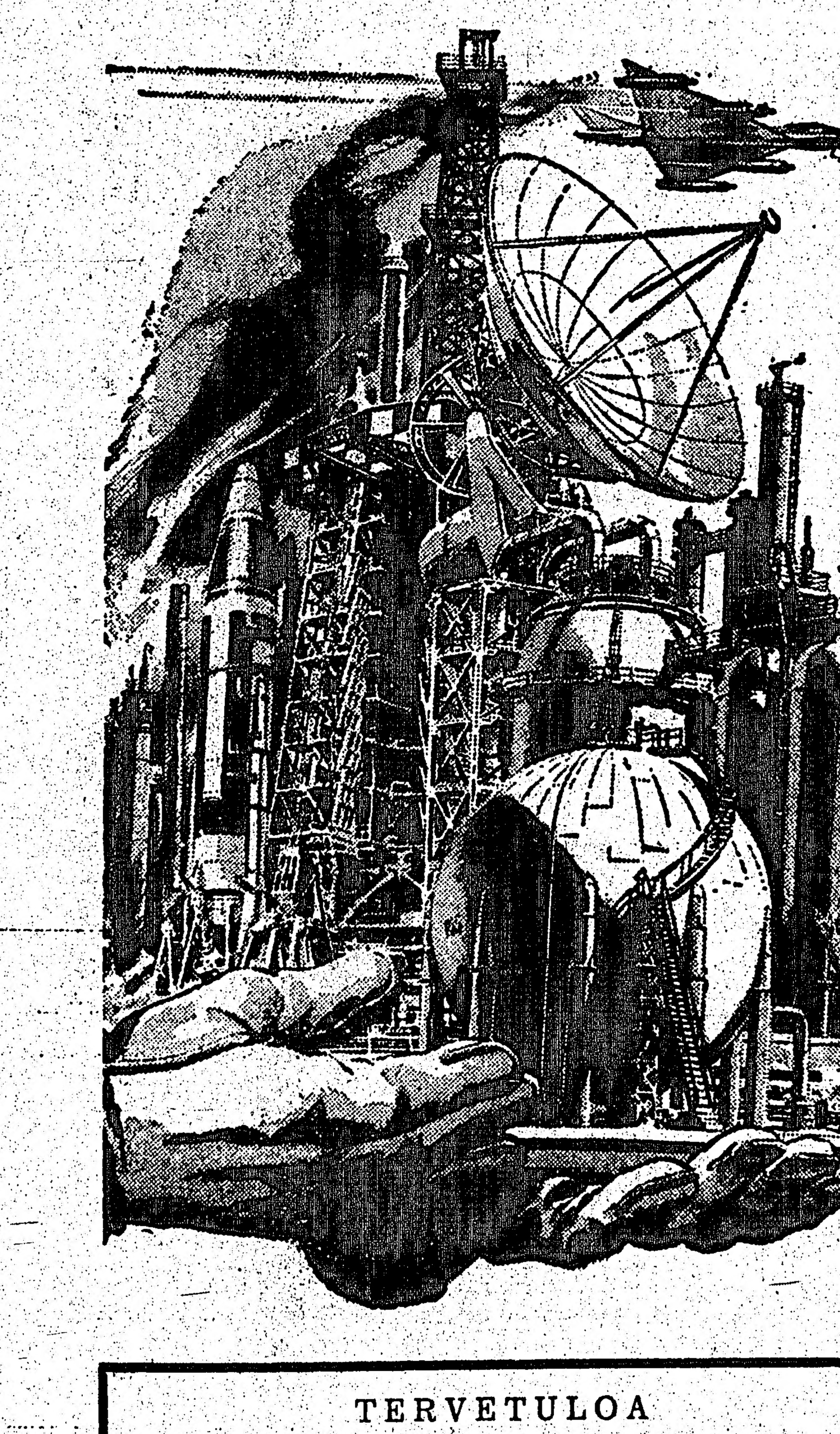

VAPPUNA

KOKO MAAILMAN TYÖLÄISTEN MERKKIPÄIVÄNÄ HARKITKAAMME KUKIN, MITÄ VOISIMME TEHDÄ EDISTÄÄKSEMME TYÖLÄISTEN YHTEISTOIMINTAA PAREMPIEN ETUJEN, TYÖLLISYYDEN JA RAUHAN PUOLESTA!

"Maailman kaikkien kansojen työtätekevien on yhteisvoimin luotava suuri inhimillinen kulttuuri, joka tekee sodan vihatuksi, tarpeettomaksi ja pakoittaa tykit vaikenemaan ikiajoiksi."

Hupaisaa Vappua kaikille

CSJ:n Sudburyn Osasto

KUORO, ORKESTERI, NÄYTTÄMÖ, SAIRASHUOLTOKOMITEA Y.M. TOIMIKUNNAT

Sudburyn Naisten Kerho -- V.-ja U.- Seura Alerts

TERVETULOA

Osaston Kevätkarnevaaleihin!

Railakkaat markkinatanssit

Lauantaina, tk. 27 p. kello 9 illalla

Kymmenittäin arvokkaita käsitöitä voittoina

Melody orkesterin tahdikas soitto

Liput 1c—25c oikeuttaa sisäänpääsyn

Karnevaalijuhlakonsertti

Monipuolinen nautintorikas ohjelma

Sunnuntaina, tk. 28 pnä kello 7 illalla

Muistelmia entisajan vapun vietosta

Winnipeg, Man. — Muistan vielä aivan hyvin vapunpäiväjuhlan vuonna 1908. Jo silloin oli Suomen työläisillä tapana marssia vappujuhlaan ja suurella joukolla kokoonnuttiin työväen talolle. Niihin tilaisuuksiin kutsuttiin aina puhujia selostamaan työväen ajankohtaista toimintaa.

Niinpä tähänkin tilaisuuteen oli kutsuttu puhujaksi Emil Raearo, senaikainen sosialidemokraattinen kansanedustaja. Hän selostikin hyvin selväpiirteisesti sen ajan työläisten olosuhteita. Tärkeimpänä puheen aiheena hänellä oli juuri hiljakkoin tapahtunut Laukon torpparihäätöasia. Kyllä kai joku vanhemmista Canadan suomalaisista vielä muistaa sen ajan, jolloin ne häädöt Laukon kartanon mailla asuville torppareille suoritettiin? Kun mahtava Törngrenin parooni ratsupoliisien avulla hääti torpparinsa talvipakkaseen. He särkivät huoneista ovat ja lasit ja hajoittivat muurit niin, että ihmisten oli pakko lähteä pois jostakin suojaa etsimään.

Tämäntapaiset teot antoivat työväestölle aihetta liittyä joukkoihin ja vaatia oloihinsa parannuksia. Se olikin uljasta joukkoa kun marssittiin kaksi rinnan, etummaiset kantoivat punaista lippua, johon oli kirjoitettu sanat: "Veljeys, vapaus ja tasa-arvoisuus".

Muistan vielä aika paljon niiden työväen puhujien nimiä, jotka olivat aktiivisia kiertäviä puhujia eri paikkakunnilla. Huomautan lukijoille, että nämä puhujat olivat sen aikaisia sosialidemokraatteja, joka oli sen aikainen voimakkain puolue. Se ei vielä siihen aikaan ollut tehnyt käännöstä porvarien leiriin, jonka se teki Suomen kansalaissodan jälkeen ja josta suurin osa suomalaisia on tietoisia.

Mainitsen tässä muutamia niiden puhujien nimiä, joita minäkin olin tilaisuudessa kuulemaan nuorena pojankloppina: Santeri Mäkelä, E. Pohjaväre, Esa Paavo Kallio, Oskari Suutala, Emil Raearo ja naispuhujina esiintyivät Maria Raunio ja Maria Kulkela. Olihan heitä useita muitakin, mutta en nyt muista heidän nimiään. Tästäkin jo näkee, että työväenliike oli vilkkaassa toiminnassa silloinkin.

Myös toinen vapunpäivä on tuoreessa muistissa. Se oli vuonna 1918. Se olikin synkin vappu mitä Suomen työläiset ovat koskaan viettäneet, sillä se joudutiin viettämään vankileireillä piikkilanka-aitauksien sisällä. Minun paikkani oli Hämeenlinnan kivikasarmilla ja meitä oli useampia tuhansia, sillä minunkin numeroni oli siellä 4011.

Ei meillä ollut sänkyjä eikä makuuvaatteita, kovalla lattialla saimme maata kuin silakat suolassa lähellä toisiamme. Ruokana oli aamulla kappale silliä ja pala pellavansiemenistä tehtyä leipää ja illaksi oli kupillinen saksanjuurikeittoa ja sillä täytyi tulla toimeen. Jonakin päivänä keiton tilalle annettiin keitettyä turskaa. Sellaisia olivat ruoka-annokset. Kyllä siellä vankeja kuoli nälkään, alkuaikoina noin 60—70 vuorokaudessa. Paljon oli sellaisia, jotka eivät voineet syödä annoksiaan ja kun muuta ei ollut saatavana, niin siinä oli ehdoton kuolema edessä. Keskellä pihaa oli kaksi vartijaa konekiväärin kanssa vahdissa, ettei mitään epäjärjestystä saanut tapahtua.

Muistan kerran kuinka mies tuli hevosen kanssa ja hänellä oli kuormassa kuivattuja kaloja. Kun vangit huomasivat sen he hyökkäsivät ottamaan kaloja sen kun saivat, mutta hitaammat jäivät jälkeen ja saivat vahdeilta selkäsaunan kivääriperistä. Jonkun heistä onnistui päästä pakoon ja piiloittaa saaliinsa jonnekin.

Siitä olosta olisi paljonkin kertomista, mutta en nyt tällä kertaa kajóa siihen tämän enempää.

Hauskaa vappua kaikille Vapauden toimikunnille ja myöskin lukijoille.

Rauhanterveisin — N. Saari.

Uusi raskauskoe

Atlantic City, New Jersey. — Uusi laboratorikoe, jonka avulla ilmoituksen mukaan on mahdollista todeta naisen raskaustila jo kahdeksan päivää ensimmäisten kuukautisten poisjäämisen jälkeen, esiteltiin tiedemiehille äskettäin Atlantic Cityssa.

Kokeen ovat kehittäneet hollantilaiset, ruotsalaiset ja amerikkalaiset tutkijat.

New Jerseysta kotoisin oleva tri Kenneth Thompson kertoi Yhdys valtain kokeilubiologian järjestön vuosikokouksessa, että koe, joka on nimeltään Pregnosticon, suoritetaan kokonaan koeputkessa käyttämällä kaneista saatua vastaseerumia.

Tulokset saadaan selville jo kahden tunnin kuluttua.

Britannian sodanaikainen pääministeri sir Winston Churchill on nyt Yhdysvaltain kunniakansalainen. Tämä 88 vuoden ikäinen brittiläinen julistettiin Yhdysvaltain kansalaiseksi erikoisella presidentin julistuksella. Tämä on ensimmäinen kerta kuin sellainen kunnia on myönnetty kenellekään.— TNS-kuva.

VAPUNVIETTO ENNENAIKAAN

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

kaulaansa ja juoksentelivat sitten pitkin kylää kellottelemassa; kuten sanonta kuului. Monin paikoin myös vanhempi väki ripusti valpurina tiukuja vaatteisiinsa juosten sitten mitä merkillisimmissä asuissa ympäri kylää kovaa melua pitäen. Kerrotaan, että kenellä ei ollut kelloa tai halua kellotella, hän hiipi vesiämpäri kädessään nurkan taakse yrittäen yllättää juhlijat kylmällä vesiryöpyllä. Satakunnan puolessa kalisutettiin lehmänkelloja ja samalla huudettiin: "Vappu tuu, Vappu tuu, Latoon tuu, tuutuun."

VALPURINTAIKOJA

Karja saatiin ennenvanhaan menestymään siten, että vapunpäivänä kierrettiin laitumet erilaiset taikavälineet mukana, pyyhittiin puihin mereistä, joka pahalla hajullaan karkoitti sudet, taikka ropsittiin uudella vihdalla vettä lehmien päälle. Susia karkoitettiin myös tulilla, joita poltettaessa huudettiin manausta: 'Pois sudet tältä maalta Pohjanmaalle!" Jos haluttiin saada mustia karitsoja, juotettiin lampaita padasta; jos haluttiin säästää hevosia paarmoilta, piti ne valpurina uittaa.

Ihminenkin pääsi monista vaivoista, jos pulahti sulaan virtaan, ja jos halusi saada jalkansa haavoittumattomiksi sitten, kun kesällä tulisi tervatuin avojaloin kävelemisen aika, heti aamulla sängystä noustua astua raudan päälle. Selkä saatiin kestäväksi raskaita töitä varten, jos heti herätessä huudahdettiin: "Ka, selkääni!"

SÄÄENNUSTUKSIA

Suomen kansa on tottunut ennustelemaan tulevia säitä jokaisen vähänkin merkittävän päivän ilmoista. Vapuksi toivottiin tietenkin lämmintä säätä, enteilihän se kevään ensimmäisenä päivänä muutenkin tulevaa kesää ja oli sitäpaitsi karjan uloslaskupäivä. Lämmin sää ja etelätuuli tiesi hyvää maitovuotta, kylmä taas ennusti hallaa ja kylmää kesää sekä huonoa lypsyvuotta. Jos kevät oli niin paljon myöhässä, että järvet olivat vielä jäässä ja ajokelvollisia, ennustettiin äkkilämmintä ja sen mukana tulevaa suurta tulvaa tai uskottiin, että kevät pysyi kylmähkönä. Jos hyttyset ennen vapunpäivää lentelivät parvissa, uskottiin vielä vapun jälkeen tulevan kylmempää.

Nykyisin vapunviettosta on kiistatta merkittävin ja näkyvin työväestön perinne, jonka mukaan tänä päivänä kautta maailman kaikki työläiset esittävät vaatimuksiaan ja kokoontuvat aivankuin laajaan voimien katselmukseen. Ensimmäisen kerran työväestö esitti vapunpäivänä mieltään tavallista laajemmissa puitteissa vuonna 1890, jolloin m.m. Helsingissä kirjatyöntekijät järjestivät vappumielenosoituskulkueen. Edellä mainitusta Pariisin sosialistikongressista lähtien onkin vapunpäivällä ollut työväestön keskuudessa nykyisen laajuinen merkitys. Jälkeenpäin on arvioitu, että Pariisin kongressin tärkein päätös oli juuri vapunpäivän nimittäminen kansainväliseksi mielenosoituspäiväksi. Toinen merkittävämpi päätös oli sitten II internationaalin perustaminen. — Satakunnan Työ.

Parhaimmat Vapputervehdyksemme!
SUDBURY FOOTWEAR
• KESKIKAUPUNGIN KENKIEN KORJAAMO •
Vastapäätä Eatonia
Puhelin 673-8856
21 Larch Street Sudbury

PARHAIN TERVEHDYKSIN!
PASSI SALES & SERVICE
JOHN JA VIOLA PASSI
MASSEY-FEERGUSONIN TEOLLISUUS- JA FARMIKONEIDEN MYYNTI JA PALVELU
Puh. 674-6104, kotiin 686-2435
56 Alder St. Osuusmeijerin vier. Sudbury

PARHAIMMAT VAPPUTERVEHDYKSEMME!
MACKS & CO.
MIESTEN, NAISTEN JA LASTEN VAATETUSLIIKE
LAATUTAVARAA KOHTUULLISIN HINNOIN
275 Kathleen St. West Sudbury

Parhain Vapputervehdyksin!
Suurkiitokset kannatuksestanne!
Kokeilkaa suosittuja lihatuotteitamme
TUORETTA LAATULIHAA
LIHAJALOSTEITA
SAVU- JA KEITTOKINKKUA
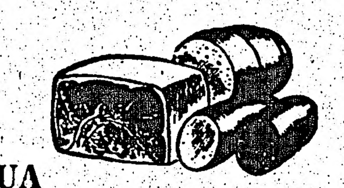
SAVU- ja SUOLAKALAMME suosittua!
Valikoima Suomen herkkuja
Lihajalosteitamme myytävänä monissa Sudburyn ja ympäristön kaupoissa.
HENRIKSSON MEAT PRODUCTS
SUOMALAINEN LIHAJALOSTAMO JA MYYMÄLÄ
Auki tiist.—torst. 8 ap.—6 ip., perjant. 8 ap.—8 ill. lauant. 8 ap.—5 ip
KOTIINAJOPALVELU
7 Morrison Ave. Puh. 674-7665 (Gatchell) Sudbury, Ont.

PARHAIN TERVEHDYKSIN!
739 REGENT ST. SOUTH PUHELIN 674-0731
HARRIS MOVERS & STORAGE
PAKKAUSTA - LÄHETYSTÄ - LAATIKOINTIA
Aero-Mayflower Transit Co. edustaja
MUUTTOA KAUTTA MAAILMAN

TERVEHDYKSEMME!
Star
BOTTLING WORKS LTD.
Suosittujen "PEPSI-COLA", "TEEM" ja muiden maukkaiden virvokejuomien pullottajat
PUHELIN 675-2403
252 REGENT STREET SOUTH SUDBURY

Vaatteenne puhtaiksi huolellisella pesulla tai kemiallisella puhdistuksella
NOPEA PALVELU
CASCADE LAUNDRY & Dry Cleaners
PUHELIN 675-8363
371 LORNE ST., SUDBURY

TERVEHDYKSEMME!
JACOBSONIN ostokeskus
• SULO MAKI — Red & White ruokatavarakauppa
• G. STORBECK — Radio- ja TV myynti ja palvelu
• C. G. JACOBSON — Rauta- ja vaatetustarpeita
Puhelin 692-3514
Creighton ja maantie No. 17 kulmassa

Parhain tervehdyksin
ja hupaisaa kevättä kaikille!
NIEMI PLASTERERS
Sisä- ja ulkorappausspesialistit
John Street Puh. 673-7955 Broder Township
Postiosoite: Site 13, R.R. 2, Sudbury, Ontario

TERVEHDYKSEMME!
Jackson & Barnard
hautaustoimisto
233 LARCH STREET
SUDBURY

PARHAIN TERVEHDYKSIN
GOLDEN GRAIN BAKERY
MAUKASTA
RUSKEATA JA VALKOISTA LEIPÄÄ
Kotiinajopalvelu puh. 675-7341
153 Brady Street Sudbury

ONNITTELUMME
UNION CAB
NOPEAT RADIOTAKSIAUTOT
PUHELIN 674-4277
ELGIN STREET NORTH SUDBURY

PARHAIN ONNITTELUIN
Charles Rapsky
DUCKET SIGNS and DISPLAYS
Kaikenlaisten nimikilpien ja mainoksien maalausta ja ylöspanoa
Puhelin 675-5951
172½ Oak St. (takapuol.) Sudbury

MITÄ PARHAIMMAT TERVEHDYKSEMME
LEPÄN NEULOMALIIKE
ja nappien päällystyspalvelu
KERTTU JA TOIVO LEPPÄ
PUHELIN 673-4521
102 Durham St. S. yläk. Sudbury

Nautintorikasta kevättä kaikille!
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
PENTTI PENTTILÄ ja OLIVER R. LAINE
Puh. 675-6427, kotiin 674-4167, 675-2941
49 Elgin St. N. (Vastapäätä poliisiasemaa) Sudbury

ONNITTELUMME!
JAMES ING
Yleinen sähkömies
MONIVUOTINEN MONIPUOLINEN AMMATTIKOKEMUS
Puhelin 674 1294
341 Lasalle Blvd. Sudbury

KEVÄTTERVEHDYKSEMME!
DAVID A. BOWLES INSURANCE
Yleisien vakuutuksien toimisto
AUTOLAINOJA KOHTUULLISIN KOROIN
PUHELIN 674-1951
67 ELM ST. E., HUONE 301 SUDBURY

Täydellinen taloushoitajain puhdistus- ja vahaustarpeiden sekä palonsammutuslaitteiden palvelu
SITKO PRODUCTS
Soittakaa puh. 675-7420
360 Antwerp Avenue Sudbury

Vapputervehdyksemme!
RITARI AGENCIES
LIMITED
Vakuutus- ja matkailutoimisto
Puh. 675-5685
7 CEDAR STREET SUDBURY

UNIONISTINEN VAPPUTERVEHDYS TYÖLÄISTEN MERKKIPÄIVÄNÄ
SUDBURY & DISTRICT GENERAL WORKERS UNION LOCAL 902
I. U. M. M. & S. W.
78 Douglas Street Sudbury

TILATKAA VAPAUS!

ILOISAA KEVÄTTÄ KAIKILLE!

Embassy Hairstyling Salon

ELMA KINNUNEN

KAMPAUSALAN UUSIMMAT MUODIT

Auki tiist. ja perjant. klo 9 illalla — Muina arkipäivinä klo 6 ip.

Plaza 69 Puh. 674-5201 Sudbury

LÄMPIMÄT VAPPUTERVEHDYKSET!

ANNI'S DRESSMAKING SHOP

ANNI PAANANEN

NAISTEN VAATTEIDEN OMPELUMESTARIT
MIESTEN VAATTEIDEN KORJAUSEXPERTIT

87½ Durham St. S. Puh. 675-8096 Sudbury

PARHAIN TERVEHDYKSIN!

JOHNNY'S GARAGE

AUTOPELTITYÖN EXPERTIT
AUTOLASIEN MESTARIT

333 Antwerp Ave. 674-9621 Sudbury

VAPPUTERVEHDYKSEMME

kaikille työläisille työväen kansainvälisen juhlapäivän Vapun johdosta!

Levittäköön Vapaus rauhan ja ystävyyden sanomaa kautta laajan levikkialueensa!

CSJ:n LONG LAKEN OSASTO

R. R. 2 (Long Lake), Sudbury, Ontario

Hauskaa Vappua ja kaunista kesän tuloa

JOHNSON'S FURS

SUOMALAINEN TURKISLIIKE

16 Durham St. North Sudbury, Ontario

PARHAIMMAT TERVEHDYKSET

naisten kaupalta, missä on uutuuksilla varustettu, suuri ja monipuolinen varasto

KEVÄT- JA KESÄVAATETUSTA

Poiketkaa valitsemassa, vakuutamme että löydätte mieleisenne

MARY'S LADIES' WEAR

83 Durham Street South Sudbury

LÄMPIMIN TERVEHDYKSIN!

DAVEY FUELS

(SUDBURY) LIMITED

177 Kathleen St. West Puh. 675-5647

EMPIRE FUELS

(SUDBURY) LIMITED

54 Elm St. West Puh. 675-6433

Vapaa polttimon huoltopalvelu

Tarjoamme myös erikoispalvelun jonka avulla teidän ei tarvitse enää koskaan ostaa uutta lämmityslaitetta.

Kuristavat kourat

Kookas viisitoistavuotias nuorukainen seisoi oikeuden edessä. Noin neljäkymmentävuotias heiveröinen nainen, jolla oli ulkonevat korvat ja hiukan kellertävät kasvot, seurasi häntä herkeämättä.

— Ajattelitteko te lainkaan seurauksia? kysyi oikeuden puheenjohtaja pojalta. "Miksi ette vieneetkään noita saamianne rahoja liikkeeseen? Jätitte vain polkupyörän pankin seinustalle ja menitte omille teillenne. Kenties ajattelitte ainoastaan sitä, mitä noilla anastamillanne rahoilla mahdollisesti voisitte saada?

Poika tuumi: 'Ansako? Tahtoiko tuo tuomari tuolla korkean pöytänsä takana panna hänet heti kohta kiipeliin? Ei sitä niin sentään tässä lankaan lennetä, ei." Hän mietti tuokion, pari. Sitten hänen silmänsä kirkastuivat. Hän oli selvittänyt itselleen koko tilanteen. Jos sanoi tuomarille, että ajatteli myöskin seurauksia, pidettäisiin sitä varmaankin anteeksiantamattomana paatuneisuutena, josta seuraisi sitten myöskin ankarampi tuomio.

— Ei, poika päättävästi sanoi, en minä siinä mitään seurauksia ajatellut. Ajattelin vain, kuinka hienot vaatteet, kuinka paljon oikein hyvää ruokaa, viinaa ja savukkeita noilla rahoilla voisin saada.

— Eikö mitään muuta- tuhahti tuomari.

— Jaa, naurahti poika, hiukan sitäkin, miten miellyttävältä tuntuisi saada istua hienoissa ravintoloissa ja elokuvissa hauskojen kavereitten ja iloisten tyttöjen seurassa.

Tuomari silmäili poliisiraporttia.

— Mutta minne loput rahoista ovat huvenneet? hän kysyi.

Erkkilässä kuohahti. Niin, mutta kaikki pysyi visusti kuorensa sisällä. Muutoin tuo silmälasipäinen lainlukija, joka pöytänsä takana niin kaikkitietävänä istui, olisi saanut kuulla kunniansa. Mikä ylhäisyytensä päivänpaisteesta häikäistynyt kelmi hän todellisuudessa olikaan? Yrittikin, kurja, aivan väkisin panna hänet, nuoremman ja heikomman, syyllistä syyllisemmäksi.

Vähitellen poika vastasi: — Minähän myöskin matkustin, kävin Turussa ja Raumalla.

Tuomari hymähti.

— Sanokaapas nyt, tiukkasi hän.

— En tiedä, tokasi poika. Olin humalassa, enkä muista. Mielihyvää tuntien hän nyt siinä ajatteli niitä kalliita lahjoja, joita oli muutamille tytöille antanut. Ajatteli kaveriaan Ekaakin, joka sen vuoksi oli näyttäynyt aivan palavan kiukusta.

— Onko Erkkilän äidillä mitään sanomista? kysyi tuomari.

Heiveröinen nainen kohotti katseensa.

— Mitäpä minulla, hän sanoi. Olen tehnyt parhaani tämän pojan suhteen, mutta . . . Hänen äänensä hukkui nyyhkytyksiin.

Poika siinä tunsi olonsa tukalaksi. Hän olisi tehnyt mitä hyvänsä päästäkseen näkemästä itkevää äitiään. Mutta mitäpä hän olisi voinut tehdä? Isänsä, joka parhaillaan oli "holistilassa" tuskin olisi tällaisessakaan tapauksessa jäänyt neuvottomaksi. Poika tiesi, että isä olisi kironnut karkeasti ja käskenyt äitiä pitämään mölyt mahassaan. Mutta eihän hän, poika, täällä . . . Sitäpaitsi: äitihän oli niin hyvä hänelle. Vihdoin poika kuitenkin keksi mielestään mainion keinon saadakseen tilanteen muuttumaan. Veikeästi virnistäen, aivan kuin olisi odottanut jostakin viattomasta kepposesta näpsäystä nenälleen, hän nyt yritti upottaa koko urheutta osoittavan naamansa äitiinsä ja todistajiin. Turhaan. Äiti itkeä tuhersi edelleenkin. Ja nuo todistajat — ne katselivat häntä, Einari Erkkilää, saalivinä ja surkeina, kuin vähintäinkin mestauslavalle lähtevää. Aivan sellaiselta se pojasta vaikutti. Ja hänen olisi tehnyt mieli heille kaikille huutaa, oikein kurkun täydeltä ärjäistä: — Menkää tiehenne siitä, senkin kirotut pyhimykset ja tolvanat! Menkää! Mutta olisiko se sellainen sopinut täällä? Olisivat nauraneet.

Kaksi vuotta valtion koulukodissa. Pojasta ja hänen äidistään se oli ollut yhtä tuskallista kuin pirullistakin. Isästä samantekevää. Jos häntä joskus poika vaivasikin, noissa vastuuta ja tuomioita kammoavissa ajatuksissaan, hän lohdutti itseään sillä, että poikahan oli tulossa jo aikuiseksi. Ja sitten vielä enemmän sillä, että "minkäs mahtaa sille, mille ei mitään mahda". Totta ne siitä pojan vonkaleesta siellä koulukodissa sittenkin onnistuvat miehen tekemään.

Tuo "sittenkin" ja "ehkä" olivatkin tässä aivan paikallaan. Sillä isän epäilyyn sisältyi hänen oman kuvansa tähyilyä ja kurkistelemista. Katsoa sitä suoraan, tuota olemuksensa armotonta paljastajaa, hän tuskin uskalsi. Omin käsin hän sen tiesi lianneensa.

Poika oli alunperin pantu viilarin oppiin. Ei tuntunut miellyttävän, ei onnistunut. Sitten puutarhurin apulaiseksi. Mutta siinäkin varasti siksi paljon omenia, kurkkuja, tomaatteja, kukkia ja sensellaista, että joutui pois. Monia muitakin ammatteja pojalle kokeiltiin. Ei oikein onnistunut missään. Jalkinetyöntekijän homma jäi vielä toivona tuikkimaan, kun hän viimeiselle karkumatkalleen lähti.

Oikeastaan heitä meni kaksikin. Alkumatka tehtiin peukalokyydillä, autoissa. Kertoivat pojat olleensa kesäleirillä. Eksyneensä muusta joukosta, joka oli jo lähtenyt. Rahatta valittivat olevansa ja kovasti pelkäävänsä, minne joutuvat. Autoilijat olivat heltyneet ja pojat olivat saaneet kyydin. Loppumatkasta tehtiin heinäpaaleilla lastatussa rautatievaunussa. Ensimmäinen yö vietettiin käyttäjistään vapautuneessa kesähuvilassa kaupungin liepeillä. Kun sitten aamulla poistuttiin huvilasta, varastettiin kaikki helposti rahaksi muutettava ja myytiin. Pojan kaveri, Veka, näet oli erikoistunut tällaisiin huvilavarkauksiin.

Keskikaupungilla kaverukset erosivat toisistaan. Poika tahtoi välttämättä päästä kotiinsa ja nähdä äitinsä. Oliko tämä, hänelle ainoa hyvä ihminen, ehkä menehtynyt suruunsa, sairastunut. Vai miten oikeinmahtoivat asiat olla äidin kohdalla, kun ei viime aikoina ollut lainkaan kirjoittanut? Sitä poika mietiskeli. Hän tunsi ahdistusta ja tuskaa, joka oli kiinni joutumisen ja mahdollisen selkäsaunan tuottamaa pelkoakin suurempaa. Jokin siinä kuitenkin lievitti suurempaa. Niinkuin muuttolinnun viserrys soi pojan korvissa Vekan, tuon kaverin, nauru ja sanat: — Mutsilles, Pontso, sitten kahvia ja kukkia! Hän osti. Miten näppärästi nuori rouva käärikään paperiin ne verenpunaiset tulppaanit, jotka poika kukkakaupasta äidilleen osti. Sanoi: — äidillesikö? Poika punastui. Kertoi olevan äitinsä syntymäpäivän. Mutta jos häneltä olisi kysytty, montako vuotta äiti täyttää, hän tuskin olisi osannut vastata. Siitä huolimatta hän oli nyt melkeinpä iloinen. Oli unohtanut olevansa karkuri, varaskin.

Noiden verenpunaisten tulppaanien ja kahvin lisäksi oli poika ostanut myöskin leivoksia.

Kotiovella kohtasi poikaa pettymys. Iso riippulukko roikkui vanhan maalista karisseen oven päällä niin raskaan ja poistyöntävän näköisenä, että poikaa oikein peloitti. Viereinen ovi narahti. Vanha, kärttyinen eukko ilmestyi oviaukkoon. Katsoi poikaa ja sanoi: — Äitisi on viety sairaalaan. Ja isäsi on vankilassa, pahoinpiteli juomakaveriaan ja joutui linnaan. Nainen korotti ääntänsä ja lisäsi: — Sanon tämän siksi, että et siinä suotta seisoa toljottaisi. Hän katseli epäluuloisesti poikaa ja tämän kukkapukettia ja yhteen sidottuja paketteja, mutta mainitsi toki sairaalan nimen. Sitten ovi jysähti jälleen kiinni.

"Pahoinpiteli juomakaveriaan..." Hän muisti sen karmean päivän, hetken, kun isä oli kuristamaisillaan äidin kuoliaaksi . . . nuo isot karheat kädet . . . kuristavat kourat . . . ja hän oli siinä hetkisen tuntenut ahdistavan pelon ja kauhun tuottamaa huimausta. Vielä mielessään sen omituista jälkituntoa poika kiirehti tuohon sairaalaan. Mutta eukko riensi kohta hänen mentyään talonmiehen puolelle ja kertoi pojan tulosta. "Arvatenkin taas karannut, hän sanoi. Sellaisia pakettejakin sillä oli. Ja iso kukkapaketti. Ilmoittakaa nyt poliisille. Ties mitä pahaa se nytkin on tehnyt?" Talonmies ilmoitti.

— — —

Poika oli vihdoinkin sairaalassa. "Rouva Erkkilä", toisti sairaanhoitajatar. Hän neuvoi pojalle osaston ja vuoteen. Ja poika aivan lämpeni siitä kunnioittavasta katseesta, minkä äiti häneen loi nähdessään kukat ja paketit.

— Kukkia minulle, kuiskasi äiti. Ja kahvia ja noin paljon tuollaisia leivoksiakin.

Poika punasteli. Hän kertoi menestyvänsä hyvin suutarinopissa ja ostaneensa saamillaan ahkeruusrahoilla ne äidilleen.

— Sinustapa Erkki, taitaa sittenkin jotakin tulla, puheli äiti. Loppultakin oikea mies.

— Suutari, nauroi poika. Ja hän sepitteli vähitellen, siinä vuoteen vieressä istuessaan, äidilleen sellaisen tarinan elämästään ja menestyksestään koulukodissa, että tämän silmät alkoivat aivan säteillä.

— Olin sittenkin oikeassa, äiti hymyili. Sinä et tullut isääsi, et. Hän sulki silmänsä. Kukaties hän mietti jotakin hyvin tärkeätä pojalle sanoakseen. Taikka vain tällä tavoin riemuitsi sydämessään tästä kaikesta, tahtomatta kenellekään sitä näyttää?

— Äiti väsyi jo, sanoi hoitaja pojalle.

Poika käsitti. Hän taputti hiljaa äitiään poskelle, tarttui hänen käteensä ja lupasi pian jälleen tulla katsomaan. Ja äiti hymyili onnellisena. Poika tunsi hänkin nyt olonsa merkillisen kevyeksi. Äidin onni oli tarttunut. Ja olihan hän melkein itsekin uskonut noihin sanoihinsa, niiden loisteessa lämmitellyt.

Mutta sitten . . . Sairaalan avarassa eteisaulassa odotti häntä outo mies.

— Erkkilä? kysyi mies.

Poika myönsi.

— Me lähdemmekin sitten tästä sinne koulukotiin, hän lisäsi tarttuen poikaa kädestä kiinni.

He lähtivät. Kulkivat näin äänettöminä katua alas. Ja poika, hän oli syvästi masentunut. Joka taholla hän nyt kohtasi nuo isänsä suuret ja karkeat kädet . . . nuo kuristavat kourat. Ne olivaat tuomarilla, joka oli hänet tuominnut. Kaupungin nuorisonhuoltajalla, tuolla hänet koulukotiin passittaneella miehellä. Poliisilla tuossa hänen vierellään. Kaikilla vastaantulijoillakin. Kaikilla, kaikilla . . .

— Juhani Tuukko.

Hauskaa Vappua

toivotamme kaikille asiakkaillemme!

Wanup General Store

Sirkka ja Arvo Saari

Wanup Ontario

Vapputervehdys

kaikille Vapauden lukijoille pysyvän rauhan merkeissä!

CSJ:n WANUPIN OSASTO

WANUP ONTARIO

HAUSKAA VAPPUA

seuramme jäsenille ja Vapauden lukijoille

toivottaa

V. ja U.-seura VISA

WANUP ONTARIO

Hauskaa Vappua

toivotamme kaikille tuttavillemme!

Ida ja Jalmar Holmstedt

R. R. 1, Whitefish, Ontario

VAPPU-TERVEHDYKSEMME

kaikille tovereille ja ystäville!

Elin ja Gust Salminen

R. R. 1, Whitefish, Ontario

Hauskaa Vappua

toivotamme kaikille ystävillemme!

Vilma ja Vili Vickman

R. R. 1, Whitefish, Ontario

HAUSKAA VAPPUA

toivotamme järjestötovereille, seurojen ja kerhojen jäsenille sekä kaikille rauhaa rakastaville canadalaisille!

CSJ:n Beaver Laken Osasto
Beaver Laken v.- ja u.-seura Jehu
Beaver Laken Naistenkerho

BEAVER LAKE, ONTARIO

Uusi kuosi nunnille. Yli 6,000:lle Notre Dame sisarelle Canadassa ja Yhdysvalloissa on määrätty uudenlaisia uskonnollisia tapoja. Tähän uuteen kuosiin, jota näyttelee sisar T. More (vasemmalla) verrattuna Mary Theresinen näyttämään vanhaan asuun, sisältyy hoikemmat piirteet, miellyttävä päähine ja valkoinen v-muotoinen kaulus. — TNS kuva.

Adenauerille ei löydy seuraajaa

Bonn. — Liittokansleri Adenauerin ja Länsi-Saksan kristillis-demokraattien liittopäiväryhmän puheenjohtajan von Brentanon Adenauerin seuraajasta käymät neuvottelut eivät ole johtaneet tulokseet, kerrottiin luotettavasta lähteestä Bonnissa.

Saman lähteen mukaan oli Adenauer pitänyt jyrkästi kiinni päätöksestään, ettei hän jää syrjään ennenkuin tämän vuoden loka- tai marraskuussa. Neuvottelut käytiin pääsiäispyhien aikana Adenauerin lomahuvilassa Italiassa. von Brentano, joka on Länsi Saksan entinen ulkoministeri, oli puolestaan tähdentänyt, että varaliittokansleri Ludwig Erhard tulisi mahdollisimman pian nimetä Adenauerin seuraajaksi.

von Brentano seuostaa neuvotteluja kristillis-demokraattien liittopäiväryhmälle ensi viikon maanantaina tai tiistaina.

KADONNUT RAHA

Joseph MacPherson ratsasti eräänä päivänä istuen takaperin satulassa. Kun ystävät ihmettelivät tätä outoa ratsastustapaa, hän selitti: — Pudotin aamulla shillingin hevosen appeeseen.

TASAPUOLINEN JAKO

"Mitä teitte talollenne avioeroratkaisun yhteydessä?"

"Me jaoimme sen keskenämme."

"Miten voitten sen suorittaa?"

"Vaimoni jäi sisäpuolelle, minä ulkopuolelle."

— Mitä tapahtuu Euroopassa, Aasiassa, Australiassa ja läntisellä pallonpuoliskolla? Lukemalla VAPAUTTA pääsee siitä selville.

VAPUN HISTORIAA

(Jatk. 1. siv.)

keemme suurten nousujen ja lakkotaisteluiden vuosina, kuten v. 1906 ja v. 1917, luokkasodan jälkeen v. 1919, jolloin työväki ensi kerran marssi kahdessa rivistössä, v. 1935, jolloin jälleen marssittiin mm. Helsingissä yhtenä kulkueena fasisminvastaisin tunnuksin, sekä sotien jälkeen 1945. Monien vuosikymmenien ajan aina 1920-luvulle asti jäivät työläiset vappuna työstä omin luvin, sillä lailistetuksi vapaapäiväksi toukokuun 1 päivä julistettiin Suomessa varsin myöhään. Palkallinen vapaapäivä se ei ole vieläkään huolimatta eduskunnan työväenryhmien monista lakiesityksistä.

VAPUN VIETTO JATKUU

Vaikka meillä niinkuin useimmissa maissa on jo saavutettu vapun alkuperäinen vaatimus, 8-tuntinen työpäivä sekä monia muita taloudellisia ja poliittisia oikeuksia, jatkuu toukokuun 1 päivän vietto vuodesta toiseen mielenosoituksineen, juhlineen, tunnuksineen ja punaisine lippuineen. Onhan vapun perustunnus yleisestä yhteiskunnan uudestiluomisesta ja kansojen välisestä pysyvästä rauhasta vielä toteuttamatta. Toteuttamatta on vielä monta työläisten taloudellista ja sosiaalista asemaa koskevaa vuosikymmenien takaista vaatimusta: mm. samapalkkaisuus, yleinen sairausvakuutus, koulujärjestelmä, joka turvaa köyhänkin lapselle samat mahdollisuudet sivistykseen kuin varakkaallekin. Työajan lyhentäminen on nyt yhtä välttämätön ja ajankohtainen vaatimus kuin se oli v. 1886, jolloin Chicagon työläiset taistelivat siitä ja samalla laskivat perustan toukokuun 1 päivän perinteille. — Myös vapun vietto on yhtä tarpeellinen ja ajankohtainen kuin konsanaan v. 1890.

Vapun viettoon sisältyvät tänäkin päivänä kaikkien maiden työtätekevien luokkasolidarisuuden ja yhteenkuuluvaisuuden tunnukset. Ne saavat nyt sitäkin suuremman merkityksen, kun kolmannes maapallon väestöstä on jo murskannut kapitalistisen järjestelmän ja rakentaa uutta yhteiskuntaa, sosialismia. Näitä kansoja ja sosialismia tervehtii vappumarssi jokaisessa maassa. Se tervehtii myös Afrikan, Aasian ja latinalaisen Amerikan kansoja, jotka taistelevat kansallisen vapautensa puolesta imperialistista siirtomaaherruutta vastaan. Työtätekevien vappumarssi on yli maapallon ulottuva veljellinen kädenpuristus luokkaveljille ja kansoille, joita kaikkia yhdistää vapaudentahto, pyrkimys ihmisyyteen, sosialismiin ja kestävään rauhaan koko maailmassa.

Kaiken tämän vuoksi marssii ja juhlii työmies ja nainen tänä ja tulevina vappuina. — A. M.

VAPPUTERVEHDYKSEMME kaikille tuttavillemme!

Ystävyys voimamme ja rauha päämäärämme koko vuoden!

Rauhanterveisin,

Saima ja Jack Rinta

Geraldton Ontario

VAPPUTERVEHDYS

KAIKILLE RAUHAN PUOLUSTAJILLE TÄNÄ KANSAINVÄLISENÄ TYÖVÄEN JUHLAPÄIVÄNÄ, VAPPUNA!

Toimikaamme innokkaasti rauhan ja kansan demokraattisten oikeuksien puolustamiseksi!

CSJ:n SOINTULAN OSASTO

Sointula British Columbia

VAPPUTERVEHDYKSEMME kaikille työläisille

työväen kansainvälisen juhlapäivän Vapun johdosta!

Tehostakaamme toimintaamme täydellisen aseistariisunnan ja pysyväisen rauhan puolesta!

CSJ:n SAULT STE. MARIEN OSASTO

SAULT STE. MARIE, ONTARIO

HAUSKAA VAPPUA

toivotamme kaikille työläisille täystyöllisyyden, rauhan ja paremman elämän puolesta!

Tervehdimme niitä miljoonia canadalaisia jotka antoivat äänensä maamme itsenäisyyden puolesta — ydinlataustcn maahan tuontia vastaan!

CSJ:n TIMMINSIN OSASTO
ja
NAISTEN KERHO

Timmins, Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme suomalaisille asiakkaillemme!
LOWERYS LIMITED
KONTTORIVARUSTEITA - PÖYTIÄ - TUOLEJA
KABINETTEJA, POSLIINI- JA MUITA LAHJAESINEITÄ
Puhelin DI 4-1521
30 S. Cumberland Street Port Arthur, Ontario

KEVÄTTERVEHDYKSEMME
kaikille suomalaisille asiakkaillemme ja liiketuttavillemme!
MID-CITY MACHINERY
John Deere tuotteiden välittäjä
Puh. DI 4-9691
770 Memorial Avenue Port Arthur, Ont.

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille asiakkaillemme!
S. J. Hill & Sons
LIMITED
International kuorma-autoja ja Allied Equipment, Freuhauf perävaunuja ja kuorma-autojen koreja, Volkswagen, Karman-Ghia, Porsche ja Rolls-Royce autoja — Firestone renkaita
MYYNTIÄ JA KORJAUSTA
Suomalainen myyjä kuin myöskin osien ja palveluksen alalla suomalainen teidän palveluksessanne.
PORT ARTHUR DI 5-5488 GERALDTON Puhelin 612 FORT WILLIAM MA 3-6457

VAPPU-TERVEHDYKSEMME!
BYRON-HILL
STEAK HOUSE TAVERN
Pihvipaisteja, kanaa, äyriäis- y.m. aterioita
Puolivälillä Port Arthur ja Fort William, Ont.
Highway 17 Memorial Ave.

VAPPUTERVEHDYS ASIAKKAILLEMME!
MATSON'S HARDWARE
Puhelin DI 5-6428
High ja Oliver Roadin kulmassa
Port Arthur Ontario
Myymme PITTSBURGH MAALEJA
MEILLÄ PUHUTAAN SUOMEA

Onnitteluni juhlille!
R. E. HULKKO
Asiamies, edustaen
GEORGE WARDROPE AGENCIES LTD.
KIINTEISTÖJÄ VAKUUTUKSIA - LAINOJA
HAARAKONTTORI
148 S. Algoma Street
Puh. DI 4-1128 — DI 4-6976

Juhlaonnittelumme!
ABBOTT'S Shell Service
PIDÄMME AUTONNE AJOKUNNOSSA
807 Red River Rd. (Clarktonin kulmassa)
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme!
ANDREW McCORMACK
Insurance Limited
VAKUUTUSTOIMISTO
204 Arthur St. Port Arthur
PUHELIN DI 4-6686
Myy kaikenlaisia vakuutuksia kuten palo-, henki-, tapaturma- ja autovakuutuksia luotettaviin yhtiöihin.

Ensimmäinen ja ainoa vappumarssi

Novelli, Kirj. ANNELI PUKEMA

Hetken ajan ruskea tie, korkealle kohoavat lipputangot ja tienhaarassa seisovan kaupan näyteikkunat värisivät harmaana sekavana massana. Kuin television kuvapinta ennen ohjelman alkamista. Juuri silloin, kun se kuuma ja tukahduttava alkoi nousta kohti kurkkua. Piti toimia nopeasti, astua rivistä syrjään, istahtaa kaupan rapulle, kaivaa tabletit taskusta. Sormet ovat kömpelöt ja vapisevat.

Hitaasti alkavat esineet terävöityä. Usva hajoaa silmien edestä. Ruusunpunainen nailonyöpaita kaupan ikkunassa on jälleen tarkka. Markiisin raidat hehkuvat. Aurinko paistaa. Tulppa rinnassa hajoaa. Sydän asettuu. Mies henkäisee helpotuksesta. Meni ohi vielä tämän kerran. Nyt pitää istua hetki hiljaa. Ihän rauhallisesti. Ei mitään kiirettä, ei hengästymistä, ei jännitystä.

Mies kääntyy katsomaan äskeiseen kulkusuuntaan. Kulkue kääntyy juuri mutkan taakse näkymättömiin. Joukko perässä kulkevia pyörämiehiä, pikkupoikia ja naisia lastenvaunuineen venyy epätasaisena laahuksena rivistön perässä. Mies saattelee sitä katsellaan.

Kun on kuudenkymmenenseitsemän ja lähtee ensimmäistä kertaa vappukulkueeseen.

Aamulla oli pirtissä ollut juhlava tuntu. Tavallisena sunnuntaiaamuna ei olisi tarpeen nousta näin aikaisin. Mutta tänä aamuna ei nukuttanut. Kulkue lähtee vähän yli kymmenen ja puoli yhdentoista aikaan pitää olla sitä odottamassa tienhaarassa, jossa tämän kaupunginosan väki yhtyy riveihin.

Vaimo tarkkaili miestä salaa, vaieten. Mies otti esille pyhäpukunsa, harjasi kengät, ajoi parran. Kammatessaan peilin edessä kirkkaassa aamun valossa hän huomasi, että tukka oli yhtä harmaa kuin kasvot. Kas miten olikin harmaantunut. Mies vilkaisi taakseen. Vaimo näytti touhuavan kahvin kanssa hellan takana. Mies aukaisi lankkipurkin ja sipaisi kenkäharjalla mustaa väriä ohimoille. Vaikutus parani heti. Vain harmaat kulmat pehmensivät kasvot lempeiksi tumman tukan alla.

Enolta hän oli tämän oppinut. Hän oli usein pikkupoikana istunut penkillä ja katsellut, kun eno peilin edessä komisti itseään. Eno oli alkanut harmaantua aikaisin, jo ennen kolmeakymmentä vuottaan. Ja vankileiriltä palattuaan hän oli entistä harmaampi.

Ennen kapinaan lähtöä oli eno kylän hurmuri. Lankesi siinä plikaa ja emäntää, mutta ei langennut eno. Miten vahvoja verkkoja lieneekään hänen tielleen viritelty, hänen naurunsa pyyhkäisi ne poikki kuin hämähäkin langat. Vanhanapoikana hän kuoli, kotituvan sänkyyn. Loppuun saakka huolettomana, piruillen kuolemalle ja syljeksien keuhkon kappaleita valkeaan posliiniseen yöastiaan.

Isä ei pitänyt enosta. Sillä on kaikki oleminen yllään, hän sanoi. Kulkurillakin on kapsäkki, tällä ei sitäkään. Osansa mökistä otti rahana ja sen minkä sai pani menemään. Ja se oli totta. Enolla ei ollut mitään. Ei muuta kuin komea vartalonsa, jonka yllä vaatteet istuivat kuin mallinukella, lannistumaton naurunsa, terävä älynsä, merkilliset aatteensa.

Millainen elämä, sellainen loppu, sanoi isä enon kuoltua. Ne sanat olivat viimeiset naulaniskut enon elämänunelmien arkkuun. Siunaamattomaan maahan hänet pantiin. Eivätkä hänen aatteensa kylään juurtuneet. Mistä lienee tullutkin tuollainen, vieras ja outo juonne vakaassa eteensä katsovassa suvussa.

Kylmä hiipii porraskivestä selkärankaan. Mies värähtää. Ei. Hän ei toki kuulunut enon lajiin. Hän oli tullut sukuun, tarkka, eteensä katsova. Kansakoulun lopetettuaan hän pääsi kesäksi töihin erotteluun. Siitä apupojaksi lautatarhalle ja vähitellen laitosmieheksi. Rahat hän pani visusti talteen. Ei korttipeliä, ei tupakkaa, ei viinanjuontia, eikä tyttöjä. Parempaan niitä rahoja vielä tarvittaisiin.

Ja tarvittiin aikanaan. Kun kylän komein tyttö, jolle kukaan ei nuorempana ollut kyllin hyvä, uhkasi jäädä vanhaksipiiaksi, tuli miehen vuoro. Se oli mökin pojalle suuri päivä, kun hän vastavihityn vaimon kanssa lähti katselemaan kaupan olevia taloja kaupungin puolelta jokea. Ja löytyihän se talo. Mitään suurellista hän ei ollut ajatellutkaan. Kohtuus on aina viisainta. Pääasia, että on oma tontti ja rakennus juureva, arvokkuuden leimaama. Eikä ole velkaa kenellekään.

Elämä ei juokse lankasuoraan. Seitsemän lihavan vuoden jälkeen tulee seitsemän laihaa. Tulivat pulavuodet ja suurtyöttömyys. Epävarmuus ja levottomuus kalvoivat mieliä. Nyrkkejä puristeltiin. Muutaman varomattoman sanan vuoksi miehiä vietiin aivan silmien edestä. Maantielle lähtö uhkasi jokaista. Oli oltava varuillaan. Työn johtaja oli sanonut: Ensin lähtevät huonot työmiehet. Ja vielä niitäkin ennen räyhääjät.

Mies varoi olemasta räyhääjä ja huono työmies. Hän ei ehkä ollut kaikkein älykkäimpiä ja nopeimpia, mutta ruumiinvoimat ja tunnollisuus korvasivat nämä puutteet. Tällaisia miehiä työnantajakin kunnioittaa, sanottiin. Siinä oikea suomalainen työmies. Näitten voimalla tämä maa on rakennettu, ei riitelemällä eikä lakkoilemalla.

Silti, koskaan hän ei suostunut lakonrikkuriksi. Kun työt kerran seisoivat, ne seisoivat. Ja vastentahtoisesti, menetettyjä ansioita säälien, hän pysyi kotona. Ei mennyt työhön eikä lakkokokouksiin. Odotti aikaansa. Ja kun työt alkoivat, huokaisi helpottuneesti ja alkoi jälleen.

Oli pitkä rivi pettymyksen ja puutteen vuosia. Oli pettymys jäädä ilman perillistä. Oli musertavaa menettää inflatiossa vaivalla kootut säästöt. Ja kaiken lisäksi sota, ruuan puute ja pommituksen pelko kannoillaan.

Sodan päättymisen jälkeen, siinä suuressa huminassa, mies tempautui toisten mukaan. Meni kokouksiin ja näki enon ajatusten ylösnousemuksen suurten joukkojen liikkeessä. Mutta aina hän oli sivustakatsoja, istui hiljaa penkissä, ei käyttänyt puheenvuoroja, jutteli vain harvakseen tuttavien kanssa etteisessä. Eikä kukaan vaatinut häneltä mitään. Hänet huomattiin vain silloin, kun työmaalla kiersi lista ennen jonkun toverin merkkipäivää. Kitsaasti, mielessään pahoitellen, alimman taksan mukaan hän osansa merkitsi. Ja kauan kirveli hänen mieltään se, että hänen itsensä täyttäessä merkkivuosia ei kukaan huomannut kerätä listaa hänelle.

Joskus vapun alla joku kaveri virnisteli: no jokos se Niemelä tänä vappuna uskaltaa lähteä marssille. Muttei hän ollut kuulevinaan. Sen kevään jälkeen, jolloin kaksi työläistä ammuttiin mielenosoituksessa, hän oli jälleen alkanut väistellä väkijoukkoja. Ei koskaan tiedä, minkälaiset ajat olivat edessä. Hän oli elämänsä aikana nähnyt liian monta käännettä. Piti malttaa mieli. Eläkeikä lähestyi. Yhtiö oli erityisen herkkä huomaamaan lähiaikoina eläkkeelle jäävien rikkeet.

Eläkevuosi meni, meni toinenkin, mies unohtui työpaikalleen. Olisi ehkä unohtunut kuolemaansa asti, ellei olisi tullut tätä sydäntä. Lääkelappuja ja sairaslomamääräyksiä alkoi ilmestyä liian tiheään. Työnantaja heräsi. Sydänhän sillä on heikko, miehellä. Olisi aika lähettää ukko eläkkeelle ja täyttää paikka nuoremmalla.

Silloin oli lokakuun alku. Veteraanijuhla. Antoivat kellonkin. Tässä se säkätti povitaskussa. Hieno kello, nimi ja päivämäärä kaiverrettuna kuoreen. Tilaisuus oli juhlava. Itse vuorineuvos puhui ja kiitti

Jatkuu sivulle 5

MALEISIAN LIITTO

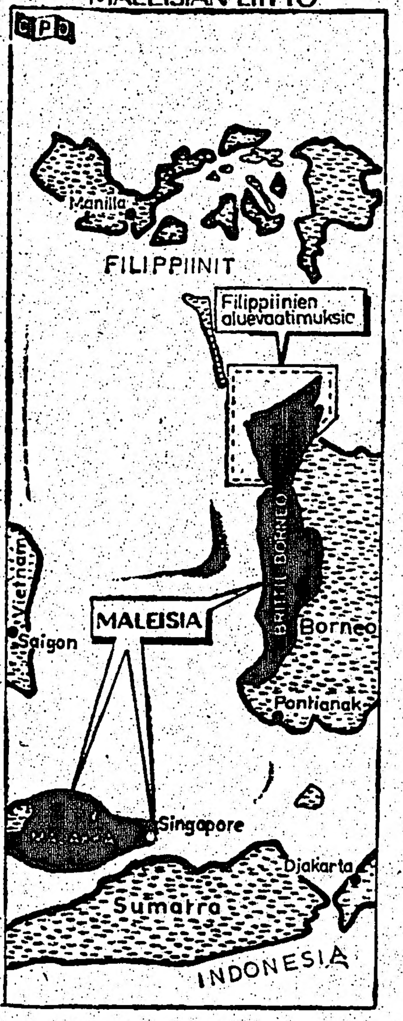

ONNITTELUMME VAPPUJUHLALLE!
NÄRVÄSEN SAUNA
STELLA KOSTNER, omistaja
AINOA KIUASSAUNA KAUPUNGISSA
Auki torstaina, perjantaina ja lauantaina kello 12—10 illalla
218 Secord Street Puhelin DI 5-9948 Port Arthur, Ont.

KEVÄTTERVEHDYKSEMME
suomalaisille asiakkaillemme!
Superior Dial 4-3511
LUMBER COMPANY
25 FRONT ST. Coal - Building Material - Paint Port Arthur, Ont.
HÖYLÄAMÖTYÖTÄ - IKKUNOITA - OVIA
KATTO- JA ERISTYSAINEITA - LAUTATAVARAA

HAUSKAA VAPPUA
SUOMALAISILLE YSTÄVILLEMME!
RUTTAN-BOLDUC-ADDERLEY LTD.
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
KIINNITYSLAINOJA
Puhelin DI 5-6585
16 Court Street Port Arthur, Ont.

JUHLA-AJAN TERVEHDYS!
KIISKILÄ SERVICE
Puhelin DI 5-5263
John St. ja Empire Ave. Port Arthur, Ontario
NYT ON AIKA SUORITTAA AUTOSSANNE KEVÄTKORJAUKSET
Erikoisen huolen antaa eurooppalaisille autoille, Volkswagen ym. meidän mekaanikkomme.
PENTTI NISULA

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille asiakkaillemme!
SUOMALAINEN RAKENNUSTARVIKELIIKE
BILTRITE SUPPLY LIMITED
Puhelin DI 4-8428 8:sas Avenue, Intercity
(Poikkikatu Memorial Avenuelta länteen)
Uusia nykyaikaisia "Bilt-Well" ikkunoita saatavana kaikenlaisiin ikkunajärjestelyihin. Tulkaa katsomaan niitä.
Rakentakaa hyvin Biltriten tuotteilla!
KAIKKI RAKENNUSTARPEET TAATAAN
Neuvoja vapaasti rakennusasioissa — Meillä on kykenevä ja huolellinen työkunta aina palvelemassa.

HAUSKAA VAPPUA KAIKILLE!
SALONEN'S ESSO SERVICE
120-128 S. ALGOMA ST. PUHELIN DI 4-0287 PORT ARTHUR, ONTARIO
Autoilijat: Kunnostamme autonne kesäajoa varten!
Parhaimman huoltopalvelun autollenne saatte meiltä!

Jos se on Kroehler-istumahuoneen kalusto . . . silloin on se meiltä
tunnetuin nimi huonekaluston alalla
LASKIN'S
FURNITURE & APPLIANCE
89 Cumberland Street Port Arthur, Ontario

HAUSKAA VAPPUA
kaikille osuusmeijerimme jäsenille ja asiakkaille!
THUNDER BAY CO-OP DAIRY LTD.
PORT ARTHUR ONTARIO
Soittakaa 5-7383, niin tilauksenne tuodaan kotiinne!
"YHTENÄISYYS ON VOIMAA"

Vapputervehdyksemme!
Työväen kansainvälisenä juhlapäivänä tervehdimme kaikkia työläisiä ja kutsumme viettämään yhdessä Vappujuhlaa sunnuntaina, toukokuun 5 päivänä, kello 2 ip. Port Arthurissa haalillamme
Tunnuksemme on:
- Työtätekevän väestön solidaarisuuden lujittaminen!
- Rauhanomainen rinnakkaiselo kansojen kesken!
- Ydinaseet pidettävä pois Canadasta ja sovittava täydellisestä aseistariisunnasta!
- Toimittava työläisten ja farmarien elintason parantamiseksi!

CSJ:n Port Arthurin Osasto
Johtokunta — Valistustoimikunta — Näyttämö- ja huvitoimikunta
316 BAY STREET PORT ARTHUR, ONT.
Aikamme Naiset -- Sekakuoro Kaiku
V.- ja u.-seura Isku
Luokaamme kaikkien suomalaisten yhteistoiminta kulttuuritoiminnassa!

HOITO
KULUTUS-RUOKALAN
TOVERILLINEN TERVEHDYS
kansainvälisenä työväen juhlapäivänä
JA ONNITTELUMME VAPPUJUHLILLE!
HOITO KULUTUS-RUOKALA
JOHTOKUNTA JA PALVELUSKUNTA
314 Bay Street Port Arthur, Ontario

TERVEHDYKSEMME SUOMALAISILLE!
OSCAR STYFFE LIMITED
METSÄURAKOITSIJAT
Tukkuvälittäjät puutavaralle ja höylätuotteille
Dock 5 Port Arthur, Ontario Puhelin DI 5-7305

PARHAIN ONNITTELUMME JUHLILLE!
SCANDINAVIAN HOME CAFE
Tarjoillaan aterioita, voileipiä, kahvia ja virvokkeita
147 Algoma Street Port Arthur, Ontario

ONNITTELUMME VAPPUJUHLILLE!
VENDOME HOUSE
LIIKKEENJOHTO JA PALVELUSKUNTA
127 S. Cumberland Street Port Arthur, Ontario
TERVTULOA MEILLE — HUONEITA VUOKRATAAN HALVALLA
HYVÄ PALVELUS

HAUSKAA VAPPUA ja onnittelumme juhlille!
DEWE AVENUE STORE
SUOMALAINEN SEKATAVARAKAUPPA
314 Dewe Ave. DI 4-3131 Port Arthur, Ont.

Keväinen tervehdyksemme asiakkaillemme!
RED RIVER SERVICE
RADIO & TV TUNE-UP SPESIALISTIT
570 Red River Road Port Arthur, Ontario

HAUSKAA VAPPUA ja onnittelumme juhlille!
Violet Florist
Suomalainen kukkakauppa
Kukkia kaikkiin tilaisuuksiin!
Puhelin DI 5-7931
170 S. Algoma St.
Keskus-Kahvila
Hyvää kahvia ja maukkaita aterioita
Puhelin DI 4-9713
168 S. Algoma St.
PORT ARTHUR, ONTARIO

KEVÄTTERVEHDYKSEMME
suomalaisille asiakkaillemme!
THE BIG "M" BOWL
Memorial Avenue Port Arthur, Ontario
TARJOAA PARHAITA RUOKIA
KAHVILA — RUOKAILUHUONE
JOHNNY JA MARIO teidän isäntänne ja emäntänne.

HAUSKAA VAPPUA KAIKILLE
ja
ONNITTELUMME JUHLILLE!
HOUSE OF DENMARK
Puhelin MU 3-6811
Nipigon tien varrella, Green Point
Port Arthur Ontario
Tarjoillaan aterioita, voileipiä, kahvia ja virvokkeita
Asuntoja (Cabins) vuokrataan

ONNITTELUMME JUHLILLE!
DELMAR'S
LADIES' WEAR
Naisten ja lasten vaatteita
Puhelin DI 5-8242
209 Arthur St., Port Arthur, Ont.

Onnittelumme Vappujuhlalle!
SAASTO'S MEN'S WEAR
Suomalainen miesten vaatetusliike
294 Bay St. Port Arthur
Puhelin DI 5-5012
635 Simpson Street
Fort William Ontario
Puhelin MA 2-2251

Hauskaa Vappua
kaikille asiakkaillemme!
LANGEN GLASS SERVICE
461 John Street
Port Arthur Ontario
Auton laseja, ikkunalaseja ja kaikenlaista muuta lasityötä
PUHELIN DI 5-6424

Onnittelumme Vappujuhlalle!
KIVELÄ BAKERY
PUHELIN DI 5-6233
111 Secord Street
Aino ja Matti Nyström
MATT'S BAKERY
PUHELIN DI 4-7172
305 Bay St.
Port Arthur Ontario
SAATAVANA MAUKKAIMMAT LEIVOKSET, KOVALEIPÄ JA KORPUT
HYVÄ RUISLEIPÄ

URHEILUPAKINAA

25 prosenttia tämän hetken suomalaisista on tavalla taikka toisella vajaakuntoisia, johtavassa asomassa olevista ei edes neljännes ole täysin terveitä, lausui apulaisprofessori Tuomas Peltonen esitelmöidessään liikunnasta ja terveydestä Maailman terveyspäivän valtakunnallisessa juhlassa Jyväskylässä. Väärällä tavalla suojaavalla kasvatuksella kehitetään nykyisitä lapsista hentoja rääpäleitä tai lihavia pullansyöjiä, joiden ainoana liikuntakeinona ovat lyhyilläkin matkoilla linja-autot ja raitiovaunut.

Taitaapa olla kohdalleeen sanottu. Melkeinpä on kuin meille puhunut, sillä samat haitat nuorisolla ja muullakin kansalla on meilläkin — liikunnan jokapäiväinen puute . . . me syömme mitä sattuu vaikka ei passaisikaan, ja vaikka meillä olisi valinnan varaa syödä terveellisestikin ja vieläkin helpommilla maksuilla kuin sitä ruokaa joka ei meille passaa eikä sovi. Olemme siis jokapäiväisten tapojemme orjia. Olemme "hyvinvoinnin" maassa ja samalla on meille vaara hyvinvoinnista että syömme liikaa ja juuri esim. sellaista ruokaa jota ei saisi syödä. Presidentti Kennedy on huomannut myöskin Amerikan kansan rappeutuneisuuden joka on erikoisestikin havaittu niissä nuorissa jotka joutuvat armeijaan, ja tarkastuksessa havaittu se suuri puutteellisuus fyysillisesti mitä ei muuten jokapäiväisessä elämässä niin havaita. Presidentti poistaakseen tätä kansassa ilmenevää rappeutuneisuutta on suositellut 50 km kävelyjä ihmisille, tietenkin oikein otettuna ja käyttämään jalkojaan liikuntaan mahdollisimman paljon, lisäksi voimistelua ja muuta harjoitusta. Historia siis toistaa itseään, sillä voisimmehan luetella esimerkkejä historiasta miten on käynyt suurille kansakunnille ja miten ne ovat kadonneet maailman johdosta rappeutuneiden elämäntapojen vuoksi. Mutta kun vielä palaamme suureen ja yltäkylläisyyden Amerikkaan, niin muistamme Kennedyn puheen kun hän tuli presidentiksi, jolloin hän sanoi 17 miljoonaa rikkaan Amerikan kansalaista menee nälkäisenä nukkumaan. Näitä ihmisiä ei vaivaa yltäkylläisyys eikä liikasyönti, vaan nälkä. Nämä ihmiset kyllä voisivat kävellä ja kävelevätkin eikä heitä varmaankaan haittaa liiat ihrat vaan askel nousee sen vuoksi kevyesti, mutta nälkäinen ihminen ei voi kävelläkään ilokseen, sillä ei tarvitse pitkästi patikoida kun tuntee mistä johtuu että väsyttää.

Nälkäisten ihmisten laumat ja työttömät eivät lopu koskaan kapitalistisessa yhteiskunnassa vaan seuraa sitä jatkuvasti. Yhteiskunnassa missä toinen ihminen ryöstää toisen työtä ja jossa jatkuvat uudet keksinnöt lykkää jatkuvasti ihmisiä työttömyyteen. Ihmisiä kehoitetaan käymään korkeita kouluja sillä lapiomiehiä ja muita joita ennen tarvittiin ei tulevaisuudessaan enää tarvita, sillä kone korvaa ne.

Tällaiset ovat näkymät joita meidän ei tulisi unohtaa vaan muistaa että vain taistelemalla voidaan saada parannuksia ja paremmalla päiväpalkalla parempaa ruokaa ja lyhyemmällä työpäivällä enemmän aikaa jolloin voisimme huolehtia kunnostamme kaikella tavalla, silloin meillä olisi enemmän aikaa huolehtia fyysillisestä kunnostamme, meille jäisi enemmän aikaa seurata taiteellisia ja muita rientoja.

Kun ihminen on nouri niin se pursuaa energiasta ja sillä on liikunnasta iloa. Ei siis mikään korvaa nuorisolle urheilua joka parhaalla tavalla antaa tälle pursuavalle voimalle ilon purkaantua hyvään eikä pahaan.

Siksi vetoamme nuorisoon, joka täneen elää poikkeuksellisessa yhteiskunnallisissa oloissa, jolloin mullistavasti on muuttunut elämän tavat mitä ne oli esim. meidän vanhempien aikana. Nyt kone on kaikkialla, nyt kone viettelee sinut pois luonnollisista elämäntavoista johon kuuluu liikunta jokapäiväisenä muotona.

Kun ihminen erkanee luonnosta ja korvaa sen koneella liikunnassakin, niin se on taka-askel joka rappeuttaa ihmiskunnan. Ei siis olekaan kumma jos näet jonkun nuoren jolle hyvin yksinkertainen juoksupyrähdys eli ponnistus tuottaa kovaa huohotusta ja vaivva kun siihen ei ole totuttu.

Kävelkää ihmiset enemmän ja menkää luonnonhelmaan nauttimaan siitä mitä luonto teille ilmaiseksi tarjoaa ja jättäkää ummehtuneet kahvilat ja muut joissa leijailee vain tomua ja ummetusta. Se kyllä maksaa vaivan. Liittykää v- ja u-seuroihin ja sitä tietä saatte terveyttä ja voimaa.

— Tekonimus.

Ensimmäinen ja viim . . .

Jatkoa 4. sivulta

pitkästä uskollisesta työstä. Puristi kättäkin, heidän kaikkien. Sanoi että joka joulu muistettaisiin. Paketti veteraaneille, kahvia ja tupakkaa.

Viidenkymmenenkahden työvuoden jälkeen tämä vappu. Kun mies on vapaa. Sillä onko ketään vapaampaa kuin eläkeläinen. Teet mitä mielit, yhtiön eläke juoksee. Senkun haet kerran kuussa rahat yhtiön konttorista. Eikä kukaan voi käskeä maantielle. On oma mökki. Sen aidan hän tänä kesänä maalaa vihreäksi. Tänä vappuna ei tarvinnut pelätä. Voi lähteä vappumarssille. Kerrankin rivissä. Jonkun lipun takana. Toisten tovereiden joukossa. Kerran elämässä siellä missä muutkin.

Selässä tuntuu vihlaisu. Mies säikähtää. Tulee taas yöksi särky ristiselkään. Keväinen lämmin on pettävää,kiven sydän uhoaa kylmää kauas kesäkuulle. Lähteä tästä pitää. Lähteä.

Tie on tyhjä. Ruskea hiekka melkein koskee silmiin. Kankein jaloin, lyhyin töksähtelevin askelin mies astelee parinsadan metrin matkan takaisin mökille. Kirkkaassa päivänpaisteessa se näyttää tavallista haalistuneemmalta. Uuden maalin tarvitsisi mökkikin. Ja portti on korjattava. Pylväs on pahasti kallistunut. Se Markkasen hevonen siihen puukuormalla töytäisi. Kaikenlaisia häsyäjiä hevosiksi ihmiset elättävätkin.

Harmistunut ajatus väistyy suuren uupumuksen tieltä. Heikottaa vielä. Mutta pirtissä odottaa keinutuoli. Siinä on hyvä levähtää. Tämän ensimmäisen ja ainoan vappumarssin jälkeen.

Globke lähtee Adenauerin kanssa

Bonn. — Länsi-Saksan liittokanslerin Konrad Adenauerin oikea käsi, Hans Globke, aikoo vetäytyä syrjään yhdessä liittokanslerin kanssa tämän erotessa ensi syksynä, kerrottiin liittokansleria lähellä olevista lähteistä äskettäin.

Globke on ollut Adenaurin valtiosihteerinä aina vuodesta 1953 lähtien ja hänellä on ollut näyttämön takana melko tavalla hallinnollista vastaan. Hän täyttää 65 vuotta syyskuussa.

Globkeen on kohdistettu ankaraa arvostelua sekä kotimaassa että ulkomailla — ennen muuta kansandemokratioissa — hänen natsikauden aikaisesta toiminnastaan. Globke itse on jo useita kertoja esittänyt eronpyyntönsä, mutta Adenauer on joka kerta torjunut hänen näkökantansa ja kieltäytynyt päästämästä häntä.

Globke oli hallitusneuvos Saksan sisäministeriössä vuodesta 1932 vuoteen 1945 ja käsitteli tällöin kansalaisuuskysymyksiä. Vuonna 1935 hän kirjoitti virallisen selityksen Nürnbergin rotulakeihin, joilla juutalaisilta otettiin useita kansalaisoikeuksia.

Adenauer ja Länsi-Saksan hallitus ovat sanoneet, että lobke piti virka-asemansa natsivallan aikana vain katolisen kirkon viranomaisten vaatimuksesta ja saattoi näin varoittaa joitakin natsien uhreiksi aiottu ja. Globke on kieltänyt kaikki häneen kohdistetut syytteet.

Eikä syyttä:

KIRJA, JOTA MINÄ EN TAHTONUT

Kun minä olin nuori minä luin mitä minä tahdoin.

Kun minä kasvoin minut lähetettiin kouluun ja siellä minun käteeni työnnettiin kirja jota minä en tahtonut. Minä käänsin kirjan toisin päin ja ojensi sen opettajalle takaisin ja sanoin että olin jo lukenut sen.

Opettaja katsoi kirjaa ja sanoi että se oli aapinen ja sanoi että se oli niin hyvä kirja että se kannatti lukea toiseen kertaan. Sitten hän käänsi taas kirjan ja työnsi sen käteeni.

Etten osoittaisi epäileväni hänen makuaan otin aapisen ja vein sen kotiini. Luin sen. Seuraavana päivänä koulussa kerroin opettajalle, ettei aapinen minusta ollut mikään hyvä kirja. Sanoin, että se rakenteellisesti oli melkoisen vanhahtava ja ettei kuvien sijoittelu eikä kirjan taitto vastannut niitä vaatimuksia, joita olin tottunut kuvateoksille asettamaan. Sitten rykäisin, kohottauduin niin suoraksi ja pitkäksi kuin kykenin ja ilmoitin mahdollisimman arvovaltaisella äänellä että mielestäni kirjan juoni oli huono. Sanoin, että kirjan tapahtumat olivat vähäisiä ja merkityksettömiä ja että tapahtumien vauhti oli liian verkkainen, väsyttävä ja kömpelö. Totesin myös, että kirjan psykologiset ja filosofiset arvot olivat erittäin kyseenalaiset ja että sellaiset totuudet kuin O-ME-NA ON MA-KE-A tuntuivat uudemman luonnontieteen, sosiologian ja fysiologian valossa erinomaisen epäilyttäviltä. Katsoin vielä tarpeelliseksi kiinnittää opettajan huomion siihen valitettavaan tosiseikkaan, että kirja ei laisinkaan kajonnut sellaiseen elämän valtavoimaan ja ylläpitäjään kuin rakkauteen ja kerroin, että vaikka en vaatinutkaan, että jokaisessa hyvässäkään kirjassa heidän välttämättä täytyisi saada toisensa eläākseen onnellisina elämänsä loppuun saakka, niin joka tapauksessa mielestäni oli oikeutettua esittää vaatimus, että heidän oli ainakin jossain vaiheessa tavattava toisensa, jotta he saisivat edes mahdollisuuden, vaikkeivät toisiaan. Ja kun huomasin unohtaneeni erään tärkeän asian palasin takaisin kuvitukseen ja lausuin, että kuvien näennäinen naivismi ei vaikuttanut minusta aidolta vaan lähinnä teeskentelyltä ja samalla pidin tilaisuutta sopivana huomauttaakseni, etten ollut koskaan täysin tajunnut formalistisen taiteen arvoa ja että mielestäni vähimmäisvaatimus koko kansalle tarkoitetulle kirjalle olisi, että siihen painettaisiin yhtä paljon informalistista tai abstraktia taidetta kuin realistisia tai formalistisia kuvia.

Opettaja oli kuunnellut hiljaisena huomautuksiani ja arvelin hänen olevan kanssani samaa mieltä. Mutta silloin hän kielsi minua puhumasta enää aapisesta. Kysyin häneltä syytä moiseen kieltoon. Hän vastasi:

— Nyt on laskentotunti.

Neuvotteluja Mindszentystä

Wien. — Wienin roomalaiskatolinen arkkipiispa kardinaali Franz Köning matkusti Wienistä Budapestiin torstaina. Hän oli Budapestissa 4½ tuntia Yhdysvaltain suurlähetystössä, jossa hän keskusteli kardinaali Josef Mindszentyu kanssa.

Unkarilainen kardinaali on elänyt seitsemän vuotta lähetystössä.

Kardinaali Köningin uskotaan unnustelevan ehtoja, joilla Unkarin viranomaiset sallisivat Mindszentyn päättää vapaaehtoisen maanpakonsa.

Bay Meats & Groceries
AND BAY FOOD BAR
toivottaa tämän lehden lukijoille
OIKEIN HYVÄÄ KESÄN TULOA!
Retkelle, kalaan tai matkustaessanne minne vain, parhaat eväät saatte meiltä.
Pyhisin tai iltaisin sekä yllätysvierai len saapuessa PARAS JA HALVIN RUOKAILUPAIKKA ON BAY FOOD BAR, BAY KADULLA
Bay Meats & Groceries
Puhelin DI 4-9501
282 BAY STREET PORT ARTHUR, ONTARIO

HAUSKAA VAPPUA TOIVOTAMME KAIKILLE
SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEMME!
UNIVERSAL AUTO PARTS
Käytettyjä osia kaikenlaisiin autoihin ja trokeihin jne.
Puhelin DI 5-5631
406 Fort William Road Port Arthur, Ontario

ONNITTELUMME JUHLILLE!
MERRIFIELD AND HERITAGE
PLUMBING & HEATING
ÖLJY- JA KAASUPOLTTIMOITA — PUTKI- JA VESIJOHTOLIIKE — SULKEUDUMME PALVELUKSEENNE
Puhelimet: Päivällä DI 5-8411 — Illalla DI 4-3238
555 N. Cumberland St. Port Arthur, Ontario

ONNITTELUMME VAPPUJUHLALLE!
SUOMALAINEN SÄHKÖLIIKE
ENO'S ELECTRICAL SERVICE
Omist. JOHN LUOMA
Westinghouse-tuotteiden myynti ja huolto. — Myös kaikkia muita sähkövälineitä. — Sähköalan korjauksia.
Puh. DI 5-8212, Myymälä: 231 Bay St., Port Arthur, Ont.

HAUSKAA VAPPUA KAIKILLE!
CANADIAN NORTHERN HOTEL
BILL KAUZLARICH, omistaja ja liikkeenhoitaja
PUHELIN DI 5-5011
Bay ja Cumberland kulm. Port Arthur, Ontario

ONNITTELUMME JUHLILLE!
DON'S SHELL SERVICE
DON GUERRIERI
(ENT. DON'S SERVICE, SHUNIAH ST.)
429 Fort William Rd. (vastapäätä Moose Haalia), Port Arthur, Ont.
- Täydellinen Shell-palvelu
- Kaikenlaatuisia korjauksia, asiantuntemuksella ja takuutyönä. Palveluksessamme on suomalainen mekanikko, jonka kanssa voitte asianne toimittaa suomeksi.

ONNITTELUMME VAPPUJUHLALLE!
CREST HOTEL
J. P. PETRICK — W. WIEJAK, omistajat
Port Arthurin nykyisin ja uusin hotelli
Uudenaikaisimmin kalustetut huoneet — Matot yli lattian
Ravintola, jossa on erinomaiset ateriat
PUHELIN DI 5-1244
Red River Road — Highway 17A — Port Arthur, Ont.
HYVÄ PYSÄKÖIMISPAIKKA YMPÄRILLÄ

VAPPUTERVEHDYKSEMME VAPPUNA 1963!
INTERNATIONAL CO-OP STORES LIMITED
- Paikallisesti omistettu
- Paikallisesti johdettu
- Kansan järjestö itsepalvelua varten
- Ruokatavaraa, lihaa, tuotteita, vaatetusta ja rehuja myydään kilpailuhinnoilla
- Jakaa ostopalautuksia kaikille asiakkailleen

KANNATTAKAA OSUUSLIIKETTÄNNE . . .
INTERNATIONAL CO-OP STORES
LIMITED
— Myymälät —
Port Arthur — Fort William — Geraldton — Kaministiquia

"Hienoin Luoteis-Ontariossa"
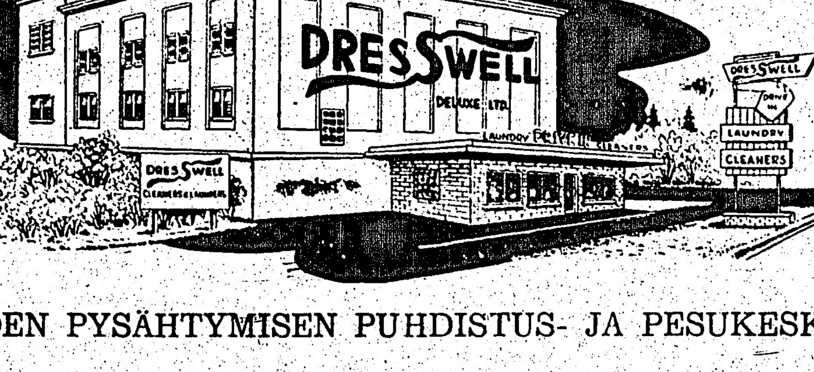

YHDEN PYSÄHTYMISEN PUHDISTUS- JA PESUKESKUS
KÄYTETTÄVISSÄ SEURAAVAT PALVELUT:
- Yhden päivän puhdistus- ja silityspalvelu
- Korjauksia ja muutoksia
- Perheen ja vanhanpojan pyykinpesupalvelu (Valmis tai untuvainen kuivaus)
- Yhden päivän paitapalvelu (5 dollarilla)
- Ainoastaan kuivapuhdistus (4 paunaa 99 senttiä
- Verhopuhdistus "koristelaskoksineen"
- Lattiamaton ja sohvan puhdistuspalvelu
- Turkisten kesäsäilytys
- Vedenpitävystämis- ja koisuojelupalvelu

Ilmainen haku- ja takaisintuontipalvelu, soitt. DI 4-5041
Käytännöllinen paikka:
207 S. Algoma Street
Port Arthur, Ontario
(Cornwall kansakoulua vastapäätä)
Suomea puhuvaa palveluskuntaa työssä auttamassa Teitä missä tahansa puhdistusongelmassa.

Onnittelumme Vappujuhlalle!

STAR WELDING

W. Vesterinen, omistaja

Tarpeen vaatiessa olen palveluksessanne

Kaikenlaista juotto- ja terästyötä

PUHELIN DI 4-3611

956 Red River Road
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme!

IRON RANGE BUS LINES LTD.

"Kaikkein arvokkaimman lastin maailmassa kuljetamme me — TEIDÄN LAPSENNE."

Puhelin DI 5-7378

321 John Street
Port Arthur Ontario

JUHLATERVEHDYS!

MERLA-MAE SNACK BAR

346 Memorial Ave.
Port Arthur Ontario

"MERLA-MAE"-jäätelöä kuumiakoiria, kahvia ja leivoksia

Juhlaonnittelumme!

STAN'S *Service Station*

Trans-Canada perä- ja asuntovaunujen valtuutettu vuokra-asiamies

Viritys (Tune-Up) moottorien höyrypuhdistuspalvelu

310 Fort William Road
Port Arthur Ontario

Juhlatervehdyksemme!

MARCINO'S *Variety Store*

Julkaisuja ja sekatavaraa

Park ja S. Algoma katujen kulmassa

Port Arthur Ontario

Hauskaa Vappua

toivottaa

REINO KOSKI PARTURI

148 S. Algoma Street
Port Arthur Ontario

TERVEHDYKSEMME VAPPUJUHLILLE!

KULMA KAHVILA

SUOMALAINEN RAVINTOLA

Haalin alakerrassa, 316 Bay St., Port Arthur, Ontario

Tarjoillaan aterioita voileipiä, kahvia ja virvokkeita
Avoinna joka päivä kello 5 aamulla kello 11 illalla

ELIZABETHIN Leninkiliikkeestä

saatte edullisesti kaikkea naisten alan asusteita.

TERVETULOA!

ELIZABETH DRESS SHOP

PUHELIN DI 4-8771

290 Bay St. Port Arthur, Ont.

VAPPU-TERVEHDYKSEMME!

LAKEHEAD

TV centre

NÄKÖRADION MYYNTI- JA AMMATTITAITOINEN PALVELUS

Bay ja Algoma katujen kulmassa
Port Arthur Ontario

Onnittelumme juhlalle!

OIKONEN'S RADIO TAXI

KOSKA VAIN MINNE VAIN

Soittakaa:
DI 5-7721 tai DI 5-8621

KAIKKI MATKUSTAJAT VAKUUTETTUJA

191 Lorne Street
Port Arthur Ontario

HAUSKAA VAPPUA TOIVOTTAA

MAIN LINE CAFE

MR. JA MRS. I. TOIVIO

Tarjoillaan aterioita, voileipiä, kahvia ja virvokkeita

254 Bay Street Puhelin DI 4-5564 Port Arthur, Ont.

HAUSKAA JUHLA-AIKAA KAIKILLE!

CLIFF'S ESSO SERVICE

Korjaustyötä — Sytyttäjä- ja jarruekspertit

Puhelin DI 4-6342

Oliver Rd.—High St. kulm. Port Arthur, Ontario

HAUSKAA VAPPUA ASIAKKAILLEMME

AARNIO'S RESTAURANT

310 Bay Street, Port Arthur, Ontario

Erikoisuutenamme maukkaat kyljys- ja pihvipaistit
Kahvia ja voileipiä — Avoinna joka päivä 6—12

HAUSKAA VAPPUA KAIKILLE!

SUOMALAINEN RAKENNUSTARVIKELIIKE

WANSON LUMBER COMPANY LIMITED

277 John Street Port Arthur Puhelin DI 5-6589

"Kaikkea rakennusalaan kuuluvaa löydätte Wansonilta"

Suunnittelemme kotinne uudistamista, tulkaa neuvottelemaan kanssamme uudistussuunnitelmista ja rakennustarvikkeista.

ME välitämme kaikkia NYKYAIKAISIA RAKENNUSTARVIKKEITA päivän alhaisimmilla hinnoilla.

Onnittelumme vappujuhlalle!

LEO'S B-A SERVICE

Nyt on kevätajan korjaukset suoritettava autossanne

Uutuus: TV sähkötarkistus koneellisesti

Näette 2 minuutissa mitä on kunnostettava

Kaksi suomalaista mekaanikkoa
ARNE KIISKILÄ ja KOSTI NIEMI

PUHELIN DI 4-8231

Cumberland N. ja Munro Sts.
PORT ARTHUR ONTARIO

Kaupunkilainen kaipaa maaseudun ilmapiiriä

Helsinki. — Kaupunkiin muuttava maalainen haluaa siirtää lapsuutensa kylmilläkin säillä lämpimältä tuntuvan ilmapiirin mukanaan eikä useankaan polven kaupunkilainen ole vielä siinä määrin etääntynyt maamme luonnonkauneuden herättämästä hurmiosta, ettei hän panisi arvoa ikkunasta näkyvälle puulle, laulavalle linnulle sen oksalla, oven edessä aukeavalle vihreälle nurmikolle, onnelle nähdä hänen omat hennot ihmistaimet turvallisesti leikkimässä pihamaalla raikkaassa ilmassa. On aivan ilmeistä, että asuminen kiinnikasvaneena luontoon on ihmisen ruumiin ja sielun terveyden mukaista asumista. Tavalla tai toisella tilaisuus tähän on tarjottava myös kaupungin asukkaalle, lausui turkulainen professori Osmo Järvi esitelmöidessään Suomi rakentaa kongressissa aiheesta "Ihminen kaupungin asukkaana". Seuraavassa eräitä kohtia esitelmästä.

PIKKUKAUPUNKI — MODERNEIN ASUMISTAPA

Monet vanhat pienet kaupunkimme ovat kokonaisuudessaankin olleet omakotiasutuskeskuksia. Niissä on vahva puutarhakaupungin leima. Yli aitojen ja kattojen kohoavät vihreät puut ovat näille kaupungeille yhtä oleellisia kuin niiden väliin puoliksi näkymättömiin jäävät ihmisasunnot. Katujen vaeltaja, jonka ei tässä ympäristössä tarvitse kärsiä liikenteen tungoksesta löytää pihamaiden vihreyden, katujen valon ja väljyyden lisäksi rakennuksistakin kiinnostavia yksityiskohtia, ikkunanpuitteiden pitsimäisissä koristeluissa, taidokkaissa porteissa ja ovissa.

Itse asiassa voidaan väittää, että nämä vanhat pikkukaupunkimme edustavat moderneinta asutustapaa, johon jatkuvasti tulisi pyrkiä ainakin Suomessa, missä luonto lopulta edelleenkin edustaa niin suurta osaa ihmissielun sisällöstä.

Moderni asutusalue ostoskeskuksineen osoittaa, ettei edes kauppa-rakennuksen olisi tarpeen irrottautua maanläheisyydestään, 1—2 kerroksesta, ja täten oikeus suuntautua korkeuteen voitaisiin suoda vain kirkolle.

OMAKOTIASUTUKSEN HAITAT . . .

Kesän kauneuden ihailussa unohdamme helposti talven. Talvi voi Suomessa olla pitkä ja kylmä. Taloja on lämmitettävä. Lunta tuiskuaa tiet tukkeutuvat tai jäätyvät ja liikkuminen omilla autoilla käy hankalaksi. Omassa rakennuksessa asuvalle tämä tuottaa monenlaista yleensä kuitenkin yksinomaan terveellistä vaivaa. Asutuksen leviäminen laajalle, mihin omakotirakennustapa pakottaa, merkitsee suurissa kaupungeissa erityisesti talvisin haittaa etäisyyksien kasvaessa työpaikkaan samoin kuin liike- ja viihdekeskuksiin. Myös kesällä omakoti pihamaineen vaatii asujiletaan huoltoa. Tähän työhön monella ei ehkä riitä aikaa tai ei muuten ole mahdollisuuksia. Vähävaraiset perheet tai yksinäiset ihmiset eivät aina voi pitää niin suurta asuntoa, että tämä oikeuttaisi omaan pienenkään maa-alaan ja tällöin mielenkiinto omakotiasumistapaan vähenee siitä huolimatta, että asuntopinta-alaa kohti laskettuna sen kustannukset ovat halvemmat kuin kerrostaloissa asuttaessa. Jos perheessä molemmat vanhemmat katoavat päiväksi työhön ja lapset viedään seimeen, jäävät omakotiasunnon tarjoamat edut suureksi osaksi käyttämättä.

Täten on ymmärrettävissä ja perusteltuakin, että Suomen ja muiden pohjoismaiden kaupungeissa kerrostaloissa asuminen kilpailee voimakkaasti omakotiasutuksen kanssa.

. . . JA KERROSTALOJEN HAITAT

Kerrostaloilla aikaansaatu tiivistetty asutus tekee mahdolliseksi ja välttämättömäksikin myös jakelu- ja liiketoiminnan samoin kuin opetustoiminnan muuttamisen kerrostalorakenteiseksi. Toisaalta taas suurten tuotantolaitosten, keskitettyjen virastojen ja opetuslaitosten sijoittaminen kaupunkiin suosii kerrostaloasutuksen syntymistä tarjoamalla työpaikan suurille ihmisjoukoille ja työntekijöiden pyrkiessä asettumaan asumaan lähelle työpaikkoja.

Kerrostaloasutuksen tai liikekeskuksen varjopuolina voidaan mainita liikenneongelmat, jotka nykyisessä kaupunkisuunnittelussa pyrkivät saavuttamaan suorastaan kaikki muut näkökohdat syrjäyttävän aseman, valaistus- ja meluongelmat, jolloin on syytä erottaa naapureiden toisilleen aiheuttama melu ja kadun melu eri ongelmiksi sekä ilman saastuminen.

Suurissa kaupungeissa aiheuttaa **myös veden hankinta, jätevesien ja** muiden jätteiden poistaminen, väestön ravitseminen ylipäänsä, monenlaisia pulmia. Kerrostaloasutukseen liittyy kuitenkin myös huomattavia esteettisiä pulmia, jotka omakotiasutuksessa eivät juuri lainkaan tule esille. Näillä on selvä yhteys ihmisen viihtymiseen kaupungeissa ja kaupungin asukkaiden mielenterveyteen. Kerrostalokaupungin tiivistetty asutus muodostaa äärimmäisyyteen vietynä ihmiseläimelle oudon ympäristön, johon hän ei vielä täysin ole sopeutunut siitä huolimatta, että kaupunkielämä sinänsä on täynnä kiihottavaa nautintoa, hermoärsytystä ja elämänsykettä.

Eläessämme puhtaaksiviljellyssä kerrostalokaupungissa, omien aivojemme, kättemme ja koneittemme tuotteessa, olemme ikään kuin tunkeutuneet meren pohjaan tai uudelle avaruuskappaleelle, jossa suojapuvut ja happilaitteet ovat tarpeen voidaksemme pysyä hengissä ja toimia.

MISSÄ OVAT LINNA JA SEITSEMÄN KUKKULAA!

Tosin on olemassa lamelli- ja pistetalot. Niillä voidaan saada väljyyttä aikaan ja asuntoalueen vihreys ja näköalakin voidaan ainakin osittain säilyttää. Onnistuakseen tällainen asuntoalue kuitenkin vaatii niin suuren väljyyden, ettei rakennusten lisätyllä korkeudella varsinaisesti ole saavutettu mitään oleellista taloudellista etua muihin rakentamistapoihin nähden. Ellei riittävää avaruutta tällaisella lamelli- tai pistetaloalueella ole järjestetty avautuva näköala suo vain hyvän näkyvyyden toisiin kauempana oleviin samanlaisiin rakennuksiin. Kuinka usein asuntoaluetta perustettaessa olemme kokeneet, miten ensimmäisten rakennusten kohotessa vaikutus näyttää ilmavalta ja aurinkoiselta. Kun kuitenkin rakennusalueen valmistuessa yksinään sinänsä varsin tasapainoiset rakennukset ovat nousseet jokaiselle tonttitilalle, emme voi kuin suruksemme todeta, ettei mitään varsinaista edistystä kaupunkirakennuksessa ole tapahtunut.

Sama ahtaus, puristus, kaupungin ihmismieltä masentava paino on edelleen jäljellä samalla lailla kuin aikaisemmassa matalammassa umpikorttelijärjestelmässä.

Näin on mielestäni käynyt mm. Tampereen Kalevan asutusalueella, jonka syntymisestä tuskin kukaan enää iloitsee. Levottomuudella pelkään myös kotikaupunkini Turun kaupunkikuvan kehitystä, mitä tämä alunperin harvinaisen ilmava ja vihreä kaupunki tulee näyttämää.n, kun jokainen puutalotontti on muuttunut 8-kerroksisen rakennuksen tyyssijaksi eikä mistään enää näe, että kaupunki, kuten muinainen Rooma, alunperin on perustettu seitsemälle kukkulalle ja että sitä hallitsevat 1200-luvulta peräisin oleva tuomiokirkko ja linna.

PUISTOALUEET TÄRKEITÄ

Mitä enemmän harrastamme kerrostalorakentamista, mitä enemmän sullomme ihmisiä yhteen sen tärkeämmän merkityksen saavat kaupunkien puistoalueet.

Vasta vähitellen olemme oppineet ymmärtämään liikunnan ja ulkonaolemisen keskeisyyden ihmisen ruumiillisessa terveydenhoidossa nimenomaan myöhempinä ikävuosina ja aivan yhtä oleellisena on pidettävä puistojen esteettistä merkitystä ihmisen sielunelämän kehittämisessä kiinnostumaan kauneudellisiin arvoihin ja näiden kautta myös eettillisiin ihanteisiin. En usko, että yhdessäkään vähänkään suuremmassa kaupungissa maassamme tässä suhteessa asiat on riittävän hyvin hoidettu. Puistojemme vihollisena esiintyy erityisesti kaupunki itse joka on hanakka käyttämään niitä julkisten rakennusten sijoituspaikkoina, kun pikemminkin olisi tarve puistotilojen jatkuvaan laajentamiseen.

Myös liikenne pyrkii ottamaan osansa etenkin kaupungin keskustassa sijaitsevista puistoista. Mielestäni liikenteelle pannaan kaupunkisuunnittelussa nykyisin liian paljon painoa eikä liikennekysymyksiä hoidettaessa nähdä tavoitteita täysin oikeissa mittasuhteissa.

Tämä käy ilmi siitäkin, että säädetään kuinka paljon paikoitustilaa tulee olla rakennusten yhteydessä, mutta tietääkseni ei esiinny määräyksiä, kuinka paljon tontista on käytettävä viheralueena ja leikkikenttänä. Mielestäni jälkimmäiset säädökset olisivat aiheellisia, saavathan kerrostaloissakin asuvat ihmiset sentään lapsia.

MILLAINEN KAUPUNGIN TULISI OLLA?

Kaupungin olisi pyrittää suunnittelemaan siten, ettei ihmisten lainkaan tarvitsisi käyttää työmatkoillaan mitään kulkuneuvoa vaan he kävelisivät. Ihanteellisena etäisyytenä työpaikalle, kouluun ja myös valikoidun tavaran ostopaikoille olisi pidettävä 1—2 km. vain jokapäiväinen ruokatavarapalvelu olisi syytä sijoittaa lähelle astutusta. Ihmiselle tarpeellinen riittävä liikunta tulisi tällä tavalla parhaiten huolehdituksi. Tämän tulisi olla määräävänä myös kaupungin kokoa suunniteltaessa. Kun ottaa huomioon, että asuntonsa voi valita läheltä asuntoa, sallii edelläkaavailtu järjestelmä ehkä haitatta yli 100.000 asukkaan kaupungin muodostumisen. Edellytyksenä olisi, ettei kaupungeissa pyrittäisi puhtaisiin tuotanto-, liike- ja asuntoalueisiin, vaan näiden sopivaan vuorotteluun. Näissä oloissa en pitäisi vaarallisena liikenteen vähäistä ruuhkautumista, kun vain olisi joitakin väljiä pääväyliä kaupungin sisäistä pitkänmatkan liikennettä varten. Mahdolliset ajoittaiset liikenne- ja paikoitusvaikeudet johtaisivat vain asianomaisille itselleen terveellisen elämänmuutoksen jättää työmatkalla auto pysyvästi kotiin. Nukkumakaupunkien muodostaminen on tässä suhteessa mahdollisimman epäedullinen kehitystulos, joka supistaa ihmisen spontaanisen liikkumisen minimiin.

Ontarion opettajien yhdistyksen vuosikokouksessa, joka pidettiin äskettäin Torontossa oli esillä kaikenlaisia näytteitä opetusvälineistä. Niiden joukossa olivat myös kuvassamme näkyvät leikkikalut, joita käytetään alkeisluokkien opettamisessa. Kahdeksan vuoden ikäinen Kathleen Browne on tarkastamassa näitä ja toteamassa, että ne ovat tarkoitustaan vastaavia. Edustajakokoukseen osallistui opettajia kautta maakunnan vaihtaen mielipiteitään siitä miten parhaiten voitaisiin opettaa maakunnan nuorta väkeä. Opettajat vaihtoivat mielipiteitä myös siitä miten voitaisiin parhaiten järjestää opetusjärjestelmä vastaavaksi yhteiskunnan vaatimuksia. — TNS-kuva.

— **Mitä tapahtuu Euroopassa, Aasiassa, Australiassa ja läntisellä pallonpuoliskolla? Lukemalla VAPAUTTA pääsee siitä selville.**

Keväinen tervehdyksemme!

FASHION CRAFT SHOPS LTD.

J. A. WISHART

109 May St. North
Fort William Ontario

HAUSKAA VAPPUA ja onnitteluni juhlille!

AUG. SAAREN PARTURITUPA

529 Simpson Street
Fort William Ontario

Onnittelumme juhlille!

D. J. KELLY LIMITED

Ruokatarjoiluvälineitä vuokrataan häätilaisuuksiin ja illanviettoihin. Hotellien, ravintolain ja muitten tarjoilupaikkojen kalustoa.

Puhelimet:
MA 2-1952 ja MA 2-1841

408 Victoria Ave.
Fort William Ontario

Juhlatervehdyksemme!

NEW ORPHEUM GRILL

Tarjoillaan hyviä aterioita, kahvia ja virvokkeita

Puhelin DI 5-6743

7 Cumberland St. S.
Port Arthur Ontario

Juhlatervehdyksemme!

R. C. ADDISON

VAKUUTUKSIA JA KIINTEIMISTÖJÄ

Puhelin DI 5-9251

11 St. Paul Street
Port Arthur Ontario

HAUSKAA VAPPUA

Magnuson & Blunt

(ENTINEN ALSCO)

OVIA JA IKKUNOITA

MacDonald ja Whitemaaleja

Puh. DI 4-0569

174 S. Algoma St.
Port Arthur Ontario

TERVEHDYS VAPPUJUHLILLE!

RECORD CENTRE

Suurin äänilevyvalikoima Järvienpäässä — kansanlauluja, suomalaisia levyjä ja lasten levyjä.

184 S. Algoma Street
Port Arthur Ontario

Puhelin DI 4-2512

E. NORDSTROM

VAPPU-tervehdyksemme

rauhan, ystävyyden ja paremman elämän puolesta!

Tyyne ja Herman Sillman

Port Arthur Ontario

HAUSKAA VAPPUA

toivottaa

REX TAXI

EERO HALL

Puhelin 5-8666

318 Bay St. (kellarissa)
Port Arthur Ontario

TERVEHDYKSEMME

Don-Wayne Shoes

WAINO W. LAAKSO, omistaja

"JALKINEITA KOKO PERHEELLE"

Dial DI 4-3651

14 S. Cumberland Street
Port Arthur Ontario
112 S. Syndicate Avenue
Fort William Ontario

Hauskaa Vappua ja onnittelumme juhlille!

LAURI'S MEN'S WEAR

SUOMALAINEN MIESTEN VAATETUSLIIKE

Kaikki on laatutavaraa! Tulkaa katsomaan!

266 Bay St. Puhelin DI 4-3743 Port Arthur, Ontario

SS-mies sai lähdön Baijerista

Mynchen. — **Baijerin sisäministeriö kehoitti viikko sitten tiistaina osavaltion hallitusta erottamaan ministeriön virkailijan, 58-vuotiaan tri Wilhelm Harsterin jonka sodanaikainen toiminta liittyy Erich Rajakovitskin, teloitetun SS-everstin Adolf Eichmannin entisen apulaisen, toimintaan.**

Rajakovitsh saapui äskettäin Müncheniin Sveitsistä.

Harster toimi ministeriön Ylä-Baijerin kunnallista raja-asioista vastuussa olevan osaston johtajana. "Heikko terveys" mainittiin Harsterin erottamispyynnön syyksi ja hänen poissaolonsa virastostaan tiistaina sanottiin johtuvan "sairaudesta".

Poliisin mukaan ei mitään todisteita siitiä, että Rajakovitsh olisi Münchenin tulonsa jälkeen ollut yhteydessä Harsteriin ollut saatu.

Harster oli toisen maailmansodan aikana vastuussa Hollannissa toimivista SS-yksiköstä, johon Rajakovitsh kuului.

Baijerin oikeusviranomaiset aloittivat tutkimuksensa Harsterin sodanaikaisesta toiminnasta vuonna 1961. Virkailija myönsi silloin, että hänen yksikkönsä oli pidättänyt Hollannin juutalaisia. Hän vakuutti kuitenkin, että hä nei silloin ollut tietoinen siitä, että muut yksiköt kuljettivat pidätetyt juutalaiset kuolemanleireille Itä-Euroopan maihin.

Harster kuvasi hiljattain Rajakovitshkin "eteväksi juristiksi", joka huolehti juutalaisten takavarikoiduista maatiloista Hollannissa sodan aikana.

— Parhaani minä yritän! sanoi tyttö, kun jalkapallo-ottelun katsomossa huuliaan maalisi yleisön huutaessa: "enemmän maalai"!

JUHLAONNITTELUMME!

NEW YORK TAVERN

117—9 Simpson St. Puhelin MA 2-2353 Fort William, Ont.

Tarjoillaan juhla-aterioita ja keveitä annoksia

CILTONE SATIN, sisäseinämaali on ainoa, mikä Teidän olisi valittava. Hinnat ovat sopivat ja värit kauniita.

"Paras maaliostoksenne on CIL"

THUNDER BAY LUMBER (FORT WILLIAM) LIMITED

Henkilökunnan omistama — Henkilökunnan johtama

Kuuluisa palveluksestaan

516 Simpson St. Puh. MA 3-7469 Fort William, Ont.

Hauskaa kevättä suomalaisille asiakkaillemme!

PILKINGTON GLASS LIMITED

Lasia valmiina kaikkiin tarpeisiin

Puhelin MA 2-7701

910 Victoria Ave. Fort William, Ont.

HAUSKAA VAPPUA SUOMALAISILLE!

Chapples LIMITED

Puhelin MA 3-6041

Fort William Ontario

DEPARTMENT STORES

PARHAIN JUHLA-AJAN ONNITTELUNI SUOMALAISILLE!

Vilpitön kiitos kannatuksesta valitsijoille Fort Williamin vaalipiirissä

HUBERT BADANAI

PARLAMENTIN JÄSEN

Fort William, Ontario

HAUSKAA VAPPUA

toivotamme suomalaisille asiakkaillemme!

O'BRIEN AGENCY LIMITED

VAKUUTUKSIA — KIINTEIMISTÖJÄ

100 SIMPSON ST.

(Vastapäätä Montrealin pankkia)

PUHELIN MA 3-9571 FORT WILLIAM, ONT.

LASKUN MERKKEJÄ L-EUROOPAN ELÄMÄSSÄ

Geneve. — Länsi-Euroopan teollisuustuotanto nousi kokonaisuudessaan 4,5 prosentilla vuoden 1962 kuluessa, siis yhtä paljon kuin edellisenäkin vuonna, sanottiin YKn Euroopan talousneuvoston ECEn tiistaina julkaisemassa taloudellisessa katsauksessa.

104-sivuisessa katsauksessa sanottiin, että teollisuustuotanto oli kasvanut muita nopeammin Alankomaissa, Espanjassa, Jugoslaviassa, Ranskassa ja Belgiassa, kun taas Englanti puolestaan oli selviinnyt Länsi-Euroopan maista heikoimmin.

Katsauksessa sanottiin edelleen, että Länsi-Euroopan teollisuusmaiden kansantuote nousi hitaammin vuonna 1962. Nousu oli noin 3,5 prosenttia eli noin prosentin pienempi vuoden 1961 arvoon verrattuna, mutta toisaalta laajenemisen hidastuminen oli pienempi kuin edellisenä vuonna ja monissa maissa se myös oli heikempänä havaittavissa.

Hidastumisen tärkeimpänä syynä mainitaan investointikysynnän selvä väheneminen, jonka odotetaan jatkuvan edelleen kuluvanakin vuonna. Länsi-Euroopan teollisuusmaiden investointien kasvuarvo putosi poikkeuksetta.

Yhdysvaltain talouden ei odoteta vuoden 1963 kuluessa saavan sellaista sysäystä eteenpäin, että se aiheuttaisi huomattavaa lisäystä eurooppalaisten tavaroiden kysynnässä. 'Näin ollen Euroopan tulevan taloudellisen kasvun voidaan katsoa olevan riippuvainen ennen muuta alueen sisäisistä kysyntä- ja tarjontatekijöistä", sanotaan katsauksessa.

Länsi-Euroopan tämän vuoden näkymistä sanoo ECE, että investointien laskun voidaan odottaa olevan suurempi kuin mitä maiden omissa ennusteissa on odotettu.

Palkkojen, hintojen ja voittojen kohdalla katsauksessa todetaan elinkustannusten kohonneen useimmissa Länsi-Euroopan maissa — vuosien 1961 ja 1962 välillä 4—5 prosentilla. Teollisuustuotteiden hinnat eivät yleisesti kuitenkaan paljon kohonneet. Voittoissa on myös ollut havaittavissa pienehköä laskua.

Katsauksessa tarkasteltiin lisäksi työmarkkinoilla vallitsevaa tilannetta, ja siinä todettiin, että lukuunottamatta Ranskaa työhön sijoitetun työvoiman lisääntyminen oli huomattavasti pienempää viime vuonna edellisen vuoteen verrattuna.

— Sanomalehti on määräajoin ilmestyvä painotuote, jonka tarkoituksena on uutisten julkaiseminen ja erinäisten tapahtumien arvosteleva käsitteleminen. Sen takia se on välttämätön kaikille ihmisille.

— Hedelmistä puu tunnetaan, arveli vaalipuhuja kun yleisä mädillä omenilla viskeli.

Filmitähti Anne Bancroft on erittäin iloisella päällä kun hän soittaa omaisilleen, että hän oli saanut oskarin parhaimpana naisosan esittäjänä v. 1962. Gregory Peck voitti miesten pääosan esittäjän oskarin esityksestään filmissä "To Kill A Mockingbird." — TNS-kuva.

Tiskin alta

Pariin kolmeen viikkoon minä en ole lukenut lehtiä, en tiedä mitä maailmassa on tapahtunut, eilen minä ostin lontoolaiset sunnuntailehdet ja yritän orientoitua: vastauksia kysymyksiin joita minä en kuullut esitettävän, ratkaisuja ongelmiin joita minä en tiennyt olevan olemassakaan: mutta mukaan vain, tähän näytelmään, sinun vuorosi sanoa vuorosanasi.

Englannissa on ilmestynyt kolme kirjaa joista puhutaan yleisön osastoihin asti:

— Henry Millerin "Tropic of Cancer", 'Kravun kääntöpiiri", jota aikaisemmin ei ole uskallettu julkaista Englannissa;

— Woolwichin piispan John Robertsonin "Honest to God", "Rehellinen Jumalalle", joka kaikesta päätellen on hyvin radikaali teos, piispan kirjoittamaksi;

— Bertrand Russellin 'Unarmed Victory", "Voitto ilman aseita", jossa Russell käsittelee viimesyksyistä maailmanpoliittisia kriisejä ja omaa toimintaansa niiden aikana.

Minä seuraan reaktioita joita Millerin kirjan julkaiseminen Englannissa herättää ja kirjoitan niistä; tällä hetkellä näytään otaksuvan ettei mitään oikeusjuttua tule, mutta niinhän Suomessakin otaksuttiin vuosi sitten kun Millerin kirjan suomennos julkaistiin.

John Robertsonin ja Bertrand Russellin kirjat minä aion hankkia ja selostaa tarkemmin näiden herrojen ajatuksia; kumpaakaan näistä kirjoista ei ole näkynyt täkäläisten kirjakauppojen näyteikkunoissa eikä myyntipöydillä mutta eivätköhän ne tiskin alta löydy. Minä kun nykyisin asun Irlannissa . . .

Minä tulin tänne jatkamaan James Joycen 'Odysseuksen" suomentamista, tänne sen takia että "Odysseuksen" tapahtumapaikkana on Dublin ja romaania on vaikea täysin käsittää ellei tunne Dublinia.

— Saako 'Odysseusta" myydä vapaasti Irlannissa nykyään? minä kysyin eräältä uudelta tuttavalta jolla oli iso parta ja joka omisti hyvinmenestyvän tuontiliikkeen mutta oli siitä huolimatta älykäs ja mukava mies.

— Kyllä sitä kai saa myydä mutta ei sitä myydä, sitä ei panna näytteille muualla kuin kommunistisessa kirjakaupassa, sitä pidetään varastossa tai tiskin alla, sanoi isopartainen.

— Kommunistisessa kirjakaupassa? minä ihmettelin. — Eikö teistäkin ole aika kummallista sellainen politiikka joka ehdoin tahdoin tekee kommunisteista hyvän kirjallisuuden ja yleensä hyvän taiteen ja kaiken edistyksen asianajajia? Tämä ei ole ainoa esimerkki siitä miten konservatiivit pelaavat kommunistien pussiin, pikemminkin se on sääntönä länsimaissa.

— Ehkä heillä ei ole mitään omaa pussia mihin pelata, sanoi isopartainen ja otti olutkolpakkonsa. — Mitä te pidätte irlantilaisesta oluesta?

Me olimme Davy Byrnen kapakassa, jossa Joycen "Odysseus"-Leopold Bloom söi ja joi burgundilaista kesäkuun kuudentenatoista päivänä vuonna 1904; Davy Byrne itse ei enää ole elossa ja paikka on sisustettu kokonaan uudestaan mutta nykyinen omistaja ei ole pannut omaa nimeään Davy Byrnen tilalle sillä Davy Byrne oli kuuluisa ja kaikkien tuntema kapakanpitäjä. Hän sanoo muutaman sanan Joycen romaanissa ja niin hän on kuolematon, niin kuin moni muukin vuosadanalun dubliinilainen, toinen ikuisesti kunniassa ja toinen ikuisesti piinapenkissä, niin ovat taivas ja helvetti totta.

Pentti Saarikoski —
Kansan Uutiset.

Moskovan suurin jääshow Suomeen toukokuussa

Helsinki. — Moskovan suuri jääshow saapuu Suomeen heti vapun jälkeen. Ensi-ilta on toukokuun 7. päivänä Messuhallissa, missä näytännöt jatkuvat kaksi viikkoa. Moskovan jääbaletti on saavuttanut loistavan menestyksen kaikkialla missä se on esiintynyt. Sen ohjelma on erinomaisen monipuolinen ja värikäs: venäläisiä vauhdikkaita kansantansseja, satuaiheisia kuvaelmia, taiturimaisia sirkusesityksiä, klassillista tanssia, piristäviä show-numeroita sekä nuoruutta, kauneutta ja pukuloistoa peilikirkkaalla jäällä.

Moskovan jääbaletti on perustettu vuonna 1957. Kaksi vuotta jatkuneen ankaran harjoittelun jälkeen on ensi-ilta helmikuun 13. päivänä 1959. Sen jälkeen on esityksiä ollut jo lähes 800 ja niissä yleisöä 5 miljoonaa. Jääbaletin taiteellisena johtajana on Bolshoi-teatterin balettimestari, Venäjän liittotasavallan kansantaiteilija Leonid Lavrovski. Jääbaletin henkilövahvuus on yli 100. Tanssijat ovat 17—24 vuotiaita. Heidän joukossaan ovat solistit Nina ja Stanislav Zhuk, jotka ovat amatöörikautenaan voittaneet neljä kertaa pariluistelun Neuvostoliiton mestaruuden.

Ulkomaanmatkoja Moskovan jääshow on tehnyt Romaniaan ja Puolaan. Nyt on vuorossa Suomi. Se on saanut kutsun myös Saksan Liittotasavaltaan, Ranskaan ja Amerikan Yhdysvaltoihin. Jääbaletin vieraillessa vuonna 1961 Puolassa, kirjoitti Trybuna Ludu: "Fantastista taidetta, jossa jäälilä ovat yhdistyneet venäläinen baletti ja akrobatia. Siinä on hienoa huumoria ja herkkää lyyrillisyyttä." Toinen puolalainen lehti oli viehättynyt venäläisestä naiskauneudesta: "Jos jollakulla on epäilyksiä venäläisestä naiskauneudesta, hän menköön katsomaan neuvostoliittolaista jääbalettia ja mielipide muuttuu."

Jääbaletin välineistö on luku sinänsä, sillä kaikkiaan 28 rautatievaunua tarvitaan sen kuljettamiseen Suomeen. Siihen kuuluu mm. jäähdytyskoneisto joka jäähdyttää 480 nelijömetrin suuruisen jääkentän, valaistuslaitteet ym. Kaapeleitakin tarvitaan peräti 6 kilometriä. Illan ohjelmassa, joka kestää 2 tuntia j a20 minuuttia, tarvitaan 400 erilaista pukua.

Moskovan suuri jääshow saapuu Suomeen aurinkoisesta Bakusta Kaspian meren rannalta.

USAn naiset tuohtuivat eurooppalaisen arviosta

New York. — Amerikkalaiset naiset ovat esittäneet jyrkän vastalauseensa Euroopassa esitettyjen näkökantojen johdosta, että he olisivat "hallitsevia, yliseksuaalisia, laiskoja ja housuissa kulkevia yksilöitä".

Yhdysvaltain eurooppalaisten mielipiteistä tekemien tutkimusten tulokset julkaistiin maaliskuussa.

Amerikkalaisten naisjohtajien ja naissosiologien mielipiteen mukaan ovat amerikkalaiset naiset sitä vastoin aivan yhtä naisellisia kuin eurooppalaiset vastineensa ja lisäksi sivistyneempiä ja itsenäisempiä kuin nämä.

Nuorisosuojeluyhdistyksen entinen johtaja, neiti Jessie Binford sanoi, ettei hän suinkaan pitänyt amerikkalaisia naisia liian hallitsevina, epänaisellisina tai häikäilemättöminä. "Mielestäni amerikkalaiset naiset ovat hyvin itsenäisiä, mutta en katso sen millään lailla vähentävän heidän naisellisia ominaisuuksiaan", hän sanoi.

Kommentoidessaan mielipidettä amerikkalaisten naisten "yliseksuaalisuudesta", Etelä-Kalifornian yliopiston professori James Peterson sanoi, että "naisillakin on nyt vihdoin mahdollisuus seksuaalisen potentiaalisuutensa ilmentämiseen ja että tämä on hyvä edellytys täysipainoisemmalle elämälle ja onnellisemmille avioliitoille".

Los Angelesin perhesuhteiden instituutin johtaja ,tri Paul Pononoe sanoi eurooppalaisten muodostaneen käsityksensä Hollywoodin elokuvien perusteella.

'Me saamme samanlaisen käsityksen ransakalaisesta naisesta Brigitte Bardot'n ja italialaisesta naisesta Gina Lollobrigidan perusteella", hän sanoi ja lisäsi, että "tämä käsitys on täysin väärä".

Chicagon yliopiston sosialogian professori, tri Peter Rossi sanoi eurooppalaisten lausuneen kiittäviä sanoja amerikkalaisten naisten itsenäisyydestä.

"Naiset eivät voi olla samalla vapaita ja nöyristeleviä, hillitysti käyttäytyviä mielenkiinnottomia yksilöitä", hän sanoi.

— Sanomalehti on määräajoin ilmestyvä painotuote, jonka tarkoituksena on uutisten julkaiseminen ja erinäisten tapahtumien arvosteleva käsitteleminen. Sen takia se on välttämätön kaikille ihmisille.

— Lasketaanko sekin tuloihin, sanoi Lunströmmi, kun veroilmoituslomakkeessa puhelimen numeroa kysyttiin.

TURKIN TURVALLISUUS

Moskova. — Krasnaja Zvezdassa kirjoitti viime keskiviikkona V. Poljanski Turkin rannikolle saapuneista amerikkalaisista Polaris-ohjuksin aseistetuista ydinkäyttöisistä sukellusveneistä. Kirjoittaja korostaa Polaristen sijoittamisen Välimerelle kärjistävän tilannetta tällä alueella.

Torjuen Turkin lehtien vakuuttetut nk. "kohteliaisuusvierailuista", joiden avulla ne ovat yrittäneet puolustella amerikkalaisten sukellusveneitten saapumista Välimerelle, kirjoittaja jatkaa:

— Kuten tunnettua, USAn 6. laivaston alukset ovat monet kerrat käyneet Turkin satamissa, mm. Bosporin ja Dardanellien salmissa käyttäen verukkeenaan "kohteliaisuusvierailuja". Kaikilla näillä vierailuilla on ollut avoin provokaattorinen luonne ja ne ovat tähdänneet tiettyihin sotilaspoliittisiin päämäriin. Neuvostoliitossa ne on täysin oikeudenmukaisesti arvioitu sotaisiksi mielenosoitukseksi Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden eteläisillä rajoilla.

Komemntoiden edelleen turkkilaisten viranomaisten lausuntoja, että Polaristen saapuminen muka lujittaa Turkin turvallisuutta, V. Poljanski huomauttaa: — Amerikkalaiset strategit eivät suinkaan huolehdi tästä lähettäessään ohjuksin aseistettuja aluksia Turkin rannikolle. He pyrkivät muuttamaan Turkin ja muutkin Välimeren maat ydinohjustukikohdiksi hyökätäkseen sosialistisen yhteisön maihin. Tämän yhteydessä heitä kiinnostaa kaikkein vähiten Turkin kohtalo ydinasekonfliktin mahdollisesti syttyessä.

On aivan ilmeistä, kirjoittaa Poljanski lopuksi, että USAn liikkuvien ohjustukikohtien sijoittaminen Välimerelle, tämä sotainen mielenosoitus Aigeian merellä johtaa tilanteen kärjistymiseen tällä alueella. Neuvostoihmiset eivät voi toimettomina seurata NATOn aggressivista valmisteluja Neuvostoliiton eteläisillä rajoilla.

HAUSKAA VAPPUA
toivottaa
ILOMÄET
Puhelin WA 3-4469
506 Brunswick Avenue
Toronto Ontario

HAUSKAA VAPPUA
suomalaisille asiakkailleen toivottaa
Henry Harris, R.O.
Henry Harris Optical Co.
SILMIEN TARKASTUSTA
Puhelin WA 3-9553
275 College Street
Toronto Ontario

HAUSKAA VAPPUA
asiakkailleen ja liiketuttavilleen toivottaa
VIKING MEAT and SAUSAGE CO.
TORONTO, ONTARIO
Valmistaa ja myy kaikkia lajeja lihajalosteita sekä Myös tuoretta lihaa tehtaalta:
10 Willison Sq., Toronto, Ont. Puhelin EM 3-7616

Keväinen Vapputervehdys
viime kesäisille matkatovereilleni
VÄINÖ OJASELLE ja M. OVASKAISELLE HELSINGISSÄ
Petroskoi matkan yhteydessä
Samoin kaikille matkatovereille jotka olivat Batory-laivassa!
Onnittelen Suomen voittoisia lakkolaisia!
ERKKI RANDALL
35 Old Orchard Grove Toronto 12, Ontario

VAPPUTERVEHDYKSEMME
kaikille työläisille!
Tervehdimme kevään juhlaa, tervehdimme rauhan juhlaa, tervehdimme työläisten yhtenäisyyden päivää!

CSJ:n TORONTON OSASTO
957 Broadview Avenue
Toronto, Ontario

PARHAIMMAT
VAPPU-TERVEHDYKSEMME
kaikille kevätjuhlan merkeissä!
SUOMALAIS-CANADALAINEN AMATÖÖRI URHEILULIITTO LIITTOTOIMIKUNTA
TORONTO, ONTARIO

HAUSKAA VAPPUA
asiakkailleen toivottaa
SUOMALAINEN PARTURILIIKE
A. SALMINEN
258 Queen St. West
Toronto Ontario

HAUSKAA VAPPUA
asiakkailleen toivottaa
FINNISH STEAM BATHS
Puhelin EM 4-2571
56 Widmer Street
Toronto Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivottaa
Suomalainen Verhoiluliike
Teemme kaikkea alaan kuuluvaa työtä huolellisesti ja kohtuuhinnalla. Myös verhot ja irtopäälliset.
MASTERCRAFT Custom Upholstering
Puhelin 268-5171 — Ilt. OX 1-6800
J. SANDELL
600 King St. W., Toronto, Ontario

Hauskaa Vappua
toivottaa
UNIVERSAL HEATING
Myymme uusia kaasu- ja lämmityslaitteita
Teemme myös korjaustyötä
KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI
Sigge Carlson
Puhelin HU 8-0101
2042 Yonge St., Toronto, Ont.

HAUSKAA VAPPUA ASIAKKAILLEMME!
PARKWAY BAKERS
290 Queen St. West Toronto 2-B, Ontario
Puhelin EM 3-7676

HAUSKAA VAPPUA
suomalaisille asiakkailleen toivottaa
BEVERLEY STEAM BATHS
Puhelin EM 4-9997
137 Beverley Street Toronto, Ontario

Rauhallista ja hyvää
VAPPUA
toivotamme kaikille ystävillemme!
Sofia ja Fred Moilanen
Nakina Ontario

RAUHALLISTA JA TOIVORIKASTA
VAPPUA
toivotamme kaikille tovereille ja tuttaville!
Mary ja Jalmar Haapasaari
Eby Ontario

HAUSKAA VAPPUA!

• Tarzwell, Ontario
Taimi ja Risto Viitala
Antti Väänänen
Fanni ja John Koivula
Mr. ja mrs. Winter ja Pauli
Helmi ja Otto Laitinen
Mr. ja mrs. Korhonen
Eva ja Aksel Matson

• Atikokan, Ontario
Helen ja Walter Smith
Toivo Järviaho
Anna Luotonen

• R. R. 1, Mattawa, Ont.
Senja ja Einar Kangas
Betty ja Paavo Pulkka

• Winnipeg, Man.
Nick Saari

• Lac du Bonnet, Man.
Matilda ja Oscar Revoniemi,
Lac du Bonnet, Man.

• Eckville ja ympäristö, Alberta
M. ja C. Raunio
A. Stenlund
J. Laitinen
Mr. ja mrs. J. Hill
Sakarias Kopsala
Oskar Laine
John Syrjämäki
Emil Karjala

• Sointula, B. C.
Markus Jaakkola
Tilda Lampi
Amanda Tanner
Katri Riksman
Veikko Tynjälä
Voitto Wirkki
Lempi Wiitala
Arvo Tynjälä
Lyyli ja Sulo Salo
Anton Impola
Eino Ahola
Selma ja Matt Korte

• Websters Corners, B.C.
Armi ja Arvo Skytte
Ida ja J.Turunen ja perhe
Oscar Pesonen
Eva ja Wm. Jaakkola
Onni Jokela
Oscar Salmi
Aili ja Lauri Kauppinen
Violet ja Wm. Ojaniemi

• North Surrey, B. C.
Chas. Pitkänen
Annie Tapio ja perhe

• Vancouver, B. C.
Hilma Freeman
Minnie ja Karl Vainio
Martha ja Mikko Terävä ja perhe
Hj. Lemmetty
Armas Rissanen
Hilda ja Matti Saari
Rauha ja Mikko Kekäläinen
Lisi, Heikki ja Robert Kangas
Sandra ja Riku Honka
Fanny Lind
Elli ja Reino Saari
Maire ja John Jokela
Bertha ja Matti Pärssinen
L. Hill
Aug. Ed. Saar
K. Walkama
A. Boyer
Pentti Puisto
Helena ja Elsa Norrena
Emeli Aho
Elsa L. Hurula
Reino Floyd
Kaisa Gestrin
Jemina ja Henry Niska
Ida ja Pentti Joukaine
Otto Johnsson
Martta ja Eino Suojanen ja Irene
Y. Saarikoski,
58 Alexander, Vancouver, B.C.

• Richmond, B. C.
Henry Koskela
Toivo Boren
M. Varila
Hilda Hill
Illa ja Gust Roy
Aini ja Kalle Huovinen
Sylvia ja Jack Hill

• Haney, B. C.
Armas Virta
Ellen ja Niilo Linden
Laila ja Alex Hytiäinen ja Ray

• Ladysmith, B. C.
Olga Klemola
Elli ja Alex Muhola

• Port Essington, B. C.
Marie ja Arne Hautanen

• Prince George, B. C.
Velma ja George Kivi ja perhe

• Hammond, B. C.
Maria ja George Karhanen

• Blairmore, Alta
Väinö Ross
Siiri Mackie

Hauskaa Vappua
kaikille työläisille ja rauhan ystäville, jotka toimivat kansan hyvinvoinnin, täydellisen aseistariisunnan ja pysyvän rauhan puolesta!
Olkoon tunnuksemme: EI YDINASEITA CANADAAN!
CSJ:n MONTREALIN OSASTO
JA
MONTREALIN NAISTEN KERHO
Montreal Quebec

FUJI MICRO SAFETY ▲ N

Hauskaa vappua kaikille Vapauden lukijoille ja ystäville!

• Toronto, Ontario

Ida ja John Lehtinen
Taimi ja Jim Davis
Elsie ja Tom Jokinen ja lapset
Aapro Pärssinen
Lyyli ja Aug. Meri
Elias Kaartinen
Lila ja Ray
Justiina ja Arvi Savo
Hilja ja K. Salonen
Eero Takala
Hulda ja A. Ikonen
Sirkka ja David Waren
Minerva, Greta ja E. Hakala
Martha ja F. Laakso

L. Bostrom

W. D. Bohm
Hilda ja Onni Tervo
Väinö Helminen
Hilma ja N. Lehto
Rauha ja Pauli Hakala
Albert Ruuska
Maija ja Veikko Jaakkola
Wm. Kähärä
Irma ja Don Pitkänen
Kerttu ja Otto Hautala
Hilma ja W. Vickberg
Helvi ja Sulho Perälä
Hanna Saukonen
Irene ja Elis Holla
Aino Koskinen
Anna ja Wm. Niemi
Helmi ja Eino Välkki
Mr. ja mrs. W. Niskanen
Anni ja Matti Ojanlatva
Aino ja A. Seppälä
Lyydi ja E. Pohjonen
Sigrid Pohjonen
David, Maire ja V. Laine

Mary ja Wm. Laakso

Ali ja Vili Roininen
Ida ja Vilho Suni
Torontolainen
Irja Heiska
Laura ja Väinö Kivi
Aino ja John Lahti
Matti Salo
Sally, Wm. ja Bill Heikkilä
Saimi ja Matti Kokko
A. ja J. Mielonen
Aili ja Jack Mairo
Lempi ja Seth Kiviniemi
A. Ilbury
Anni ja Herman Aho
Siiri ja S. Havimäki
Aune ja Ero Niemonen ja perhe
Emlye ja K. Kerkko
Hilkka Hormavirta
Fanny ja Len Seppälä
Saga ja Eino Wm. Salo
Vera ja Väinö Salo
Katri ja Martti Jalonen
Anni ja Arne Hintsa
Aino ja Gunnar Gustafson
Emma ja N. Flink
Sylvi ja Enok Löppänen
Lyyli ja Yrjö Mäki
Helmi ja N. Bostrom
Jenny ja Len Hjorth
Elvi ja Lauri Penttinen
Martha ja Matti Antila
Mary ja Unno Vuorinen
Senja ja Vick Jarvis
Mary ja Erkki Randall
Katri ja Paavo Mäkinen
Esther ja Simri Vickman
Sylvia Niemelä
Elsa ja Erkki Nikkola
Rauha ja Sulo Konnu
Mimmi ja Janne Laari
Esther ja Sulo Hilken ja pojat
Lyyli Suominen
G. Kautto
Elsa ja Einar Hoffren
Vieno ja Tauno Niiranen
Olivia ja J. Tolvanen
Karl Lehto
Aili ja Ed. Kauppi
Matti Mäkelä
Ellen ja Elis Hamlin
Hilma ja Eino Luoma
Tyyne Latva
Leila, Martha ja Jack Tuovinen
Martha ja K. Kujanpää
Sophie ja E. Lund
Allan, Lempi ja O. Tyyskä
Taimi ja A. Nummi
Alma ja O. Saine
Aili ja Art Latvala
Mary-Ann, Lydia ja L. Mäkelä
Aino ja K. Kauhala
Sylvi ja Lauri Kataja
Irja ja George Mattila
Saima ja Reino Taipalus
Laina Hangas
Elsa ja Jalmar Tähti
Tuija ja Ake Hunnakko
Esther Leskinen
Sadie ja E. Erkkilä
Olga ja K. Hendrickson
Aino ja U. Oksanen
Inkeri ja Bill Poole
Toini, Tauno ja Ida Heikkilä
Edith ja Rafael Pitkämäki
Anniksi ja O. Orava
Aili ja Victor Kauppila
Mary ja Tom Korhonen
Hilja ja O. Ojanperä
Mary Perälä
Nancy ja Helmi Tervola
Maiju Pirttinen
Sonja ja Victor Järvis
Hilma Storberg ja Reino
Hanna ja Mel Jones
Hilma ja Matti Rasmus
Ema ja N. Flink
Helen ja Eino Tarvainen
Tekla Vuori
Elli ja Martti Vuori

• Toronto, Ontario

Kerttu Laakso
Britta ja A. Mäki
John Mäki
Aune ja U. Sorvali
E. ja W. Säilä
Eva ja K. Kämäräinen
Iima ja H. Rönty
Maila, E. ja V. Salminen
Anna ja Väinö Laari
Martha Turkia
Lempi ja Lauri Jokinen
Elina ja K. Kajander
Martha ja John Saloranta
Hilma ja Olavi Latvala
Elna ja Kalle Hänninen
Nestor Niemi
Olga Sula
Hellen ja Nick Laitinen
Sylvia ja Taisto Lane
E. ja K. Frantsi
Lempi ja Eino Snikkari ja perhe
Oskari Vinkka
Hilma Lahti
Martha Willberg
Aura ja V. Koivula
Kathy, Helen ja Henry Lämpsä
Ester ja W. Wallin
Enni Latvala
Väinö Tulonen
Tyyne Ahvenus
Roy, Alice ja K. Paananen
Ada ja Jallu Kilki
Hilma ja Edvin Kekki
Kaisa ja Paavo Vaurio
Dagmar ja Sam Rajala
Paula ja George Bukta
Minna ja Vicktor Koskinen
Elli Karvonen
H. ja A. Laakso
Rauha ja A. Nakkila ja tytöt
Ida ja A. Kettunen
J. Nissinen

• St. Catharines, Ont.

Mimmi ja Uuno Harju
Linda ja John Nissilä
Irene ja Hans Vuori
Donald, Elli ja Arvo Wuori
Ida Rojola
Hulda ja Edward Tervo
Sylvia Lehto ja Taini

Eino Harju ja perhe

Chas Viita ja perhe
Brian, Bruce, Raakel ja Einar Närhi
Betty, Sheila ja Don Viren

Paul, Olga ja Vilho Viren

Lyyli ja Toivo Litman
Aino ja C. Mackie ja tytöt
Hilda ja Anton Laari
Hulda ja M. Ranta
Ina, Eugene, Vieno ja V. Ellman
Anna Kyröjärvi
Linda ja U. Virtava
Lillian ja L. Kolari
Lyyli ja J. Hormisto
Hulda ja Theo Repo
Rauha ja K. Närhi
Siiri ja W. Koski
Martta Mäki
Fina ja J. Terho

• Sarnia, Ont.

Sofia ja E. Salonen
Ida ja Frank Koski
M. ja E. Kumpu
Liina ja Ivar Kitunen
Toini ja Ed. Kuusela
Jenny ja Walter Suonpää
Urholan perhe
Lammi
S. ja F. Granlund

• Windsor, Ontario

Riika ja Sulo Helminen
Nelie ja Oscar Bay
Olga ja Paavo Hintikka
Martti Laakso
Selma ja Matti Hietala
Lizie ja Kalle Järvis
Lillie ja Toivo Niemi
Hilda ja Eli Harju
Hilma ja Victor Wanhala

• Sault Ste. Marie, Ont.

Hilma ja Heikki Kulmala
Sofi ja Vilho Luoma
Ilma ja Arvi Tuomanen
Aili ja E. Rakkola
Fanny ja H. Isotalo
Siiri ja E. Autiomäki ja perhe
Linda ja Bruno Aho
Sandra ja Julius Hanson
Hilda Heino
Jack Mäki
Anni ja Mauri Wiitasalo
Jenny ja W. Kangas
Lydia Kesti
Lyyli Myllylä
Helga ja H. Alikoski
Signe ja T. Huotari
Helga ja E. Erkkilä
Anni ja A. Lindberg
Alma ja Sulo Merisalo
Suutari Häkkisenmäellä
Matti Huhtala
Sally Huhtala
A. Kurikkala
Wm. Lehtinen
Ida ja E. Muhonen
Aili ja E. Simonen

• Sudbury, Ontario

Elsa ja Erkki Niemistö
Antti Seppänen
Geo. Mäki
Arvid Verkkonen
Uuno Sirviö
Jack Rasku
Henry Miettinen
Linnea ja Jari Lind
Sanni Hill

V. Rintamäki,
Copper Clif, Ontario

Väinö Pesola
Martti Honko
Nikolai Ristimäki
Jack Kiviniemi
Jorma Talkio
Onni Kekki
Olga ja Otto Pitkänen
Ivar Partanen
Jack Saarakkala
Miriam ja Antti Junkala
Helena ja Svante Mylly
Aatto Walli
H. Hannula
Hilda ja Matti Kotanen
Kaisa ja Uuno Korpi
Paul, Linda, Norma ja Leo Järvis
Sofia Järvi
Hilja ja Anton Kaisla
Hilma ja Riku Valli
Irja ja Väinö Overmark
Hilda ja Isaac Kivistö

Tilda ja Jack Männistö

Erkki Aalto
Vilma ja Eino Lehtola
Anni ja John Peterson
Vilho Saari
Impi Blom
Hilda Kauppila
Senja ja Edwin Suksi
Impi ja Frank Tommila
Sofia ja Eric Piirainen
Lyyli ja John Pärssinen
Aino ja Arvi Lahti
Mary Lehto
Venla ja Antti Luukko
Hanna ja Matti Saari
K. Tulla
Aarno Hietalahti
Aune ja Urho Koivu
Martta ja Matti Penttilä
Vieno ja Emil Johnson
Aili ja Henri Saarela
Hilda ja A. Raasu
Bertha ja Arne Kummu
Ossi Punkari
Kusti Mäki
Laila, Susan, Stanley ja Unto Penttinen
Esteri ja Vili Passi
Hilda ja John Raivo
Kaisa ja Lauri Niemi
Olga Kallio

Sam Kerola

Tauno Lattunen
Esteri ja Eino Siren
Joan ja Karl Palomäki
Miriam Kauppinen
Lempi ja Eino Mäki
Ida Nordlund
Betty Kopsala
Hilja Smith
Rauha ja Aimo Mäki
Anja ja Kalle Kassinen
Laina ja Urho Purra
Helmi Peltoniemi
Sofia Pöntiö
Anna ja Kalle Sorjonen
Kerttu ja Taisto Länsi
Laila ja Eugene Tammi
Harold Huhtanen ja Aili
Milja ja Lauri Aho
Aili ja Toivo Peura
Ella ja Heikki Strom
Hilma ja Frank Koivu
Hilma ja Ensio Wuori
Alina ja Vili Eklund
Anni ja John Lievonen
Esther ja Toby Hakala
Mary Saari ja pojat
Irja ja Aatu Koivula
Elvi ja Bill Salo
Lempi ja Olavi Hirvelä
Anni ja August Kannisto
Ida ja Oscar Männistö
Helen, Siiri ja Kalle Sillanpää
Elli ja Jussi

• Pioneer Manor, Sudbury, Ontario

Olga Leppänen
Anna ja Tobi Leskinen
John Laine
Emil Aalto

• R. R. 2, Sudbury, Ont.

Manda ja Antti Kinnunen
Leonard Tolonen
Senja ja Eino Mackie ja tytöt
Telle ja Tykö Mäenpää ja pojat

• Waters Township, Ontario

Hilda ja John Niemelä
Reeta ja Kusti Saari
Maria Elenius
Fanny ja Karl Suominen
Tauno Lehikoinen
Ida ja Oivo Vesterback
Tilda Santala
Alli ja Olva
Jenny, Eino ja Gordon

• R. R. 2 (Long Lake) Sudbury, Ontario

Hanna ja Matti Poutanen
Ani ja Vilho
Eila-Rose, Bertha ja Kaarlo Tolkka
Alma ja Lauri Karjalainen
Anna Viita
Lauri Jokinen
Anselm Kuusisto
Glenn, Lea ja Niilo Tolkka
Maria Marttinen
Tyyne Kinnunen
K. Knuukkanen
Hanna Koski
John Salminen
Till ja Vic Hänninen
Maria ja Valpas Hänninen
Ann ja Harry Harju ja lapset
Mandi ja Ed Hill
Mr. ja mrs. Antti Hirvi ja lapset
Lempi Salo
Sylvie Päiviö
Ida ja Arttu
Maija ja A. Blich ja perhe
Tarja ja Raimo Ukkola ja perhe
Viljo, Elina ja lapset
Helga ja T. Kivi
One ja Martti
Ida ja Atu Koivula

• R. R. 3 (Wanup), Sudbury, Ont.

R. ja A. Aalto
S. ja K. Varjonen
Walter Koivisto
Irene, Arvi, Risto ja Taisto Häko-oja
Voitto Lehti
Margit ja Väinö Romo ja tytöt
Lempi Malmberg
Alina ja August Aho
Toini ja Benny Heino
Vickie, Helga ja Wilf Basto
Maiju ja Yrjö Airila
Martti ja Jukka Mäntylä
Ida Romo ja pojat

• R. R. 2, Wahnapitae, Ont.

Mr. ja mrs. A. Aho
Sanni ja Matti Ponne
Hilma ja V. Lukkari
Elli ja Wm. Hankanen
Sara ja Bill Santala
Helga ja Kusti Hankanen

• Estaire, Ontario

Joe, Tyyne ja Väinö Anttila
V. Rintanen
Astrid Salo

August Suojoki,
Estaire, Ont.

• Kelly Lake, Ontario

Riikka Johnson
Emmi ja Hans Suomala
Lea Salonen
Aino Laine
Eini ja Toivo Palonen

• Garson, Ont.

Hulda ja Kalle Mäenpää
Pertti Jukkala
Helena Perämäki
Matti Hovi
Elle ja Lauri Rajala
Tyyne ja Väinö Haavisto

• Beaver Lake, Ont.

Helmi ja Werner
Martta Helin
Senja ja Otto Paasila
J. Turpeinen, Vieno ja Jussi
Sylvi ja Vili Honkala
Mary ja Joonas Kivi
Aino ja Tauno Kolari
Ida ja Frank Mäkinen
Senja ja Vic Jutila
Hilja ja Karl Törmälä
Auna Jäntti
Vilho Häkkinen
Laila ja Onni Rintamäki
Wilma, Fred ja tytöt
Tilda Heino
Victor Hyvärinen
Irma Reinikainen
Pirkko ja Bill Salminen
Hilma ja Martti Piispanen
Lempi ja John Luopa
Manda ja Arvi Salo
Niko Piispanen
Brenda ja John Piispanen

• Azilda, Ontario

Helmi ja Emil Ahonen
Riikka ja Otto Viitasalo
Impi ja Einar
Laila ja Martin Kivari

• Hanmer, Ontario

Hulda ja Eino Korhonen,
Hanmer, Ontario

• McKerrow, Ont.

Joonas Syrjälä
Lempi, Olavi, Mummu ja lapset
Sylvi ja Einar Elgbacka
Einar Aho
Mr. ja mrs. Järvinen
Lahi Aho
Jack Hakola
Salma ja Armas

• R. R. 1, Little Penage ja Whitefish, Ont.

Greta Luoto

Aini ja Nick Grundsten

John Saikkonen

Vera ja Väinö Lindholm
Hanna ja Väinö Keränen
Lempi ja Valee Ylinen
Arvid Soderena
Uuno Venna
Vilho Setälä
Mr. ja mrs. August Ojanperä
Tekla ja Anselm Kääriäinen

Anna ja Chas. Palo

Aili ja Antti Etula
Lempi ja J. Riekko
Aino Kauppinen
Kalle Jokinen
Maila ja Emppu Ojanperä
Anni Saari
Mr. ja mrs. Geo. Tuomi
Mary ja Arnold Mänty
Arvid J. Kivi

• R. R. 1, Whitefish, Ontario

Martta Kinnunen
Olga ja Heikki Ellmen
Aino ja Lauri Koski
Elina ja Arvi
Hellen ja Bill Sundholm
Mirjam ja Antti Hankonen
Maikki Setälä

• Nairn Centre, Ont.

Elina ja Lauri Sinisalo
Hilja ja Walter Kangas
August Junkala
Henry Orre
Senja ja Arne Erola ja lapset
Lyyli ja Kassu Kauppinen

• Worthington, Ont.

Fanny ja Einari Hänninen
Alex Haanpää
Hietikot
Mäenpäät
Elsie ja Charlie Johnson

• South Porcupine, Ont.

Karin ja Wm. Kontola
Mary ja Eli Niemelä
Ellen ja Heikki Väyrynen
Antti Kärkkäinen
Paul, Elsie ja Elias Rasula
Lempi ja Ernest Ylitalo
Martti Torbacka
Mandy ja John K. Mäki
Kaino ja Nick Ranta
Alina Rintamäki
Ida Lindroos
Selma ja Lauri Hellman
Olga ja Henry Suhonen
Helmi ja Bruno Järvi ja perhe

Sylvi, Laimi ja Väinö Kaukaisi

Hilda Aaltonen
Martti Kotomäki
Jalmar Vainio
Hilda ja Lenni Laitinen
Richard Vuorimäki
Fred Niemi
Felix Kulmala
Anselmi Suurniemi
Evert Ojanen

Heikki Heinonen

Eino Wuollet
Emil Pakka
Kalle Viinikka
Mikko Kainu
Herman Pelto
Anervo, Saimi ja Martti Luhtala
Arvo Tallari
John Mäkikangas
Hannes Kalapudas
Bill Korhonen

(Hilda's Rooming House,
69 Bloor Ave.

Esteri ja Hannes Purra
Edvin Harjula
Irja ja Anton Passi
L. ja V. Kimpisalo
Sam Mattila
Antti Ojalehto
Otto Niemonen
Selma ja Matti Visti
Kyllikki ja Emil Hankila
Kerttu ja Paavo Posso
Lempi ja Kalle Vanhala

• Pottsville-Porcupine, Ontario

Aino ja Eeli Ritola
Impi ja Henry Koski
Matti Ditch
Dagmar ja Jussi Luhtala
Lyyli ja Rudolf Hiltunen
Elvi ja Kalle Järvi
Helmi ja Heikki Lehtola
Elli ja Eero Tuominen
Hellen ja Frank Ranta
Ida ja Bernard Blair
Irja ja Aarne Purra
Sylvia ja Armas Vaanan
Elna ja Yrjö Niemi
Silja ja Lasse Annala

• Timmins, Ontario

Jennie ja Otto Leinonen
Elsa ja Arvo Virkkala
Helen Rigg
Liisa ja Yrjö Erickson
Maria Hahto
Impi ja Eino Aho
Aino ja Otto Korkola

• Kirkland Lake, Ont.

Mr. ja mrs. J. Salonen
John Wuollet
Annie ja Wm. Jakku
John Mäki
Elsie ja Aarne Sikala
Vilho Pekkola
Selma ja Väinö Jaakkola
Aino ja H. Pitkänen
Sofia Lampi
Siiri ja Svante Varttila, Tarzwell, Ont.
Aare Saikkonen
Pansy ja Paul
Lempi ja Vili Sihlman
Saimi ja Väinö Järvi
Elli ja Lauri Koski
Elsie ja Eino Roiko
Aili ja Anttoni Manttari
Tyyne Hyytiäinen
Hanna ja Urho Marjamaa

Helga Piesanen,
805 Government Rd. West, P.O. Box 89, Chaput Hughes, Ontario

Martta ja M. Hopiavuori
Lahja ja Antti Salonen
Saimi Tamminen
Toivo Sillanpää
Jack Ruhala
Isaac Sahala

K. Lind

K. Mäki
Aarne Niemi
20 Government Rd. W.
E. Heikkilä
Peter Jämsä
Martin Ollikainen
Veikko Laakso

• Eby-Swastika, Ont.

Antti Viita

Martta ja Antti Piirainen

Mikko Kasi

Uuno Pitkänen

• Hoyle, Ontario

Aino ja Väinö Juola
Lyydia ja Emil Kuusela
Vili Aho
Anttoni Laine
Vili Koppala
Eeli Juoni
Antti Korri
Eino Korri

• Night Hawk Centre, Ontario

Hugo Koskinen
Linda ja Oscar Paananen ja perhe
Toivo Salo
Heikki Nikula

• Connaught Station, Ontario

Bertha ja Kalle Ahola
Helga ja Allan Gronroos
Olga ja Jussi Wiljamaa
Hanna ja Matti Hakkarainen
Anni ja Paul Oja
Senja Saari ja perhe
Matti Peltola
Josua Korpi

• Matachewan, Ont.

Hilja ja John Rajala

N. Pitkänen

• Hawk Junction, Ont.

Hilda ja Arvi Holm,
Hawk Junction, Ont.

• Norembega, Ont.

Lempi ja Vili Koski

Aino Ahlgren

Väinö Rostela

• Deep River, Ontario

Ida ja Ken Miller,
44 Huron St., Deep River, Ont.

• Nipigon, Ontario

John Hakala
Kaarina ja N. Leach
Alma ja Jussi
Martha Ruoho
Antti Ross
Martha ja Toivo Halme
Frank Ruoho
Frank Voutila
Anneli ja Veikko Kasela
Elma ja Vikki Hasu
John Salo
Nick Salo
Liina ja Riku
Amalia ja John Nurkkala
Elli ja Peter Asunmaa
Elna ja Kalle Lehtinen
Mandi Kautto
Mariana Nevala
Lyyli ja Kalle Nevala
Sellina ja Wm. Ross

• Nemegos, Ontario

Hugo Malminen
Mr. ja mrs. Antti Ahvonen

• Foxboro, Ontario

Helmi Titterson,
R.R. 1, Foxboro, Ont.

• Port Arthur, Ont.

Eino Ekman
H. Tuuttila
Antti Hirvikoski
Helen Espeland
A. Ettala
Aino ja F. Untinen
Vikki Silta
J. Mantere
Kusti Salminen
Ernest Laakso
Tom Herala
P. Vaananen
Jaakko Moisio
Alex Koivu
Väinö Järvi
Helga ja T. Säisä
Fred Tuomi
Mrs. E. Koski ja Tauno
Albin Lyytinen
Anna ja Etu Mäkelä
Fanny ja Fabian Bloom
John Hook
Hilda ja Lauri Lahti
Hugo Leikas

Lydia ja Alex Lampi,
R. R. 1. Murillo, Ont.

A. T. Hill ja äiti
E. Ruuska
Jenny ja Sulo Huhtala
R. R. 2
George Wirtanen
Arttu Aho
I. Ranta
V. Mäki
Sulo Lahti
Kalle Malin
Yrjö Ryti
Helen ja Einari Kokko
Toivo Kokko
Matti Pelto
Yrjö Korpi
Vili Tuulos
Vili Aho
Wiitabauta
John Baldaan
Helmi ja Risto Roivas
Niilo Niemi
Eino Huhtala
Svante Wälimaa
Fanny ja Niilo Ketola
John Luoma
Jenny ja Väinö Vataja
Antti Perälä
Toivo Uusitalo
Väinö Pelto
Eino Saari
John Kangas
George Idman
Isak Fisk
Ed. Oksanen
Kalle Oja
Ida ja Lauri Mäki
Toivo Rintamäki
O. Kentala
Niilo Katto
Oskari Fofveri

Betty ja O. Ylitalo

Lauri Heinämäki
Lappi
Väinö Järvi
Hilda Erkkilä
Ilmi Syrjä
Sofia Siren
Martha Kuusela
Katri ja John Salo
Hilma ja Nestori Paavola
Hanna ja A. Mäki ja Sylvia
Hanna ja Antti Pitkänen
Jenny ja Urho Salmi

Mr. ja mrs. Paul Törmä,
24 Machar Ave.

Taimi ja Onni Ikonen
Katri ja Oskar Maklin
Lyyli ja Vilho Toikko
Sanna Kannasto
E. ja E. Salminen
J. Karjalainen

Ivar Seppä

L. Harju
A. Widgren
Don, K. ja W. Gronroos
Eino Pudas
O. Pudas
Allan Lampainen
V. Hietaniemi
August Räsänen
Sanni Tilvis ja Allan

• R. R. 3, Port Arthur, Ontario

F. Leinot
Jussi Aho
Helvi ja Walter
Aili ja Arvi Linden

• Fort William, Ont.

Elle ja Reino Mäkinen
Hela Heino
Alina ja Jack Jackson
Edla ja August Himanka

V. Backman

Emma Mäki

L. Anderson

Mrs. Alex Anderson

Emil Keto

• R. R. 1, Kakabeka Falls, Ont.

Tilda ja Antti Koivula
Irja ja Adam Levänen
Linda ja Väinö Kivimäki

• Balsam Creek, Ont.

Aliina ja Sam Rautanen,
Balsam Creek, Ont.

• Hearst, Ontario

Hanna ja Onni Salo

Valter Heikku

P. Utriainen
Aug. Suonpää
Matti Hautamäki
Einar Katajamäki

Pentti Rasinperä

Mai Rasinperä,
Red Lake, Ont.

Vick Aho
Eric ja Heikki Vehkalahti

Väinö, Esther ja Lauri Lahtinen

Miriam, Helmi ja Martti Rasinperä

Kalle Kniivilä

Paul Savo

Eino Kokkinen
Eric Krnut

Tyyne ja Martti Myllyniemi

Nick Mäki
Matti Suutarinen
Veikko, Anna ja Matti Jaakkola
Olga ja Martti Jaakkola
Alma ja Sakari Ketonen
Mikko Holkko

Enne ja Kosti

Arne Salo
Aino ja Toivo Karppi
Kalle Koskinen ja perhe
Aune Liikala
Antti Viita

Eva, Selma ja Ernest Mäki

Hilja Forsell
Nestor Viita
John Hendrickson
Edvin Tellikka
Matti Koski

Ilmari Alajoki

Anna Suutala
Helen ja Antton Seabloom

• Kapuskasing, Ont.

Vieno Koski
Mäntyset
Jenny ja Väinö
Jack Vuohela
Tyyne ja Felix Aho
M. Rapo
Ruohoniemet
Hilja ja Antti Lehtisaari
Signe ja Vikki Huhta
Kustaa Huitula
E. Mäki
Aino ja Arvi Koski
Toivo Kivikangas

• R. R. 2, Kaministiquia, Ontario

Hilda ja J. Peuramäki
Mary ja Kalle Marttila
Anna ja J. Lehto
Lydia ja Eino Korpela
Selma ja Vester Koivisto

• Lappe ja Ware, Ont.

Heimo Kivinen
Martta ja Pekka Kraft
Antti Kuparinen
A. S., ja M. Pelto
Mary ja V. Koivuranta
Hilda ja O. Niivala

• Gardiner, Ont.

Emil Palander
Lyyli ja Jack Luoma
Yrjö Kekkonen
Alfred Mäenpää
Uuno Ranta

• Sioux Lookout, Ont.

Frank Hakala
Bette ja Fred Hakala
Frank Leppänen
H. Blomqvist
Uno Majander

• Montreal, Ontario

A. ja L. Kuusisto

H. ja T. Niemi

Rauha ja I. Mäkelä

Ruotsalaiset

B. ja E. Orava

Emil Hill
Olga ja Jussi Pyyhtiä
Niittymaat
Fanny ja K. Hietala
M. Koverokoski
Aili ja Ed. Strom
Helga ja Jalmari Paakkola
Lila ja A. Vanhalato
Hilda ja V. Lunden
O. Oksanen

Saimi ja V. Hämäläinen

Martta ja V. Kangas
T. ja H. Kauppinen
B. ja K. Hilvonen
Alexina Oksanen

Martta ja Antti Rissanen

I. ja E. Erkkilä
K. ja K. Karttunen

• Malartic Que.

Kirsti ja Lauri Kankaala
Hilda ja John Lindell
Vieno ja Victor Lahti ja [illegible]
Elsa ja Veikko
Oscar Tuomi